

Na 1974

Na 1984

Na 2012

Haarlemmerplein nr. 2, renovatie en optopping

Vooroverleg 02 Welstand
25 juni 2019

Opdrachtgever: AHAM vastgoed
Ontwerpteam: Ana Rocha architecture & HP architecten

Vooroverleg welstandscommissie 02 - INHOUD:

1-Het ABN AMRO gebouw aan het Haarlemmerplein: het oorspronkelijk ontwerp als uitgangspunt voor renovatie.

2-Onderzoek naar de architectonische taal van A.Staal vanaf de 50 jaren tot de 70 jaren: ontwikkeling, sterke kenmerken en het bekronen van gebouwen.

3-Arthur Staal heeft regelmatig aan transformaties en uitbreidingen van eigen ontwerpen gewerkt. Hoe zou Arthur Staal het ABN Amro opgetopt hebben?

-De mogelijke architectonische gedachten van A. Staal.

-Optoppen als A.Staal, verschillende concepten op zijn architectuur geïnspireerd.

Toelichting:

Voor de renovatie van het gebouw aan het Haarlemmerplein en het ontwerp van een geschikte optopping hebben wij de volgende stappen doorlopen:

A-Constructieonderzoek door Pieters Bouwtechniek: constructieve uitgangspunten definiëren die de renovatie en optopping ondersteunen.

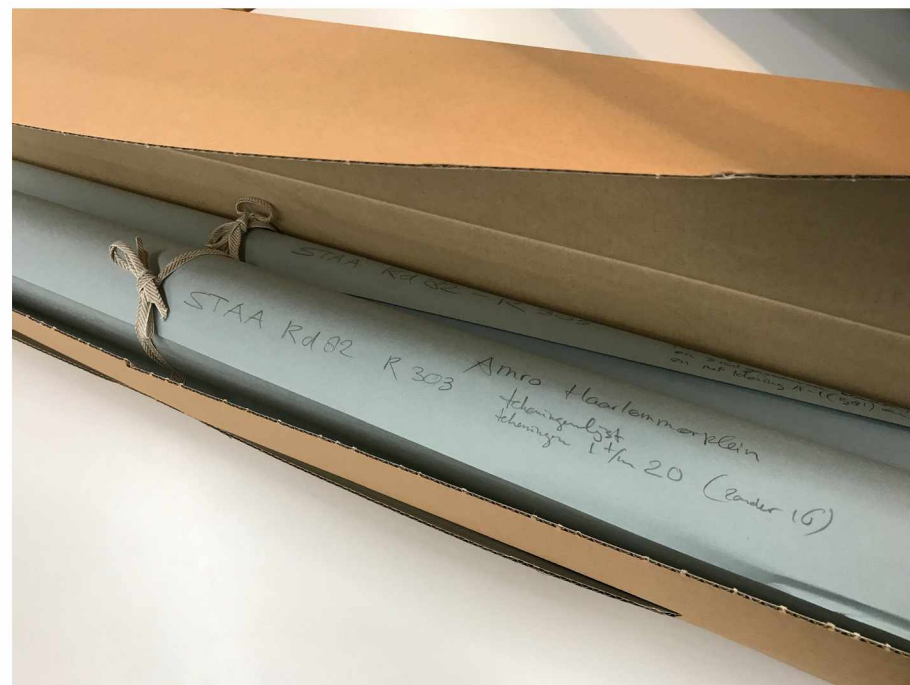
B-Bouwtechnische onderzoek (en archiefonderzoek) van het ABN-Amro en andere gebouwen van A.Staal: vertaling van ontwerp A.Staal in hedendaagse slimme en duurzame detaillering en materialisering.

C-Onderzoek naar de architectonische taal van A.Staal: het begrijpen van zijn architectonische gedachte.

D-Ontwerponderzoek naar concepten voor een mogelijke optopping: hoe zou Arthur Staal een optopping voor dit gebouw hebben aangepakt?

Zoveel mogelijk redeneren en ontwerpen zoals Arthur Staal.

Tijdens deze conceptaanvraag hebben wij ons op punten C en D geconcentreerd. Om het architectuuronderzoek te ondersteunen hebben wij verschillende gebouwen van Arthur Staal bezocht en d.m.v. fotos, veel handschetsen en maquettes zijn uitgangspunten bestudeerd (geprobeerd te voelen en assimileren). Ook hebben wij het archief van Het Nieuwe Instituut bezocht en de complete set tekeningen van het ABN AMRO-gebouw van Arthur Staal bekeken. Wij hebben op dit moment een completer beeld gevormd van het oorspronkelijk ontwerp inclusief detail, materialisatie en verschillende transformaties.

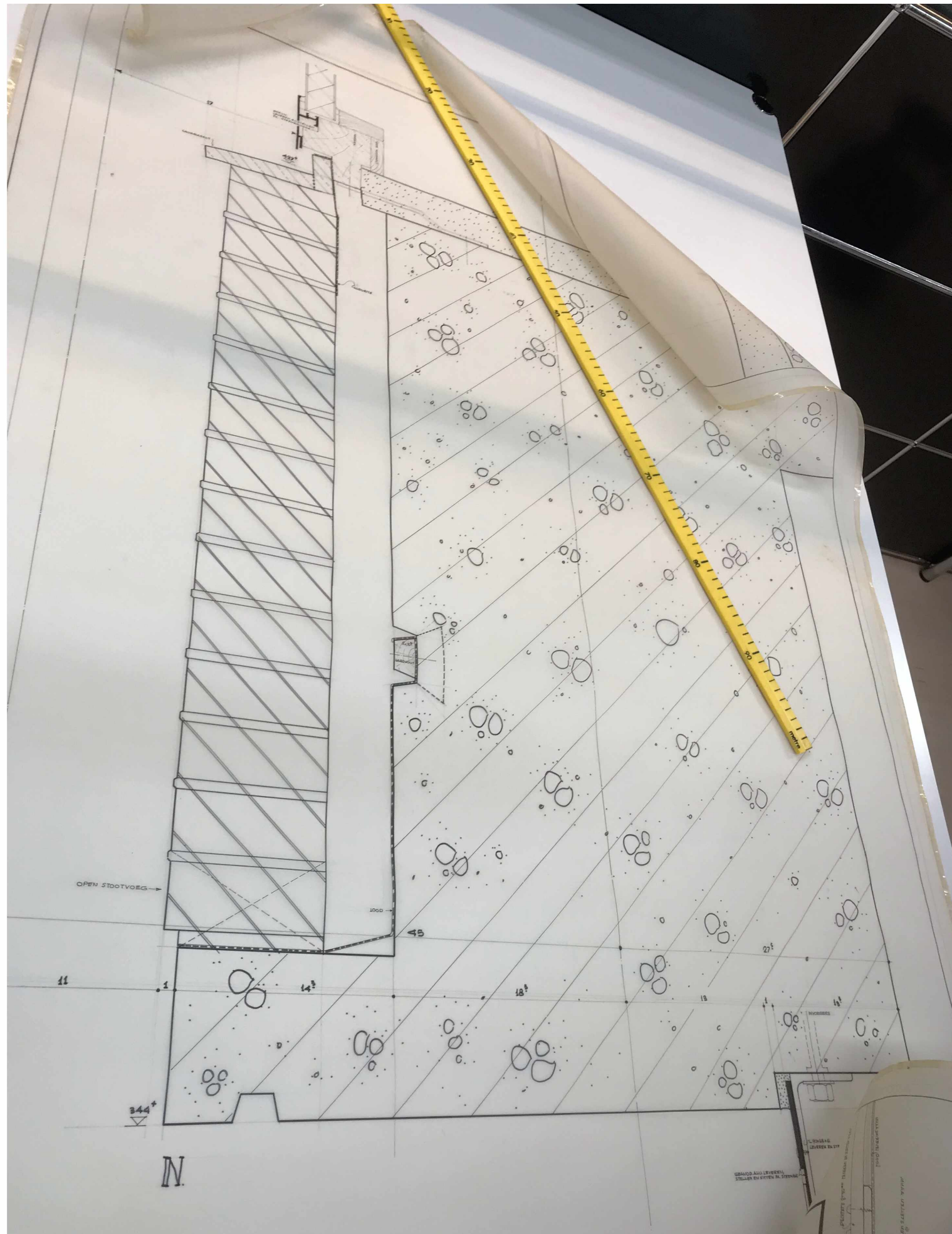
Originele tekeningen van het ABN-Amro project die tussen 1969 en 1972 door het buro van Arthur Staal gemaakt zijn

1-Het oorspronkelijk ontwerp als uitgangspunt voor renovatie

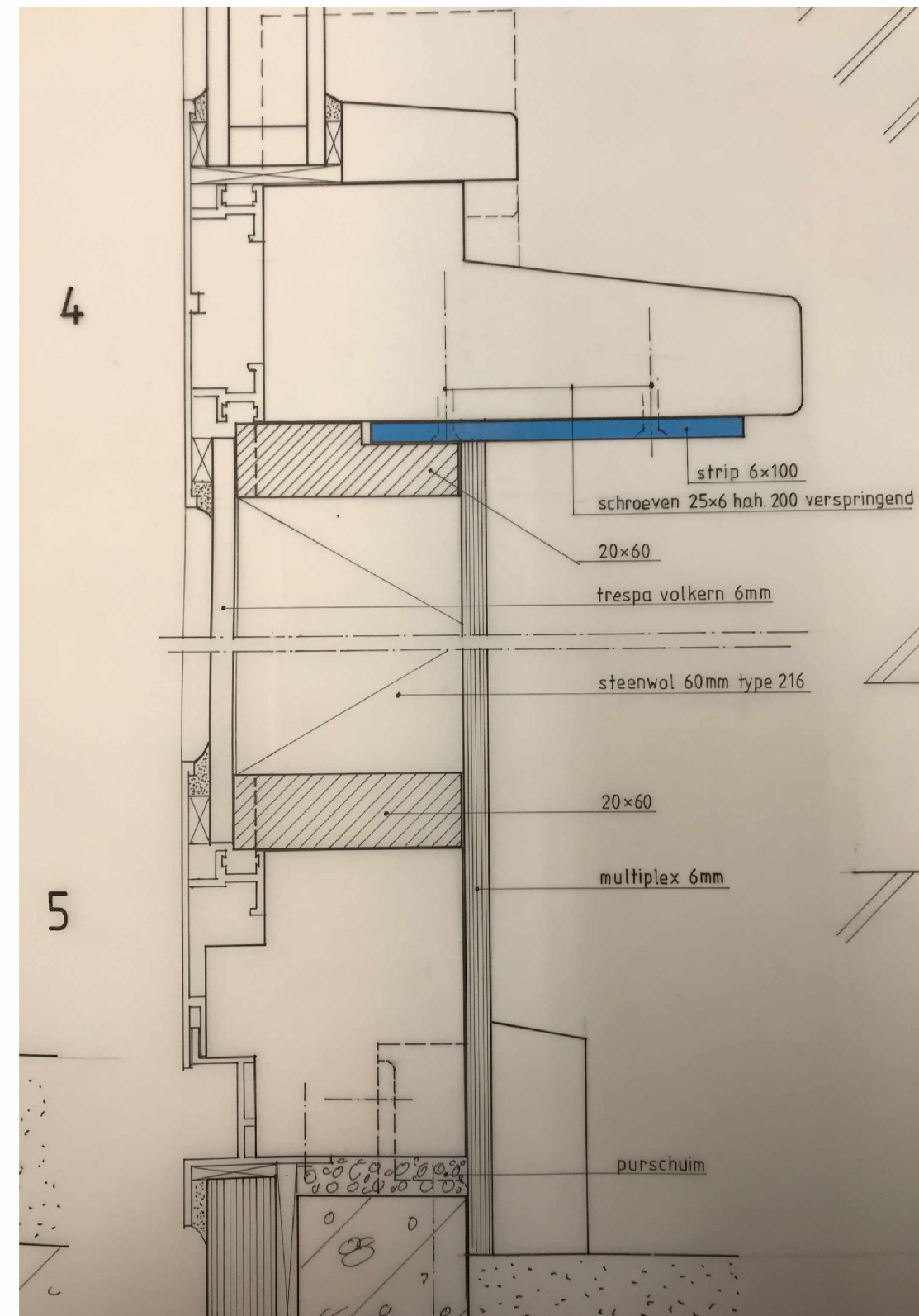

Gevels 1:20, 1970

Definitieve details 1:1, origineel ontwerp uit 1972

Details uit latere aanpassingen door Buro A.Staal, 1981-84

Bouwkundig onderzoek naar detaillering en materialisering d.m.v. het bestuderen van originele en aanpassingstekeningen.

Het gebouw na de oplevering, gebouwd conform de tekeningen uit 1972

Na transformatie door Buro A.Staal, conform tekeningen uit 1981-1984

Het lijkt ons belangrijk om ook de geveltransformaties (de redenen voor aanpassing/verbetering) te bestuderen.

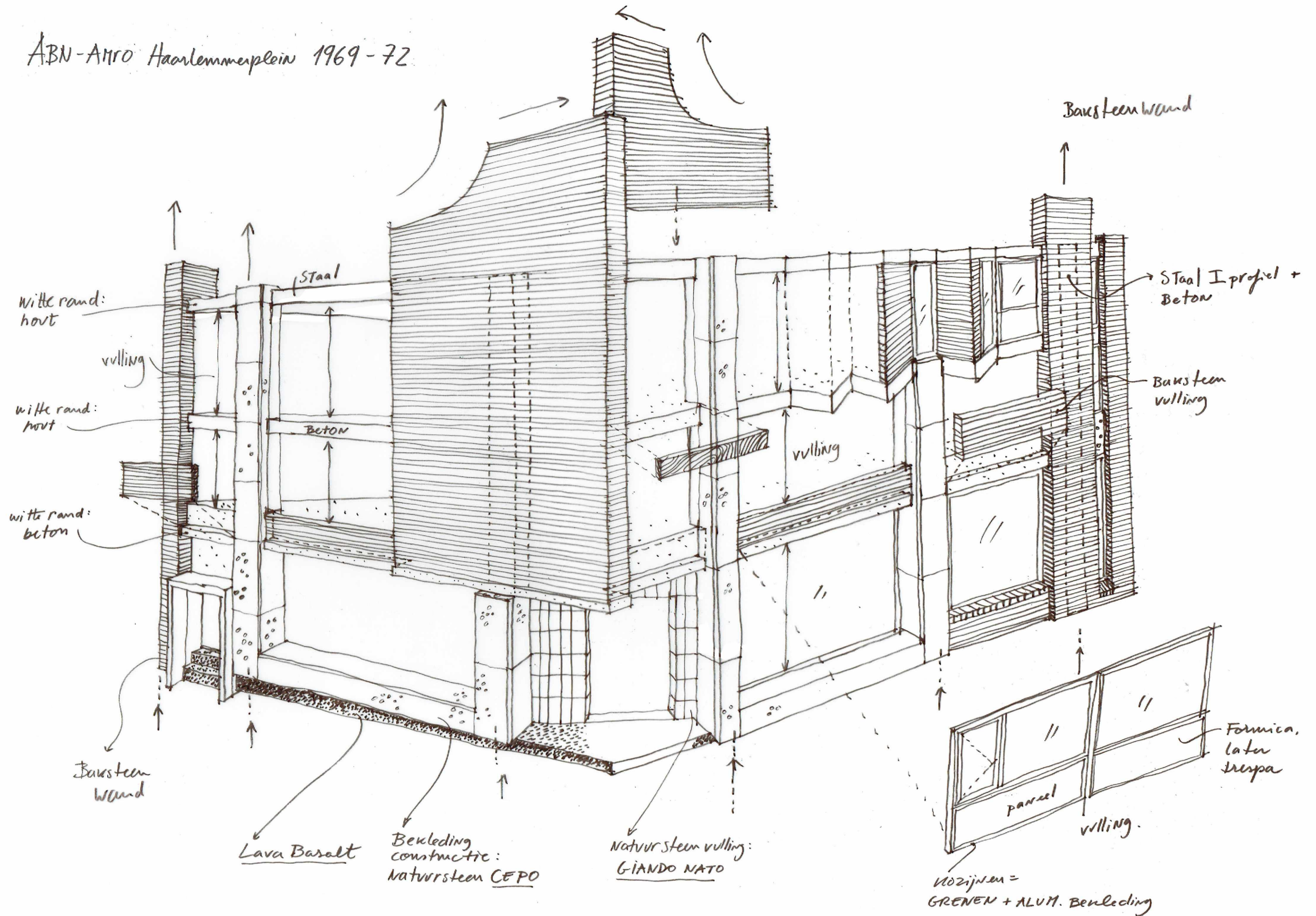

Tijdens de renovatie in 2012

Na tweede renovatie in 2012

ABN-Amro Haarlemmerplein 1969-72

D.m.v. het bestuderen van tekeningen van het ABN-Amro en andere projecten van Staal hebben wij een beeld kunnen vormen van hoe het gebouw is opgebouwd, zijn gelaagdheid, en de mogelijke redeneringen en ontwerpgedachten die tijdens het ontwerp een rol hebben gespeeld.

Gevelrenovatie: oorspronkelijk ontwerp is uitgangspunt. Wat gaan wij concreet doen:

A_Renovatie conform origineel.

B_Op 5 locaties zouden wij het vaste raam willen vervangen door een te openen raam.

C_Op 1 locatie zouden wij graag een extra draairaam willen introduceren.

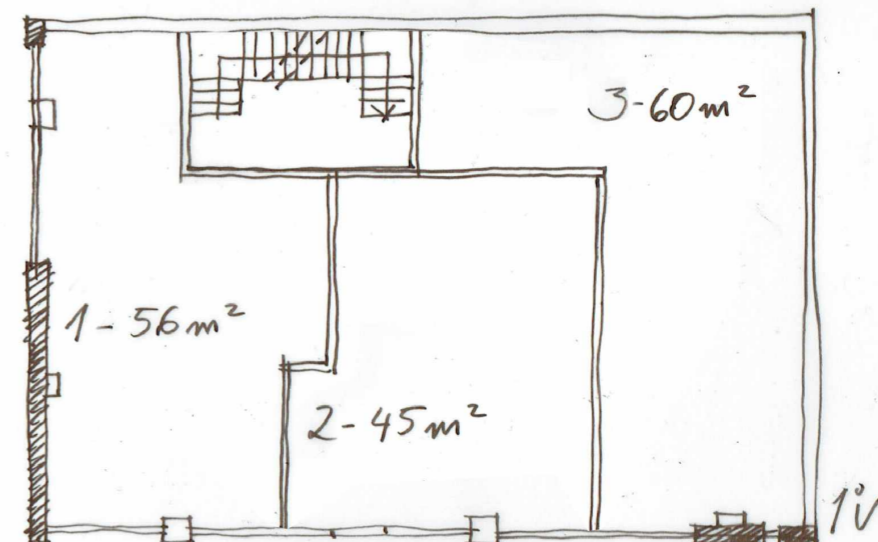
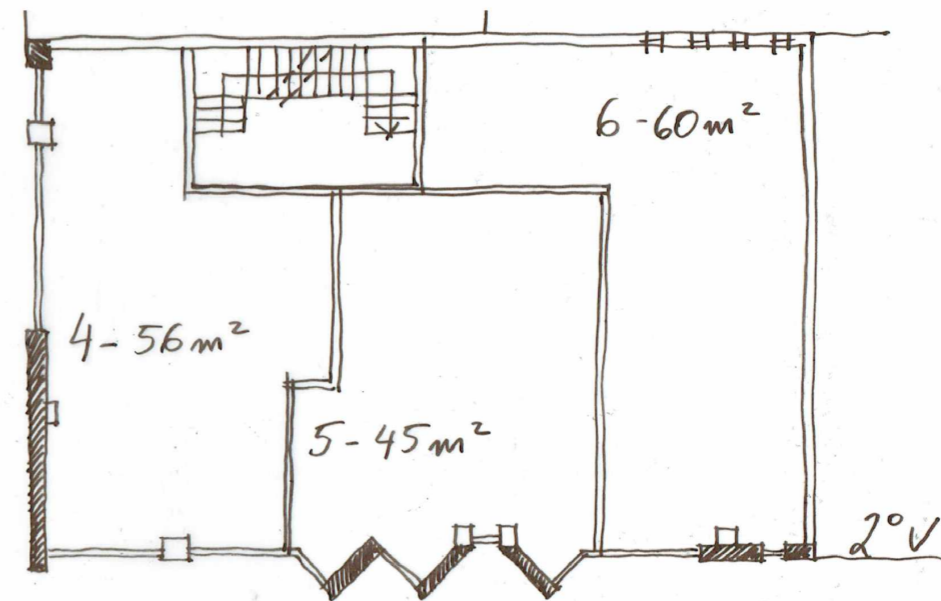
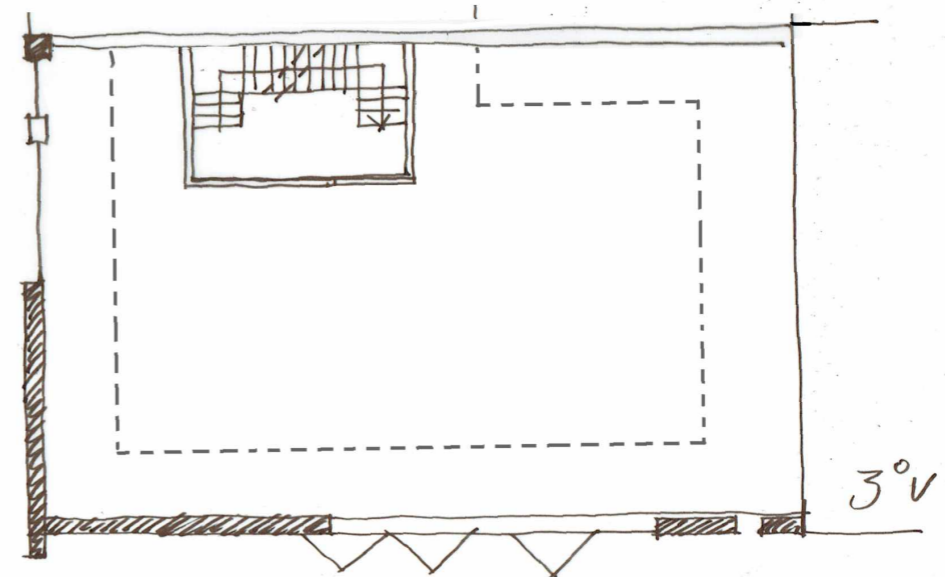
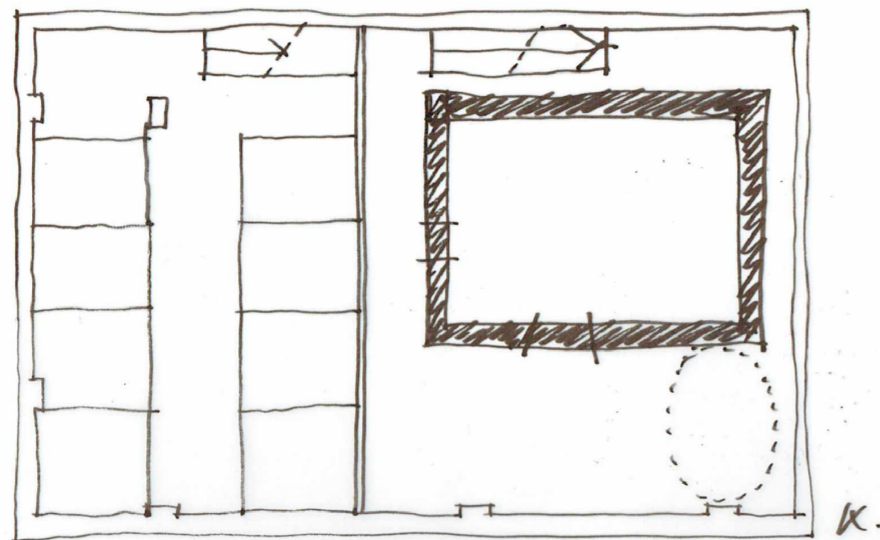
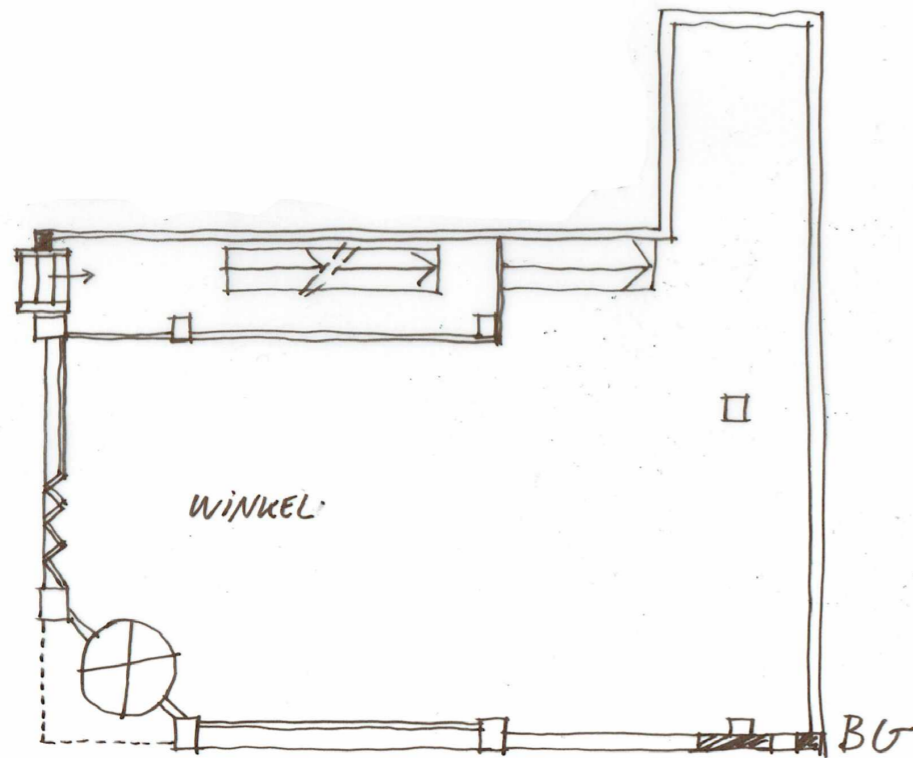
Haarlemmerplein nr.2: functie:

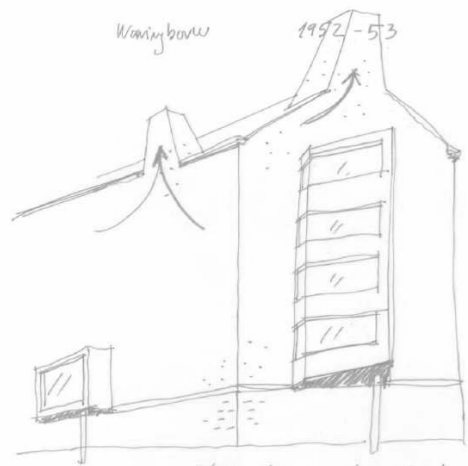
Kelder: bergingen / opslag

BG: Winkel

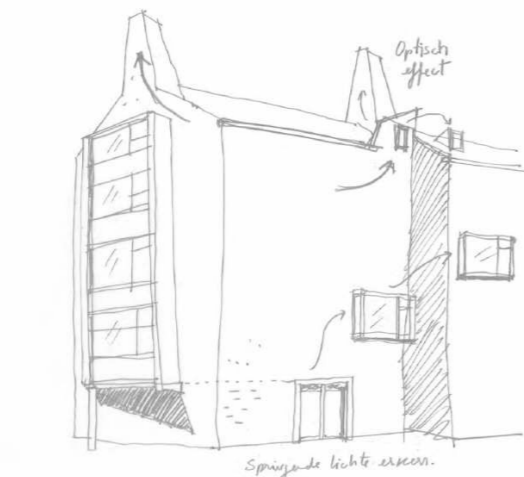
1ste en 2de verdiepingen: 6 woningen van ca. 55m²

3de verdieping (optopping): 1-2 woningen

Plint met andere steenverband behandelt
Licht hout/betonnen muren
bieden elegantie aan baksteen gebouw

Springende licht effecten

Porteautor Haankennweg 1964

Plint en bekroning
verband door
voeren
+ materiaal

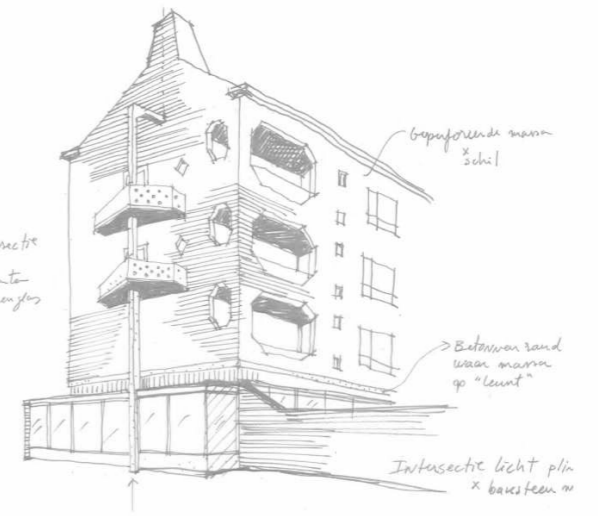
Hoek "vrij" van constructie
Vorm hoek komt in bekroning terug

3 Bekroning
"Zweeft" boven hoek bovenbouw

2 Bovenbouw
Bekroningsgrid

1 Plint
Betonconstructie
+ horizontale plateau

Burgemeester De Vlytlaan 1950-57

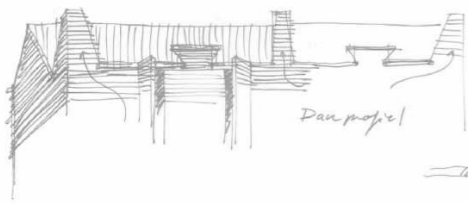
Betonnen rand waar maastrichtse schil op "leunt"

Intersectie licht plin x baksteen m

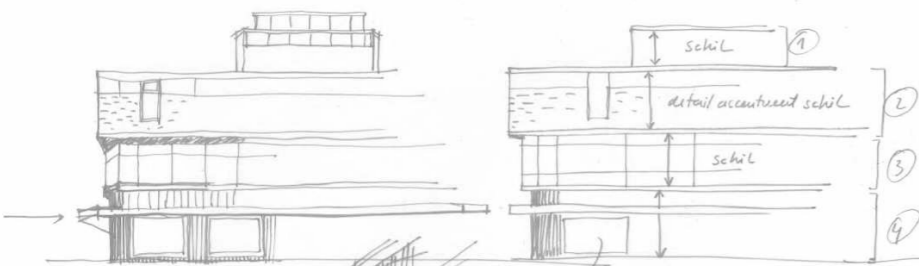
Burgemeester De Vlytlaan 1950-57

"Onzichtbare" landing hoek
"Land punten - deze 'dragon' het gebouw, visueel gezien.
Constructie:
"Maastrichtse schil"
Zwaan x licht
Gedraaid x transparant/open
Ondiep x diep

C&A Amstelveen 1959

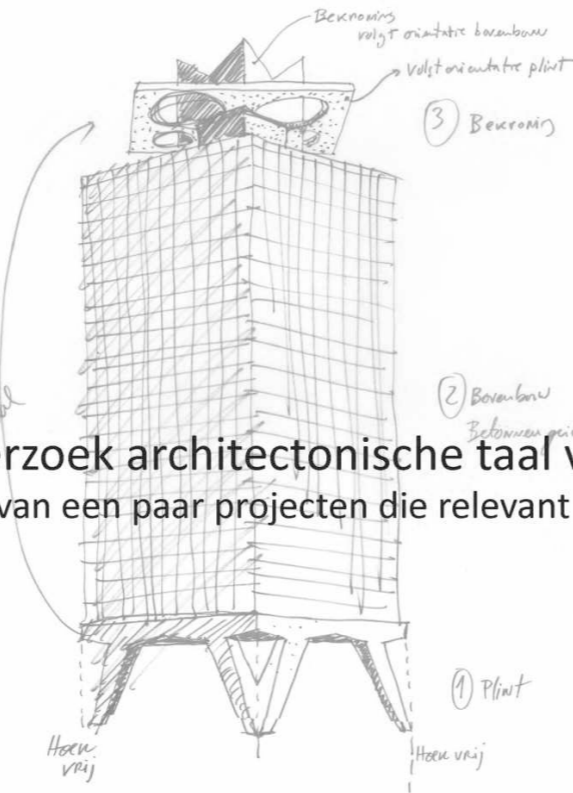

4 lagen
4 verschillende
gevelvullingen
door horizontale
plateaus gedefinieerd

Perforatie
idee van maastrichtse schil in plint

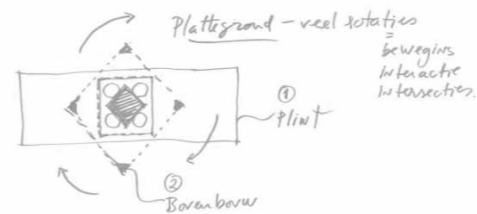
2-Onderzoek architectonische taal van A.Staal (selectie van een paar projecten die relevant zijn voor de renovatie en optopping)

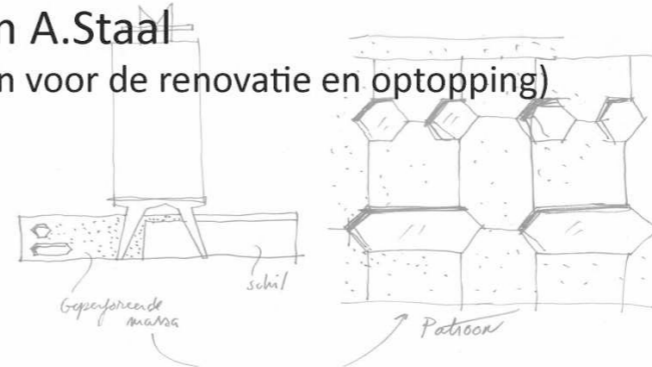
3 Bekroning

2 Bovenbouw
Bekroningsgrid

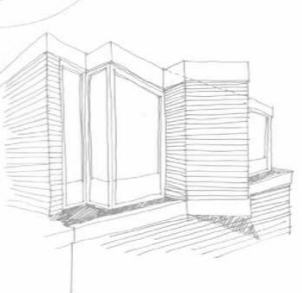
1 Plint

2 Bovenbouw

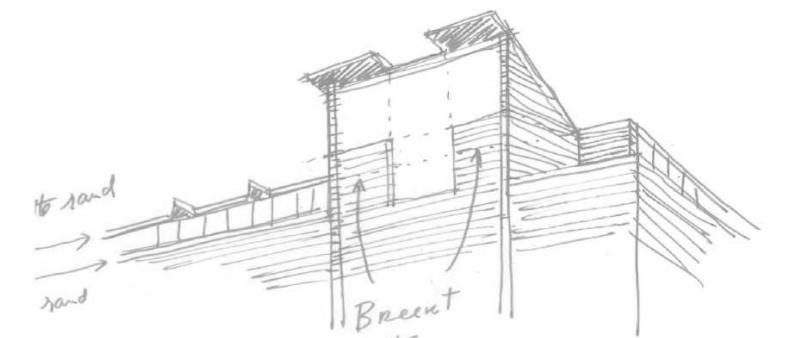
Frederixplein 1961-65

Maastricht door gebouwen

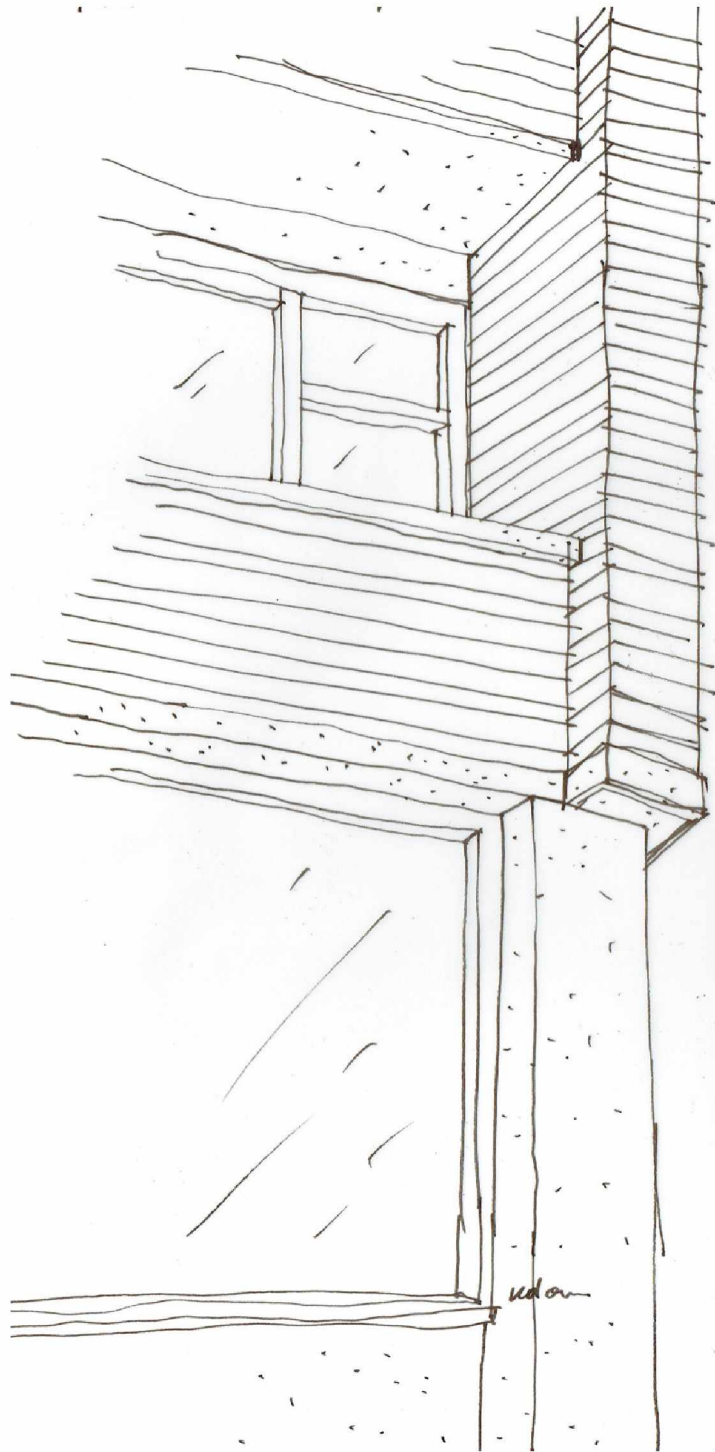

Robuuste landing

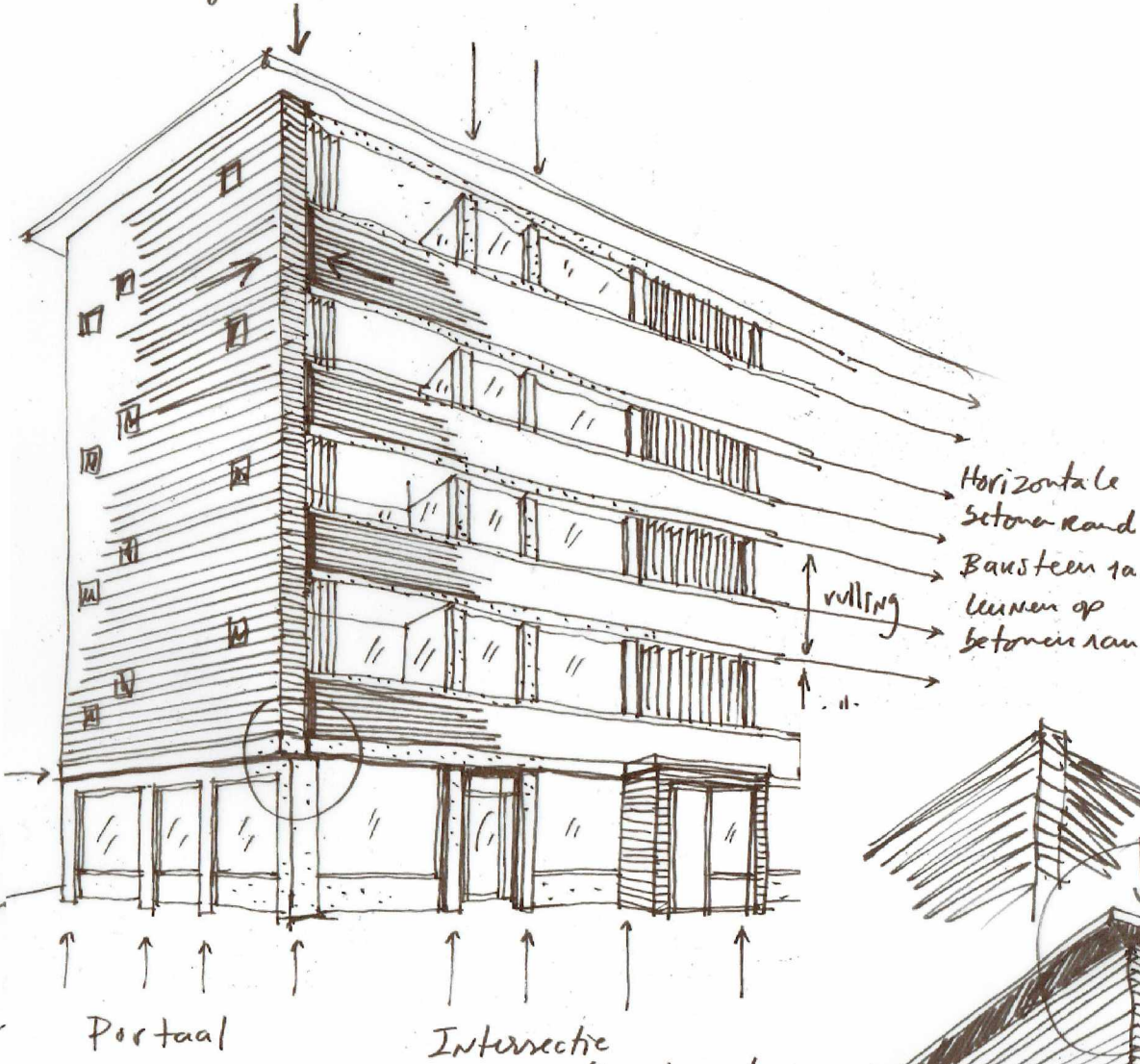
Abraham Staalmansplein 1956

Lichtheid
door 2 baksteen wanden
tegen elkaar ipv marmere hoek

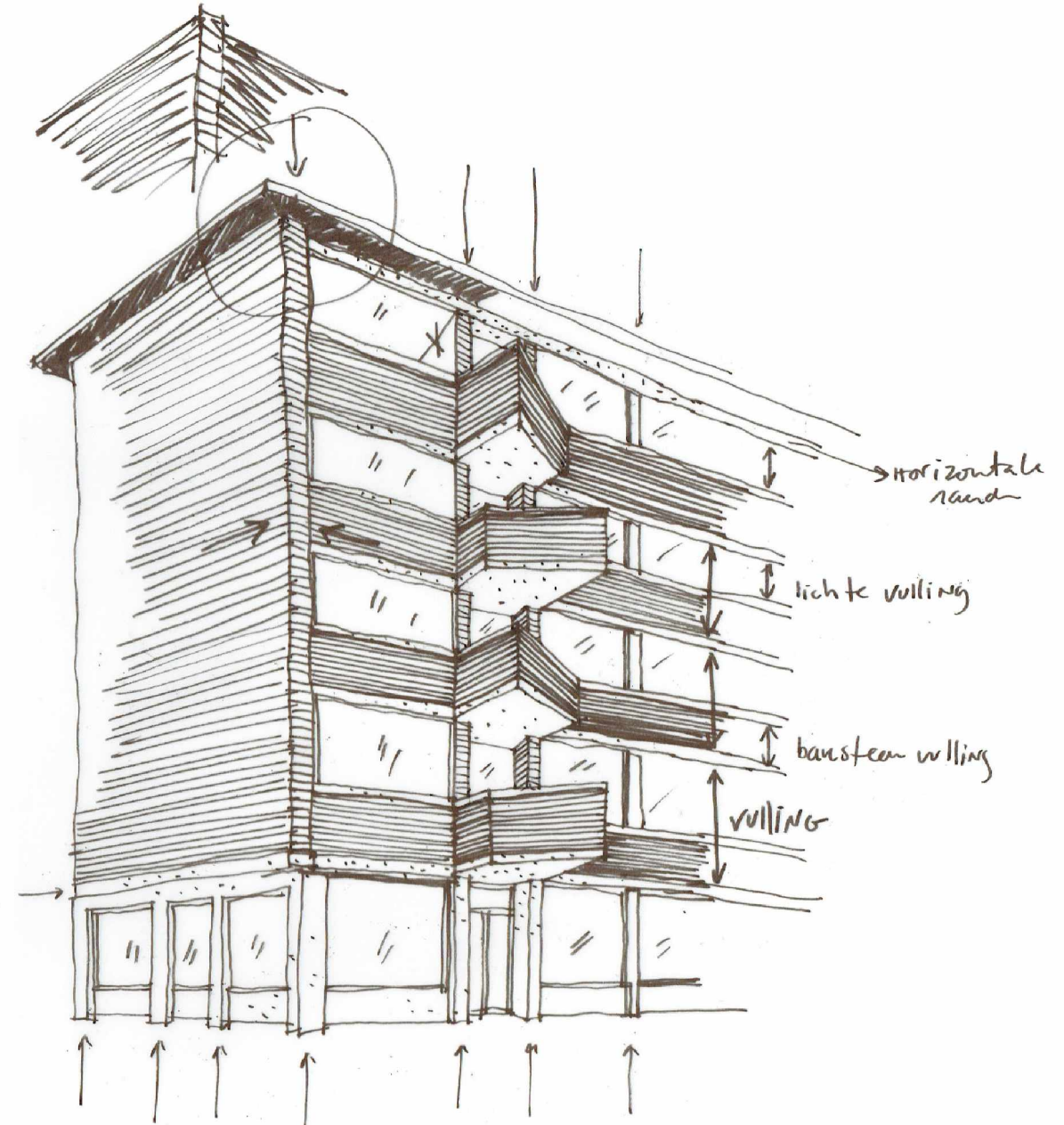

Hoek detail
2 baksteen wanden
tegen elkaar aan
gaan.

Baksteen wanden
leunen op betonnen
rand / kolom = Plin
word licht gemaakt

Horizontale
Setonrand
Baksteen ra
leunen op
betonnen rand

Horizontale
rand

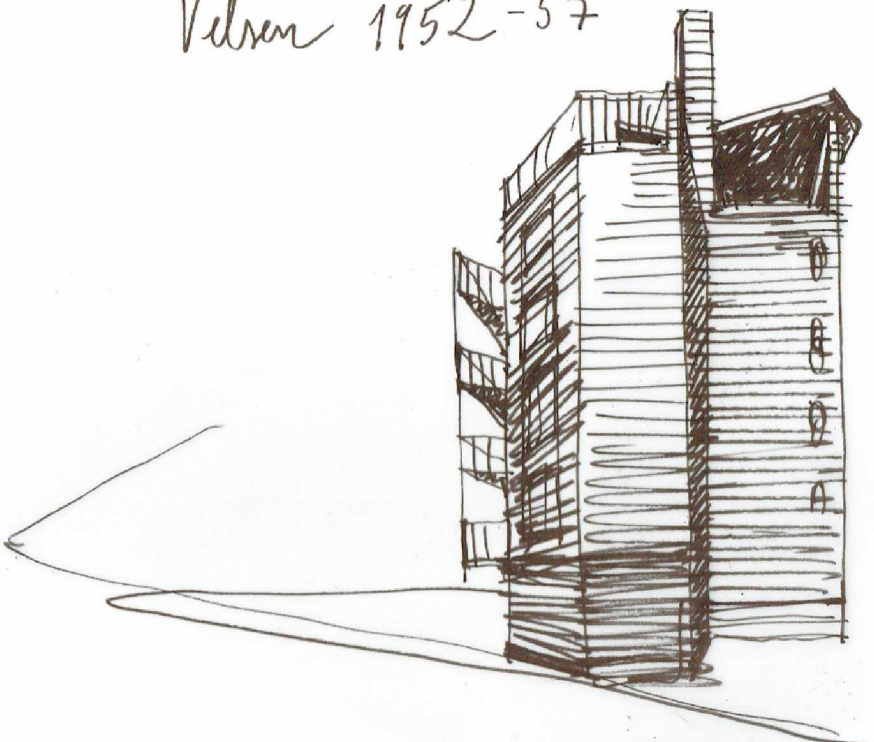
lichte vulling

baksteen vulling

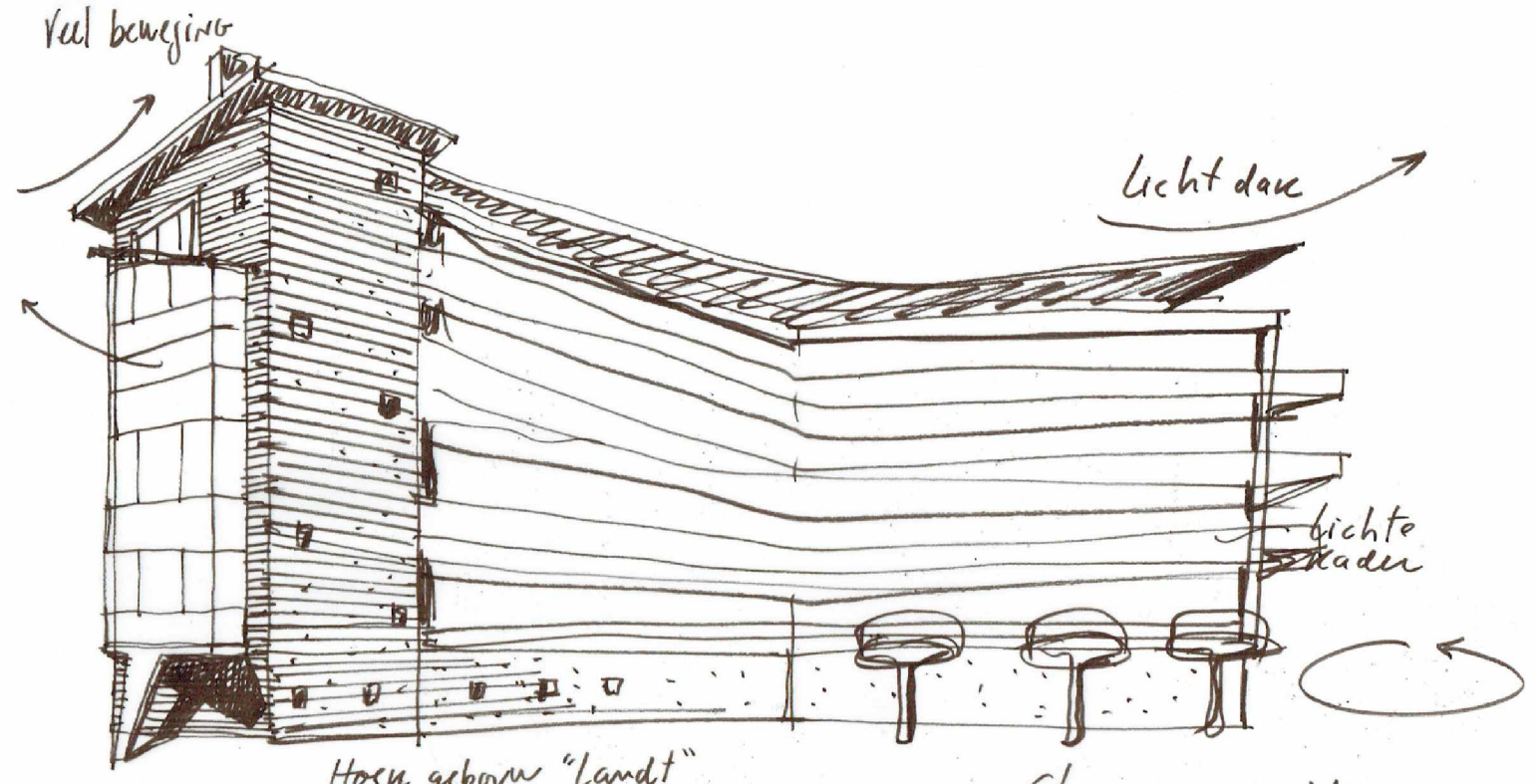
vulling

- Lichtheid door T-vormige aansluiting tussen de op de hoeken gesitueerde baksteenwanden.
- Constructievloeren als lichte betonnen (witte) randen benadrukt.
- Spel tussen bovengenoemde verticale en horizontale elementen breekt massiviteit en genereert beeldbepalende details.
- Verticale constructie, zichtbaar gehouden of herkenbaar gemaakt, interacteert met betonnen vloeren en baksteenwanden.
- Constructie speelt compositorische structurerende rol in gevelontwerp en in het lichte karakter van plint.
- Uitgetrokken en gevouwen vloerranden dragen balkons.
- Orthogonale compositie door bijzondere vorm verbroken, in dit geval de puntige, vlinderachtige balkons.
- Gebouw bekroond door ingetogen, licht uitstekend, dak, dat baksteenwanden lijkt te stoppen/begrenzen.

Velsen 1952-57

Interactie
tussen
verschillende
baksteenwanden

Veel beweging

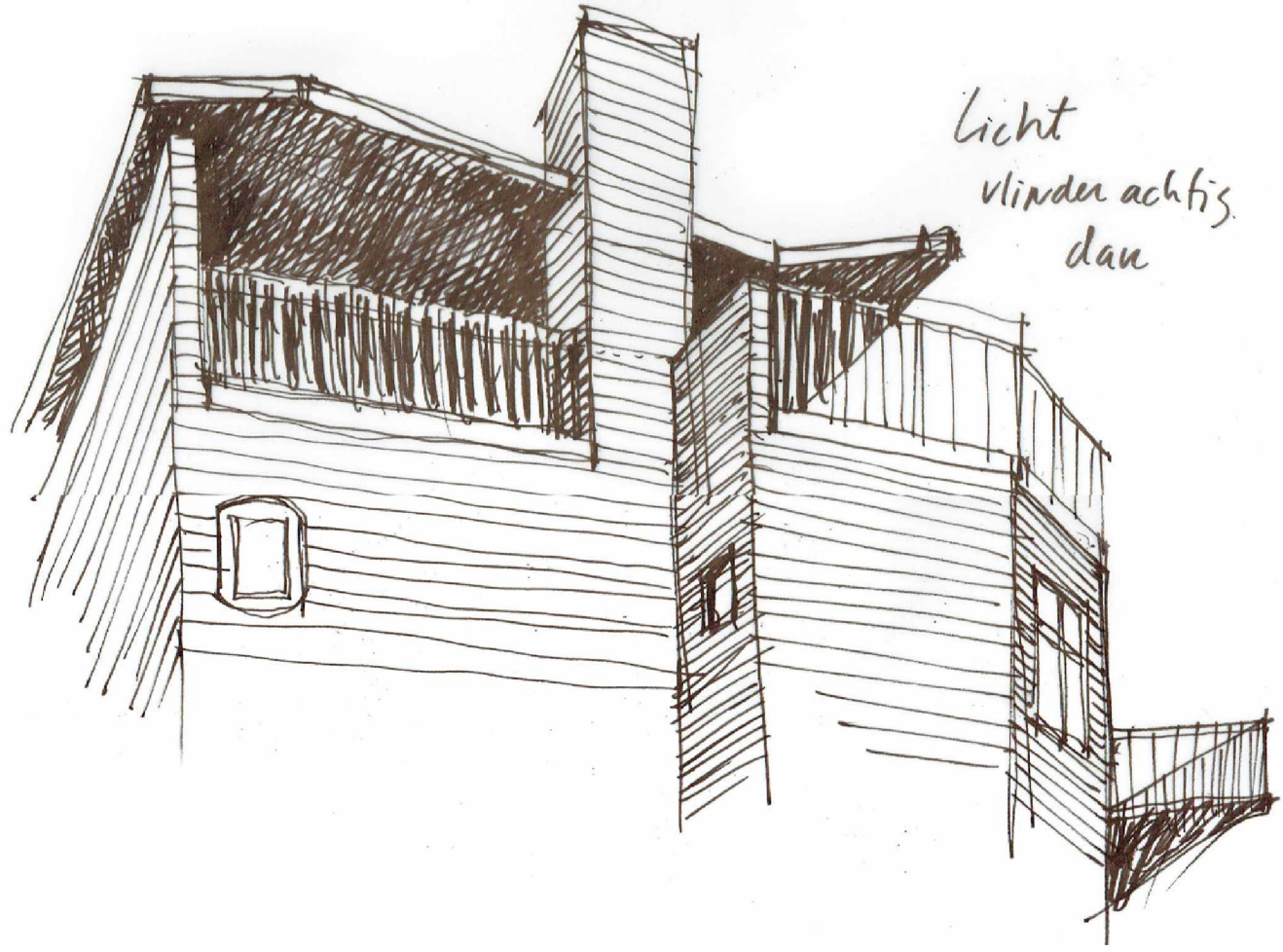
Licht daer

lichte
kader

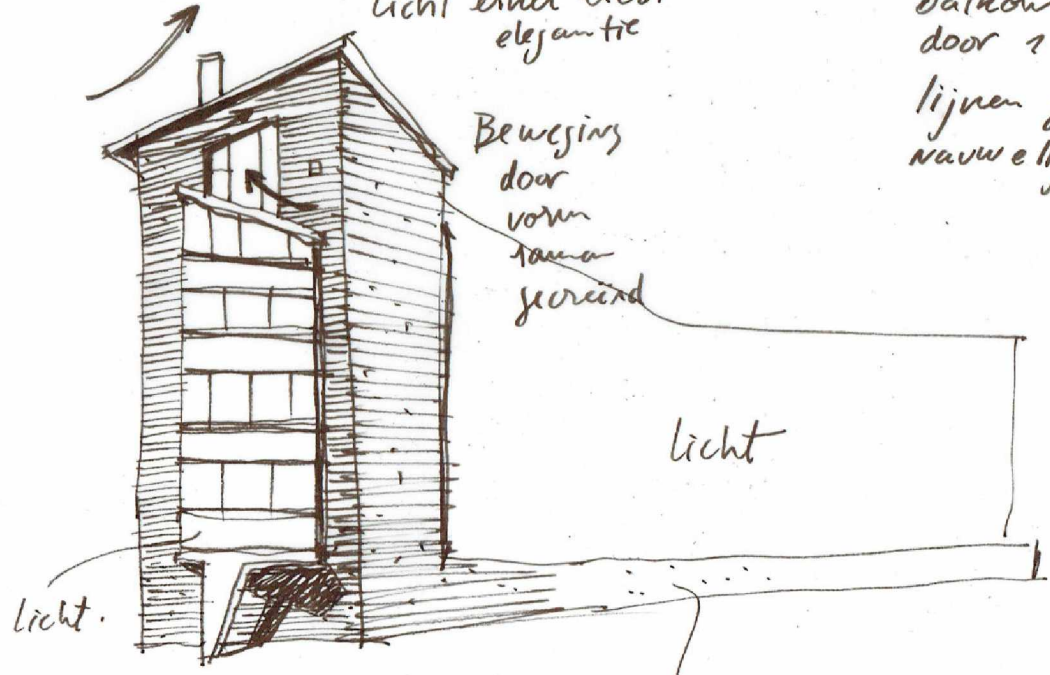
Hoek gebouw "Landt"

licht eren biedt
elegantie

Champignonachtig
balkons
door 2 kolon gestuwd
lijnen gebouw
naar wijes te raken.

Licht
vlinderachtig
dan

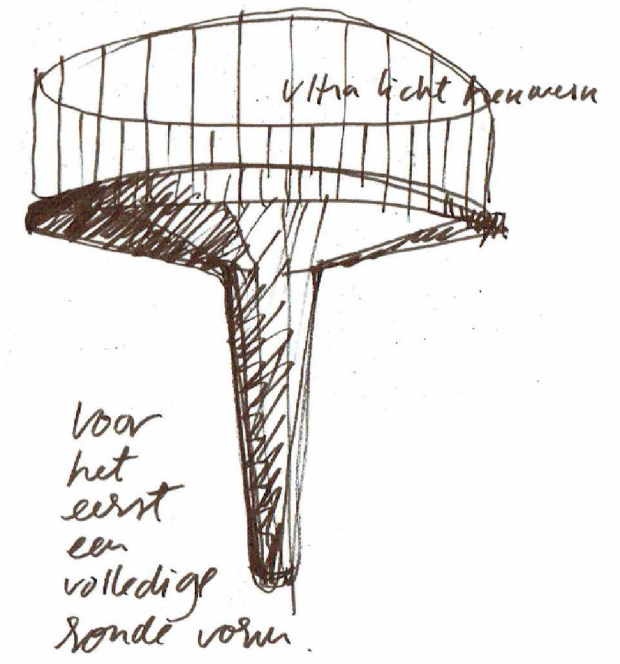
Beweging
door
vorm
aan-
gevoerd

licht

licht.

massa

Maniere vorm
wordt gepeld

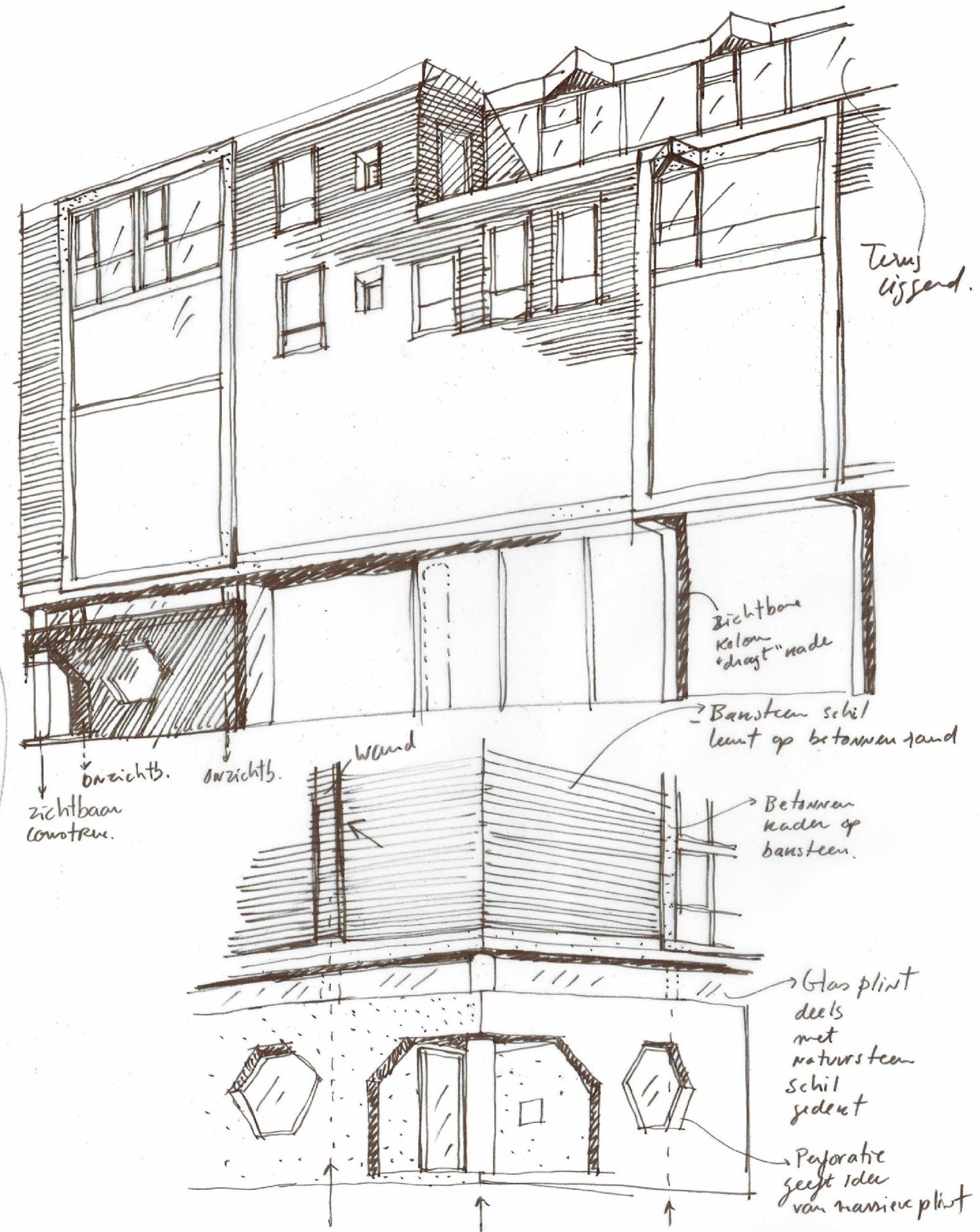
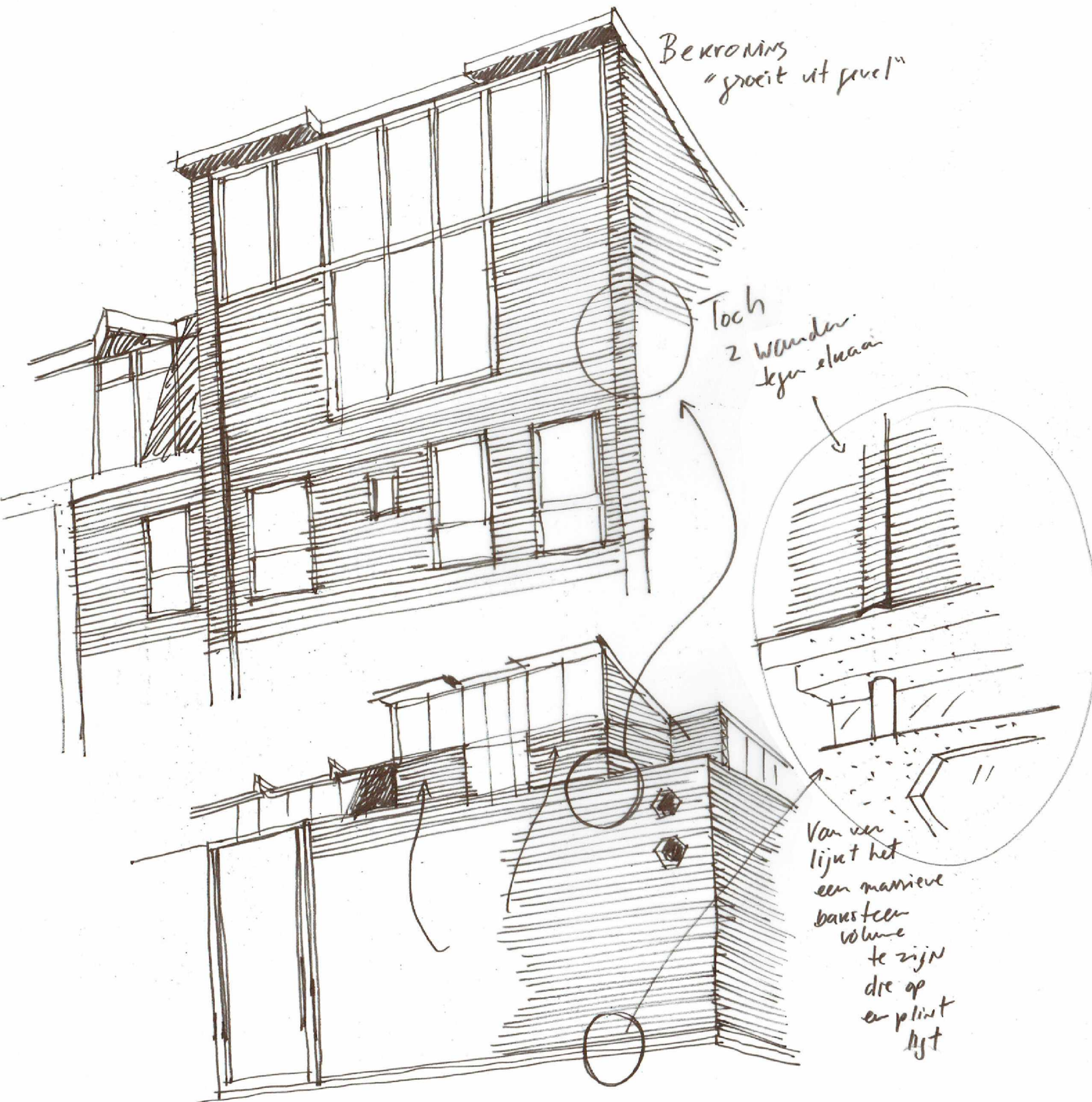

Ultra licht beleven

Voor
het
eerst
een
volledige
ronde vorm.

- Lichtheid door spel tussen verticale baksteenelementen en horizontale elementen, zoals dak en balkons, dat massiviteit doorbreekt.
- Lessenaarsdaken bieden bewegingen en tegenbewegingen, vlinderachtige vormen.
- Constructie als uitgesproken beeldbepalend element.
- Orthogonale compositie door bijzondere vorm verbroken, in dit geval champignonachtige betonnen balkons.
- Bekroning gebouw door slank, dansend, vlinderachtig dak.

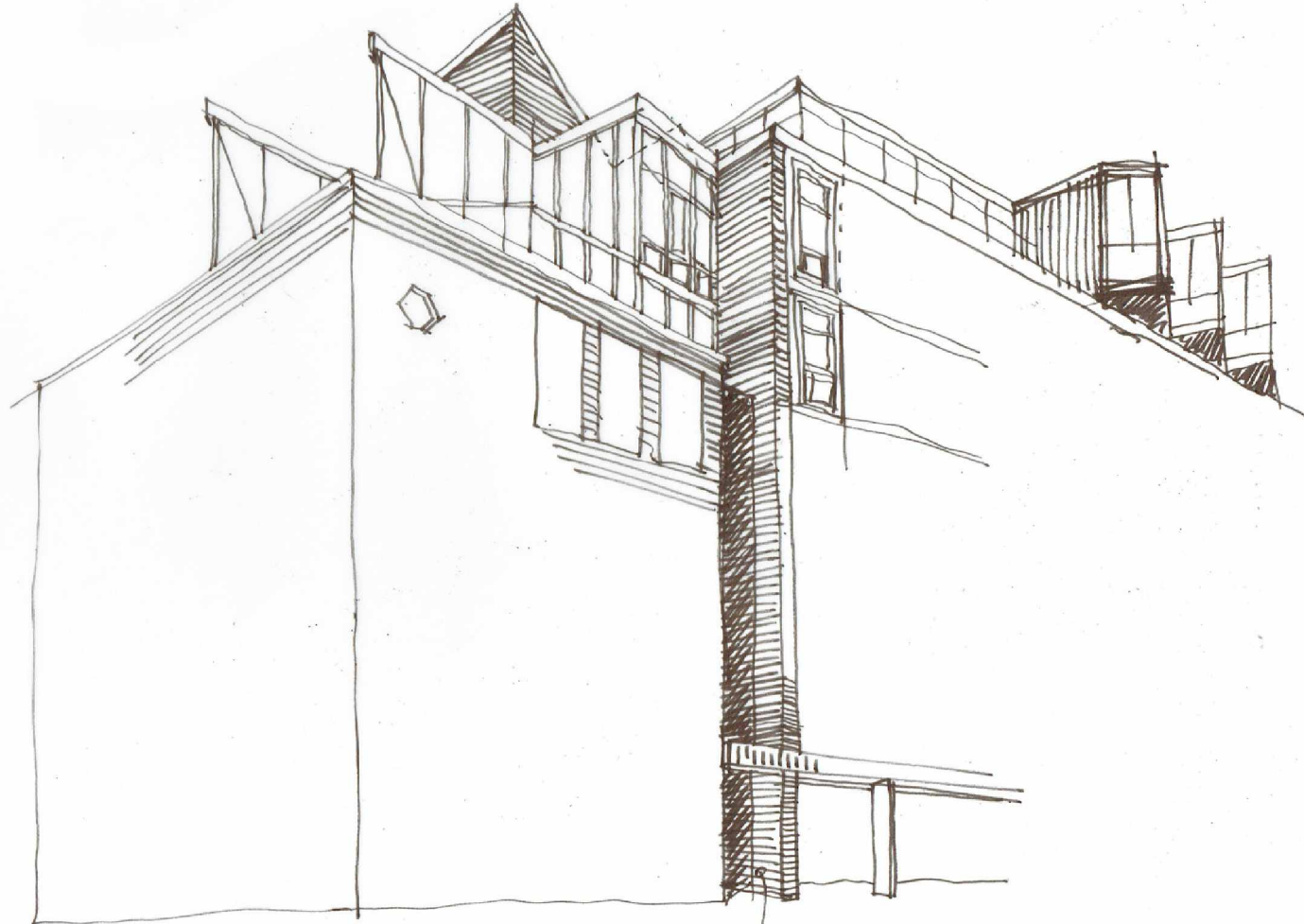
Watalooplein 1963

- Lichtheid door spel tussen baksteenwanden en lichte betonnen kaders, dat massiviteit doorbreekt.
- T-vormige aansluiting tussen baksteenwanden breekt massiviteit.
- Constructievloer 1ste verdieping benadrukt. Deze leunt op soms zichtbare plintkolommen, en draagt middendeel van gebouw.
- Witte (dak)randen accentueren (schuine) daklijnen.
- Constructie herkenbaar. Speelt compositorische structurerende rol in gevelontwerp.
- Orthogonale compositie door bijzondere vormen verbroken, in dit geval zeskantige perforaties in plint.
- Bekroning gebouw door verticaal uitstekende gevel en terugliggende verdieping. Deze is fysiek verbonden met de uitstekende gevel.

Metropool gebouw
1960-64

(De Schinkel = 1962 + Postkantoor = 1964)

Kant Weesperstraat

Baksteen wand
(zoals op Haankamp plein)
+ Staalwandslein etc...

verschillende paravieten op dak.
verschillende kromen naast elkaar

Betonnen grid

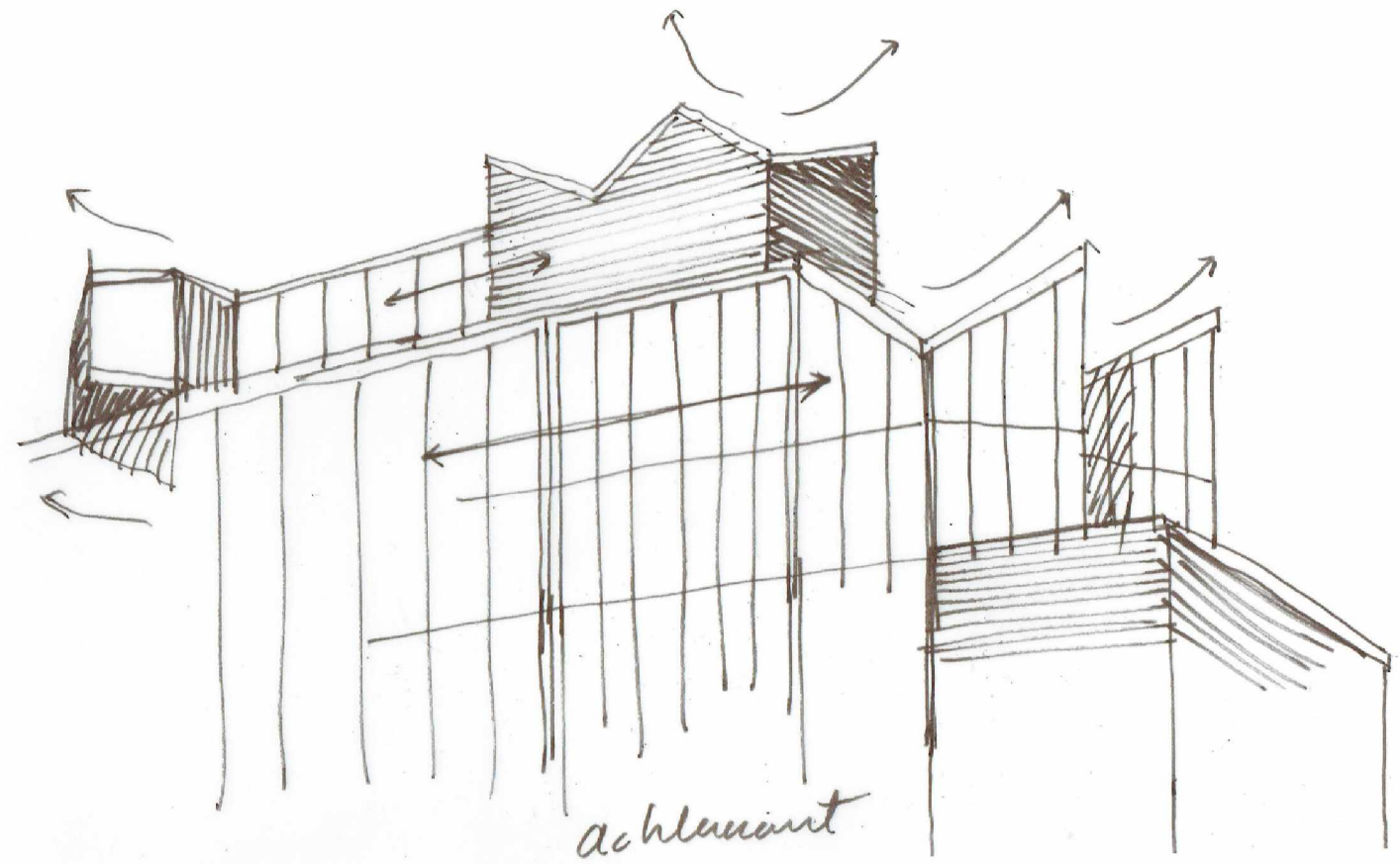
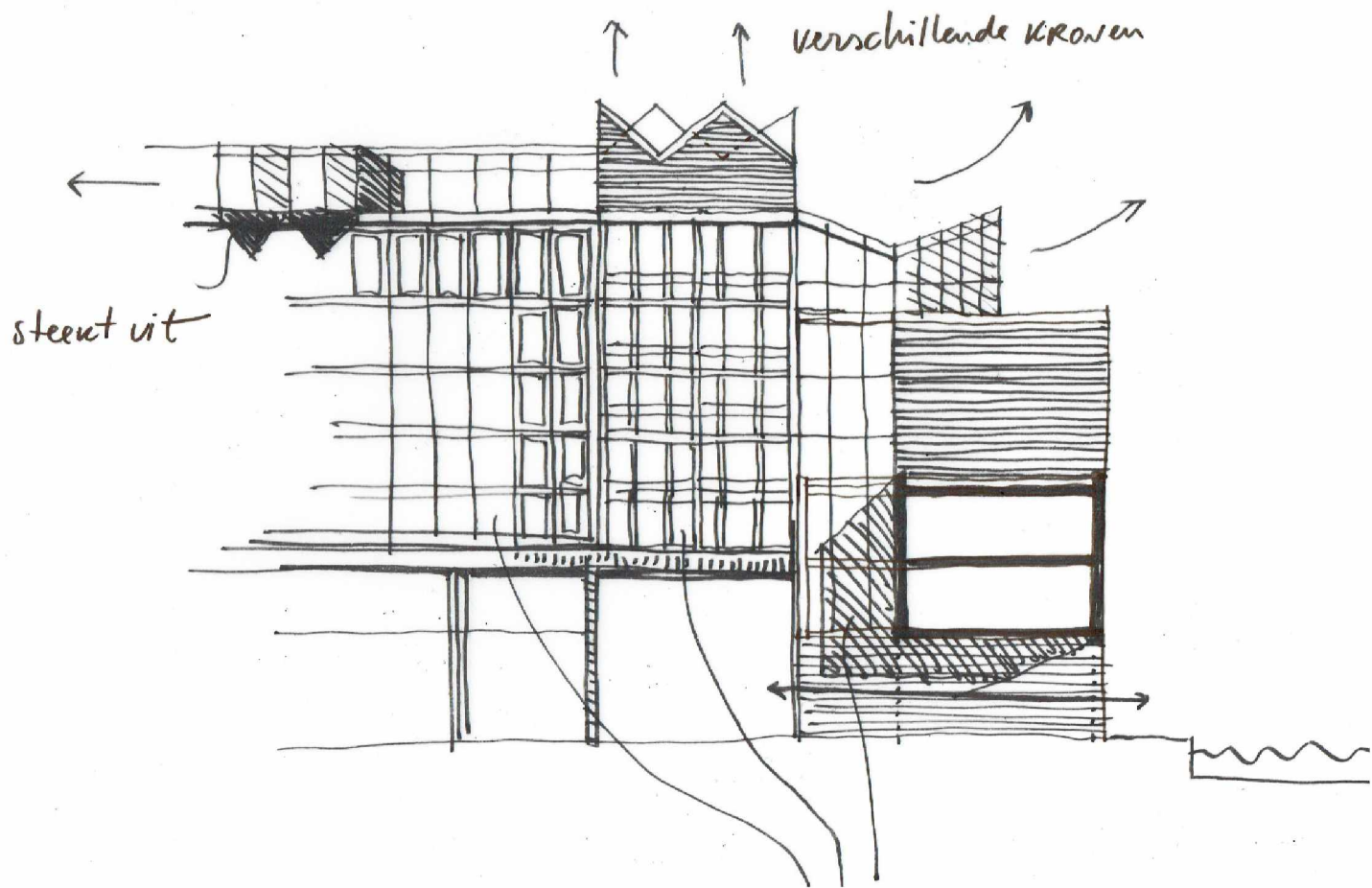
manif.
landt

interactie
baksteenwand
betonnen strip + kolommen.

Verdiepte

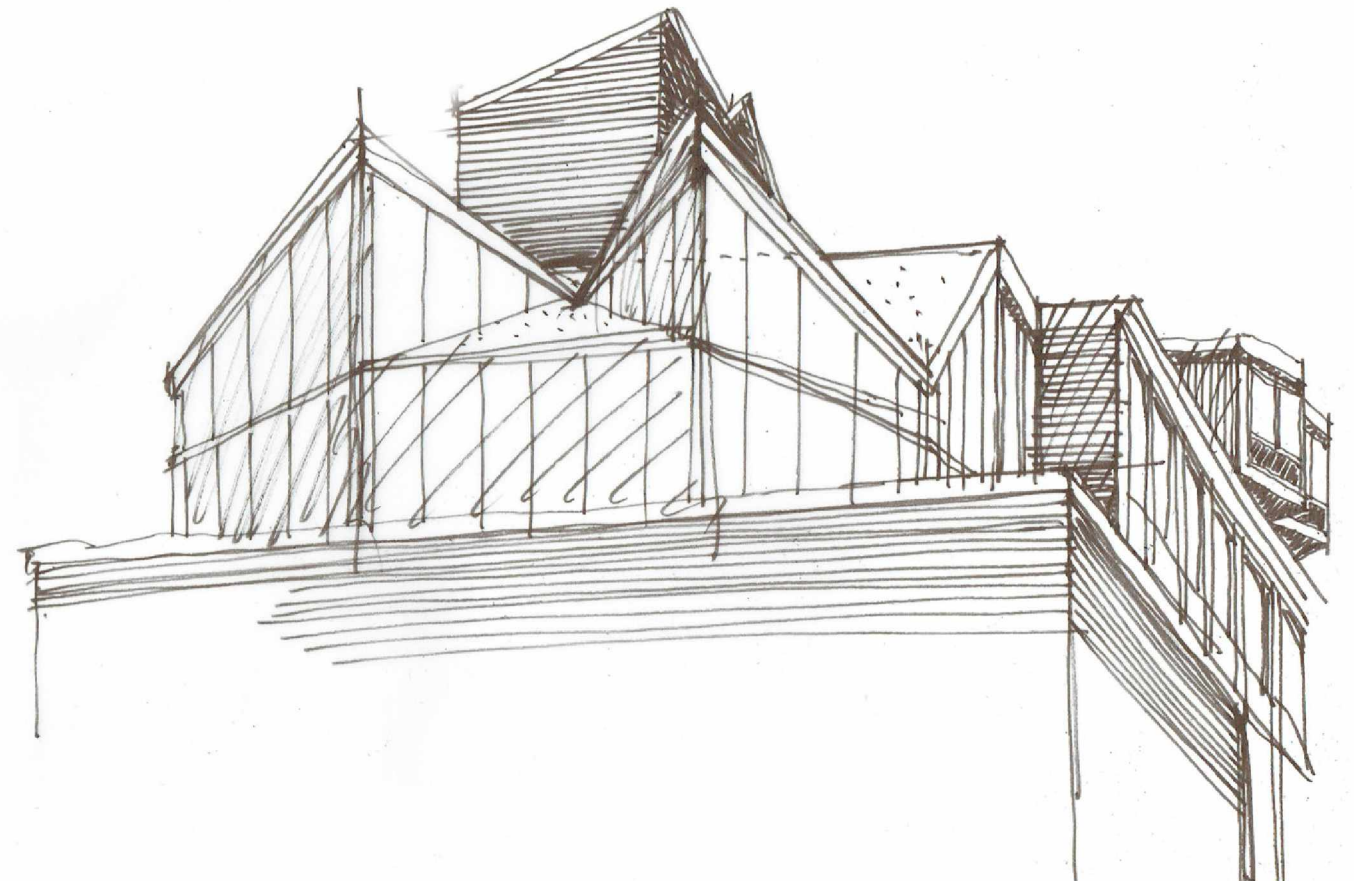
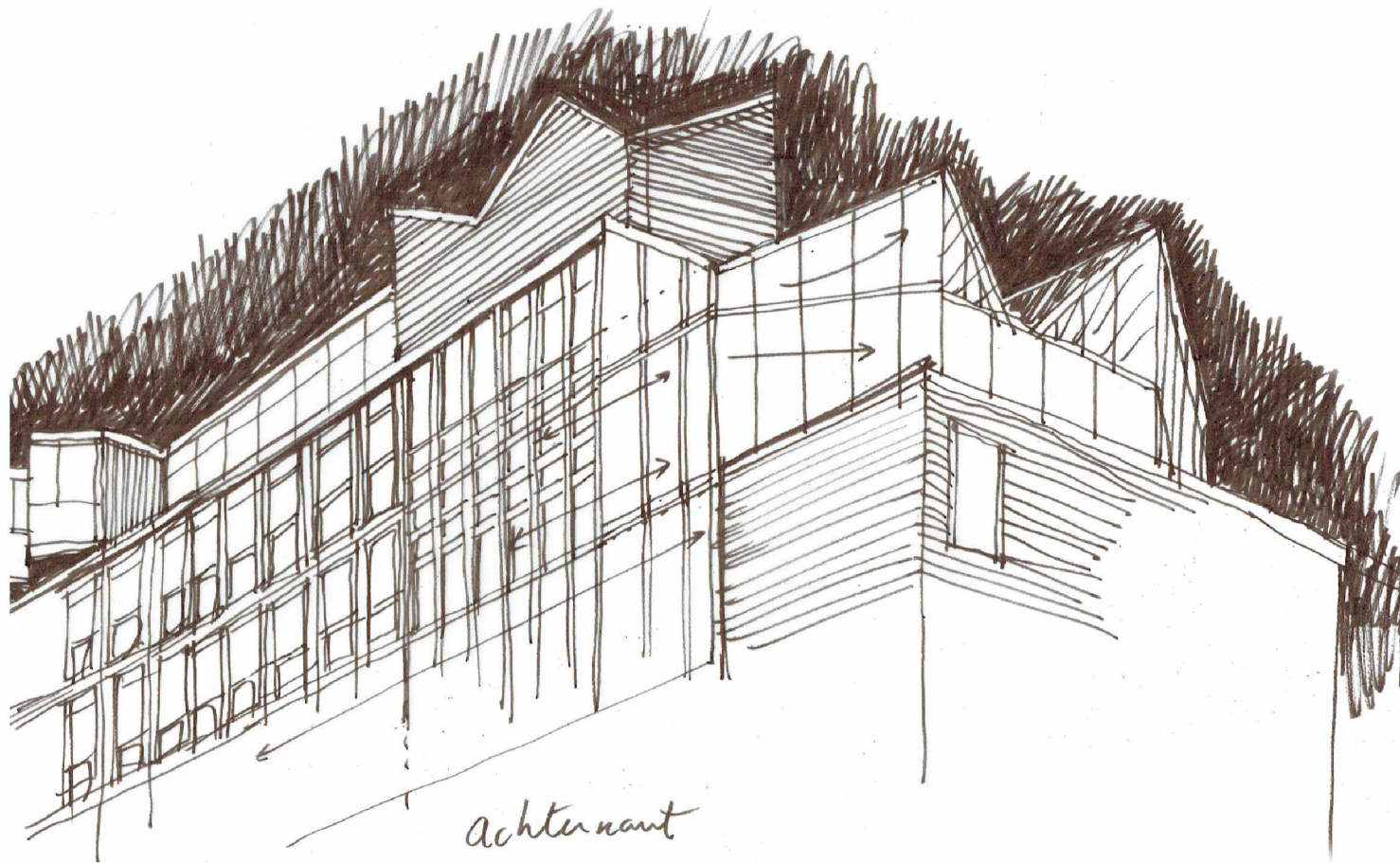
Metropool weesperstraat

- Lichtheid door spel tussen (baksteen)wanden en horizontale (constructieve) elementen dat massiviteit doorbreekt.
 - Constructie als compositorische of beeldbepalend element. Speelt grote rol in vormgeving van lichte plint. Plintkolommen, met natuursteen bekleed, krijgen slanke puntige vorm.
 - Witte (dak)randen accentueren speelse daklijnen.
 - Orthogonale compositie door bijzondere sculpturale vormen verbroken, in dit geval een bijzondere bekroning: de bekroning bestaat hier voornamelijk uit een combinatie van twee elementen: transparante monolieten die zowel schuine daklijnen als gevelverdraaiingen vertonen, en gesloten, uit baksteen bestaande volumes met schuine daklijnen.
- Ook steken driehoekige erkers uit de gevel.

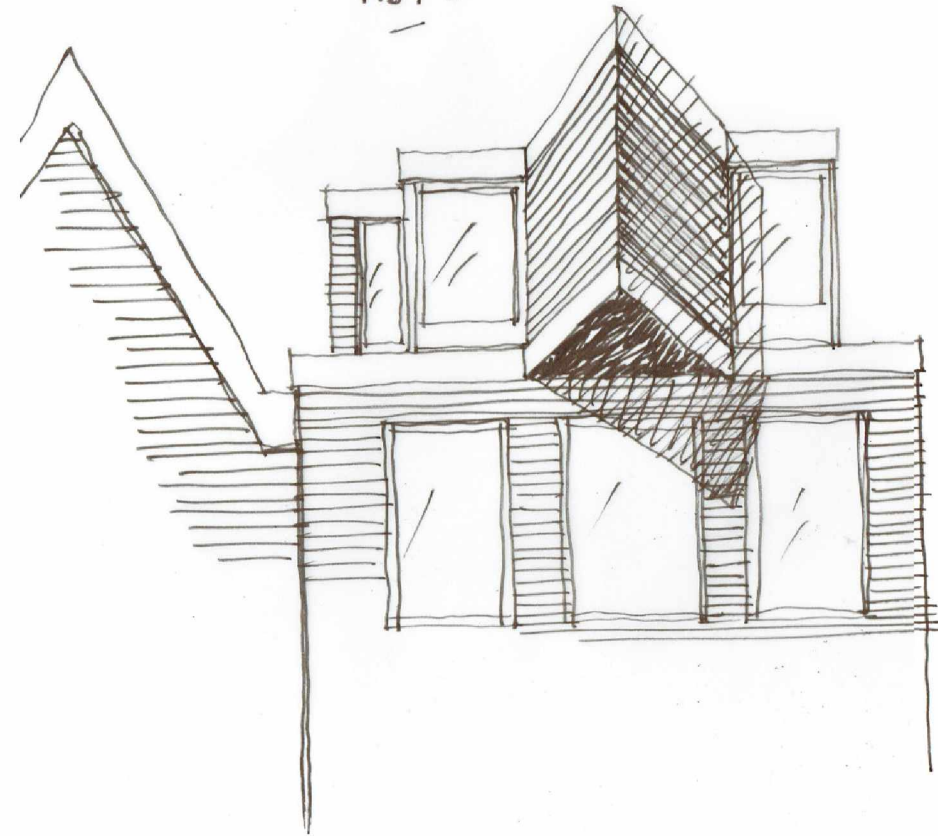

3 verschillende gevels naast elkaar, verbonden door
1 witte dakrand

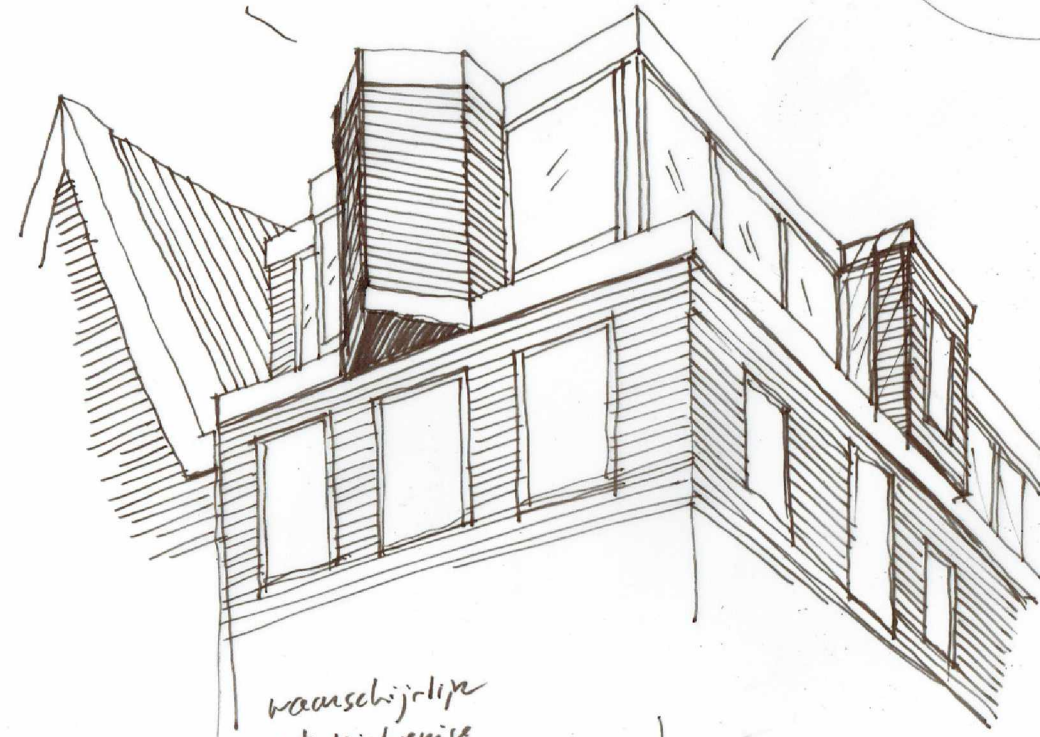
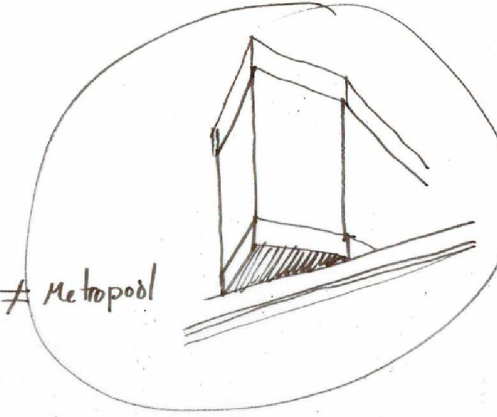
Metropool Achterkant

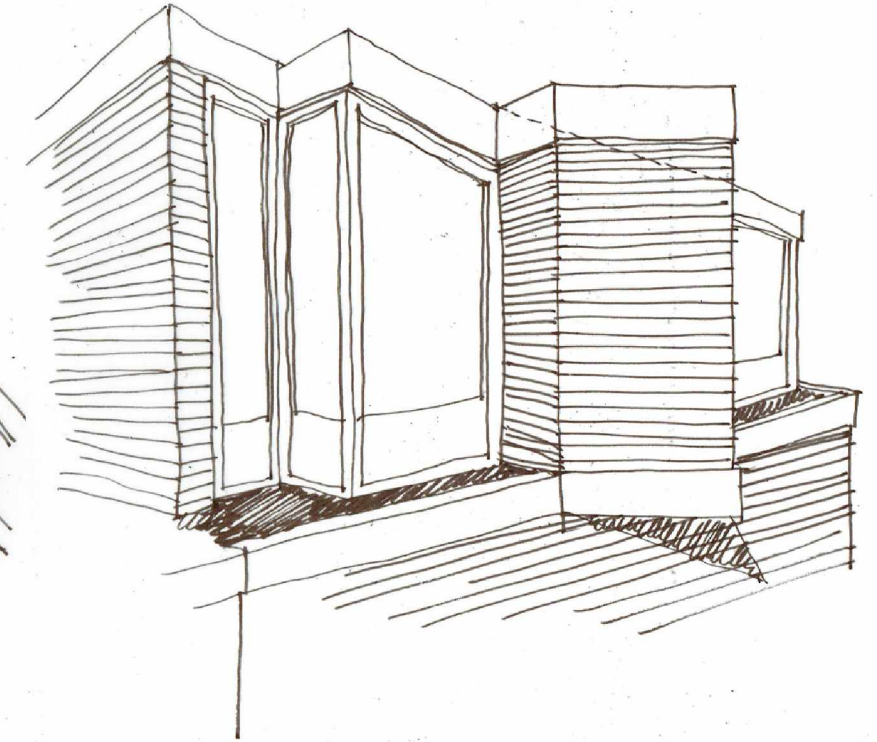
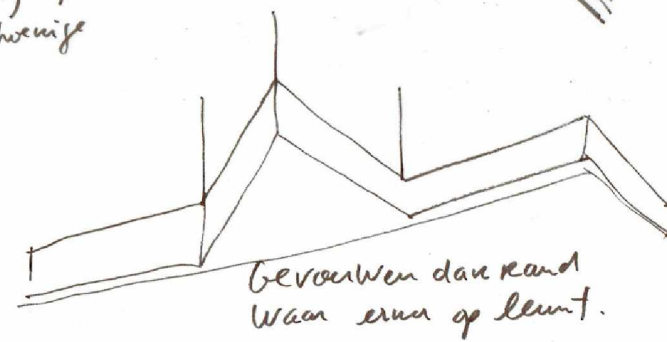
Fredericusplein
1961-65

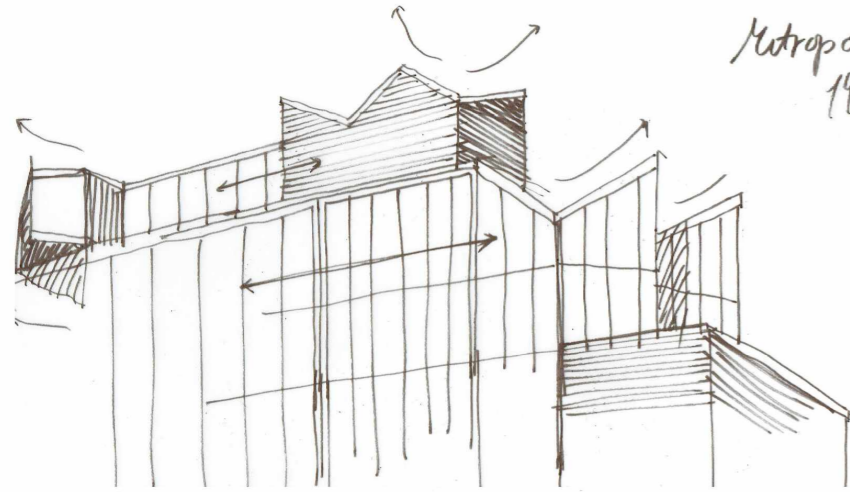
Erker/
Bevoering steekt uit dan
maar is
deel van
dakrand ≠ Metropool

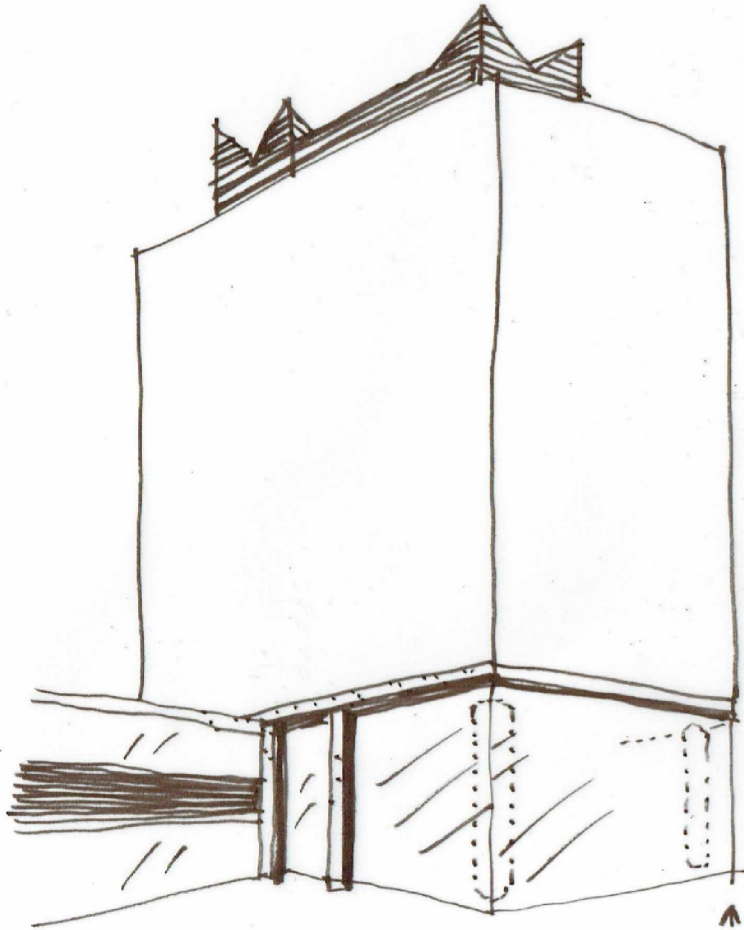
waarschijnlijke
1st driehoekige
erker.

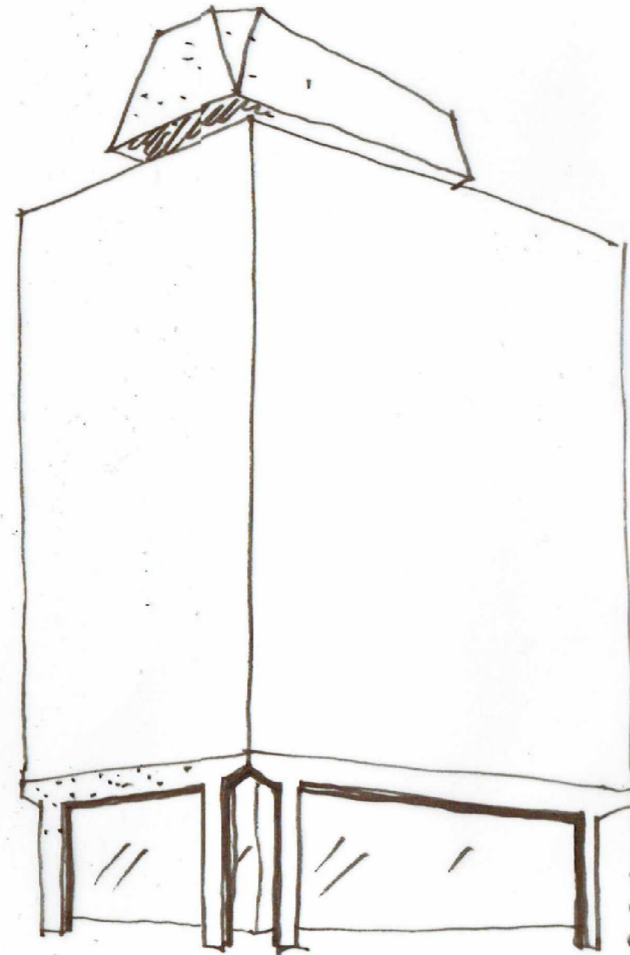
Het gebouw bevat een prominente witte dakrand. Aan de Utrechtsestraat lijkt deze uitgetrokken en in een driehoekige vorm gevouwen te zijn. Zo ontstaat de basis waar een uit de gevel stekende driehoekige erker op ligt. Anders dan in het Metropool gebouw, waar de basis van de uitstekende erkers op de dakrand ligt en geen deel ervan is. Terugliggende bovenste verdieping. De baksteenwanden van de erker zijn aan de transparante gevels van deze verdieping verbonden.

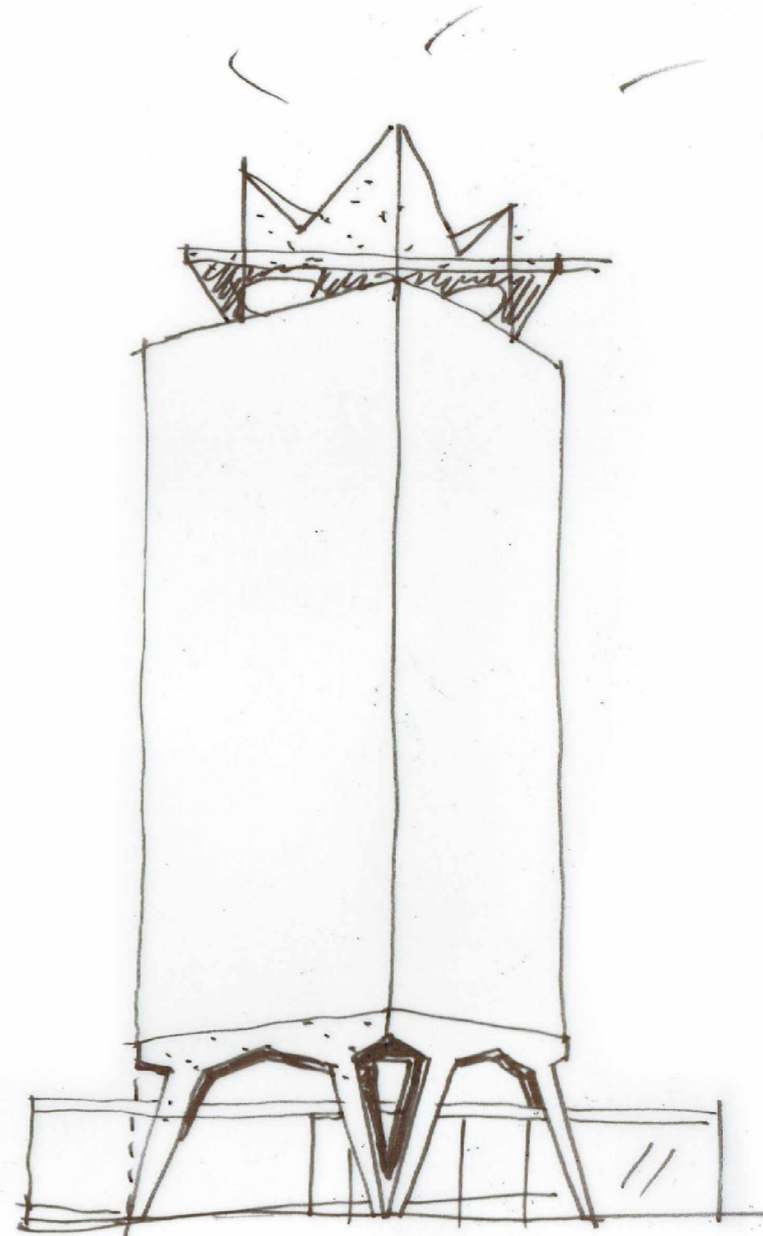
Metropoolgebouw
1960-64

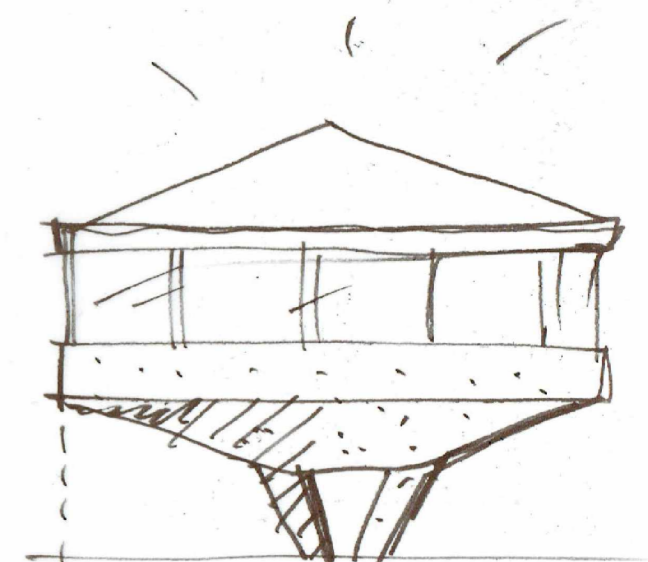
De Schiedamsche Dijk 1962

Postkantoor Haankennedyweg 1964

Shell Toren 1971

1973

- Duidelijke driedelige ontwerpen, met plint, middendeel en kroon.
- Massieve, juweelachtige bekroningen, worden langzamerhand qua vormtaal meer verbonden met de plint.
- In de plint wordt de hoek van het gebouw niet door constructie gemarkeerd. Constructie is onzichtbaar of in twee dragende punten verdeeld, uit elkaar gehaald. In het Shell restaurant verdwijnt ieder constructief element uit de hoek en concentreren deze zich centraal onder het middendeel van het gebouw.

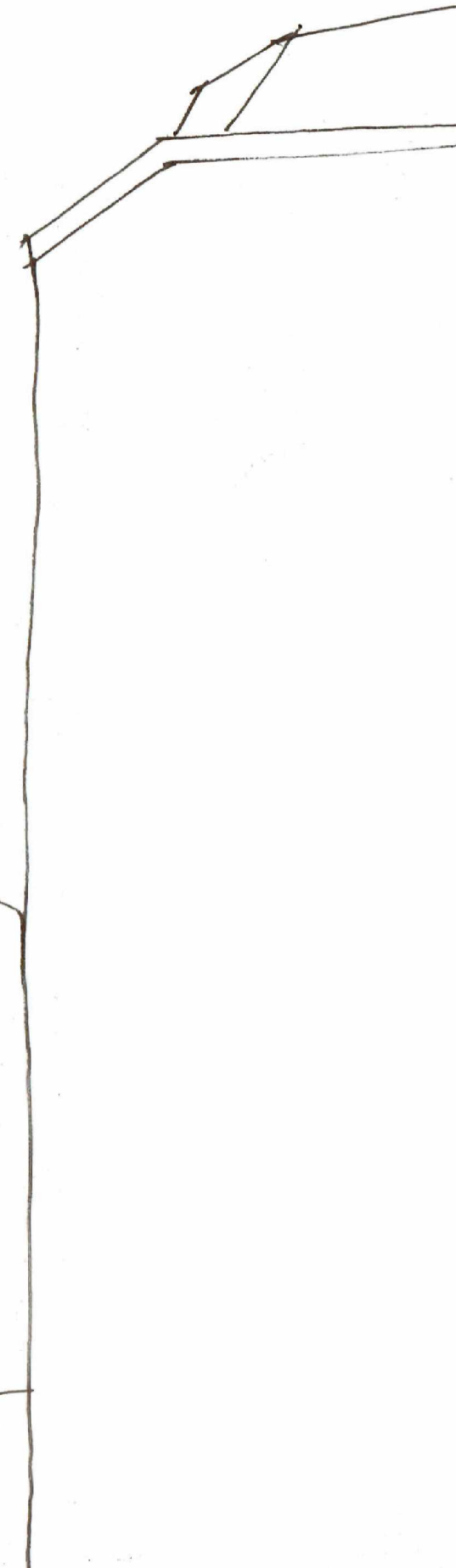
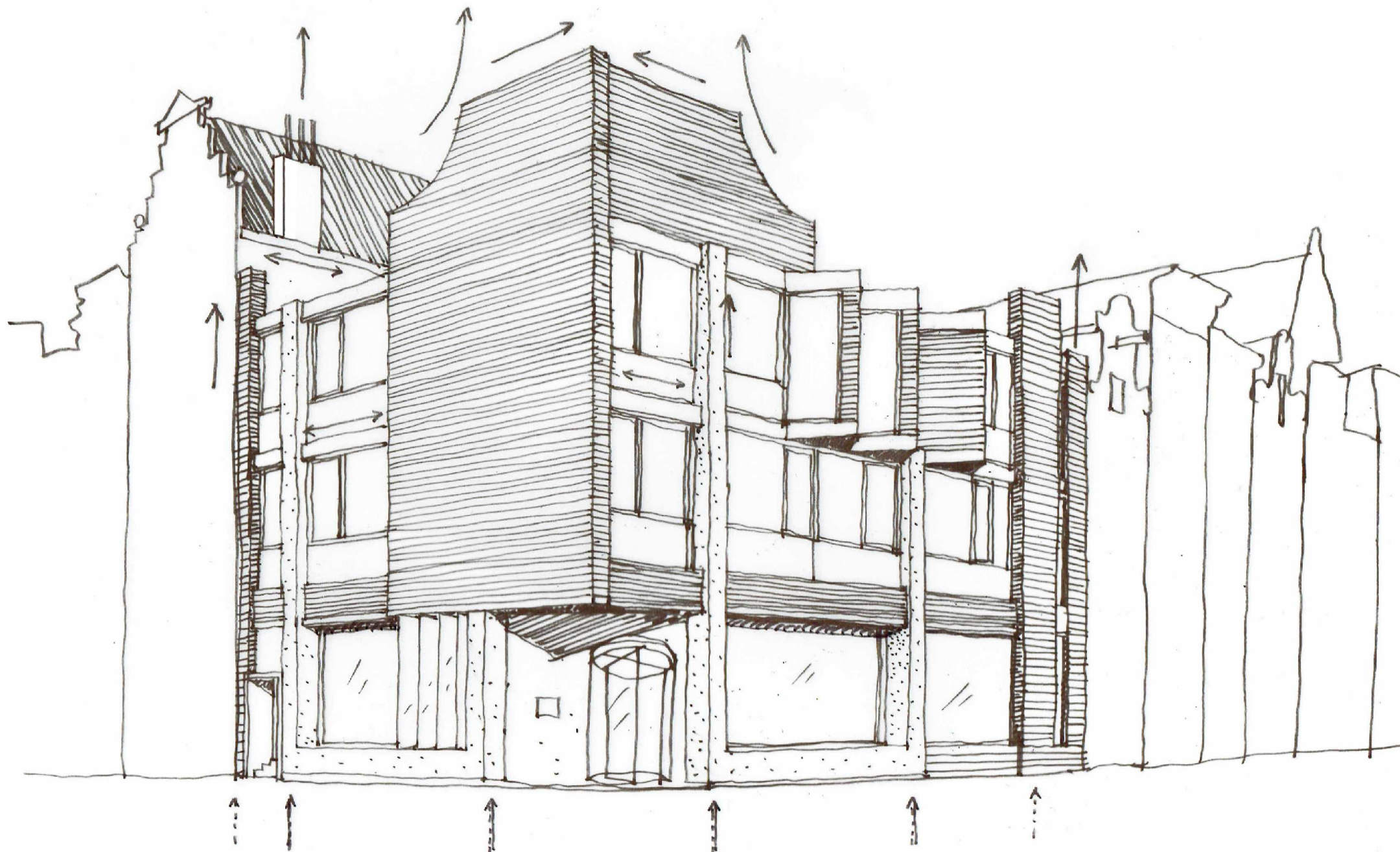
Plint en bekroning
steeds meer met elkaar
verbonden.

ABN-AMRO Haarlemmerplein 1969-72

- Er wordt met "baksteenpanelen" en niet met massa gewerkt. Deze worden als het ware op de gevel geplakt en definiëren de korrelgrote van het gebouw.
- De lichtheid van het gebouw is versterkt door de T-vormige aansluiting tussen de, op de hoek gesitueerde, baksteenwanden.
- Geveldragende constructievloeren met witte, houten randen benadrukt.
- Het spel tussen bovengenoemde verticale en horizontale elementen breekt massiviteit en genereert beeldbepalende details.

- Constructie speelt compositorische, structurerende rol in gevelontwerp.
- De verticale constructie, door natuurstenen bekleding benadrukt, interacteert met de witte randen en baksteenwanden. Deze verticale elementen zijn onderaan in de plint horizontaal met elkaar verbonden en lijken een tweede korrelgrote te introduceren.
- In de plint wordt de hoek van het gebouw niet door constructie gemarkeerd; de gevel wordt hier door de uitkragende vloer gedragen.

- Entreegevel geperforeerd door licht element, in dit geval door tourniquet.
- Uitgetrokken en gevouwen vloerrand draagt driehoekige erkers.
- De orthogonale compositie wordt door bijzondere vormen verbroken: drie, 45 graden gedraaide, driehoekige erkers en ronde snijdingen in de hoekwanden vormen sterke accenten.
- Verschillende optische effecten, bijvoorbeeld: gebouw lijkt niet te 'landen' door terugliggende, donkere lavabasalt rand.
- Gebouw bekroond door de uitstekende baksteenwanden die het hoekaccent genereren.

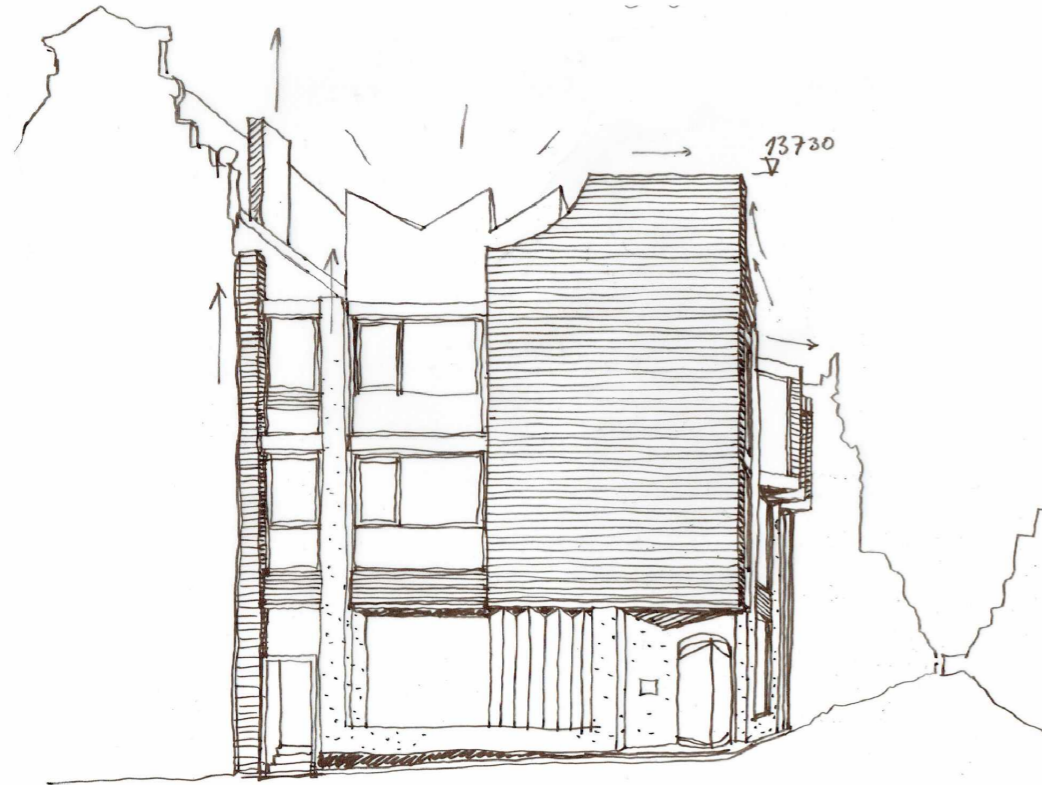
3-Hoe zou Arthur Staal het ABN Amro opgetopt (extra bekroond) hebben?

Geïnspireerd door de architectonische analyse van verschillende gebouwen en bekroningen door A. Staal ontworpen, probeerden wij uitgangspunten voor een optopping op het Haarlemmerplein te definiëren. Dit deden wij in eerste instantie door te redeneren zoals A. Staal het misschien gedaan zou hebben.

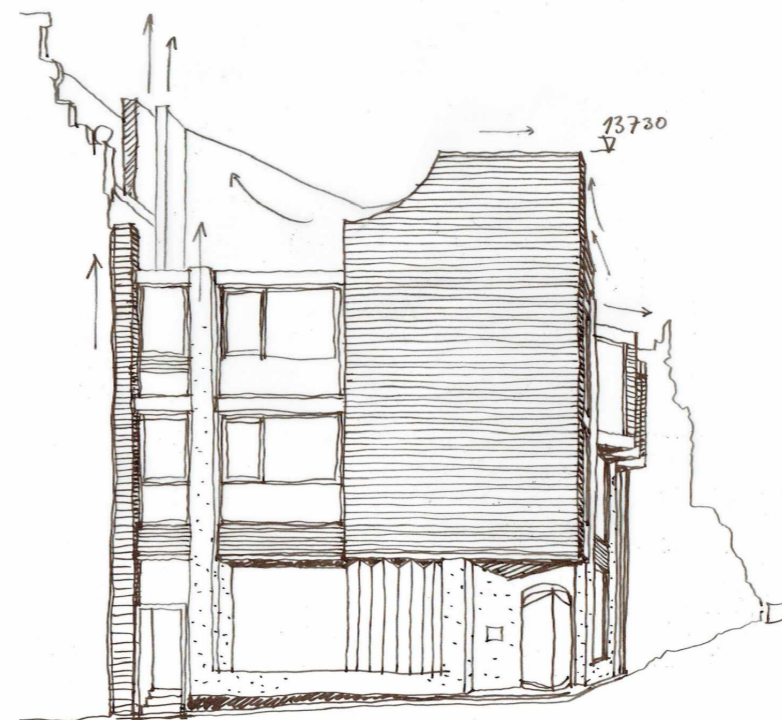
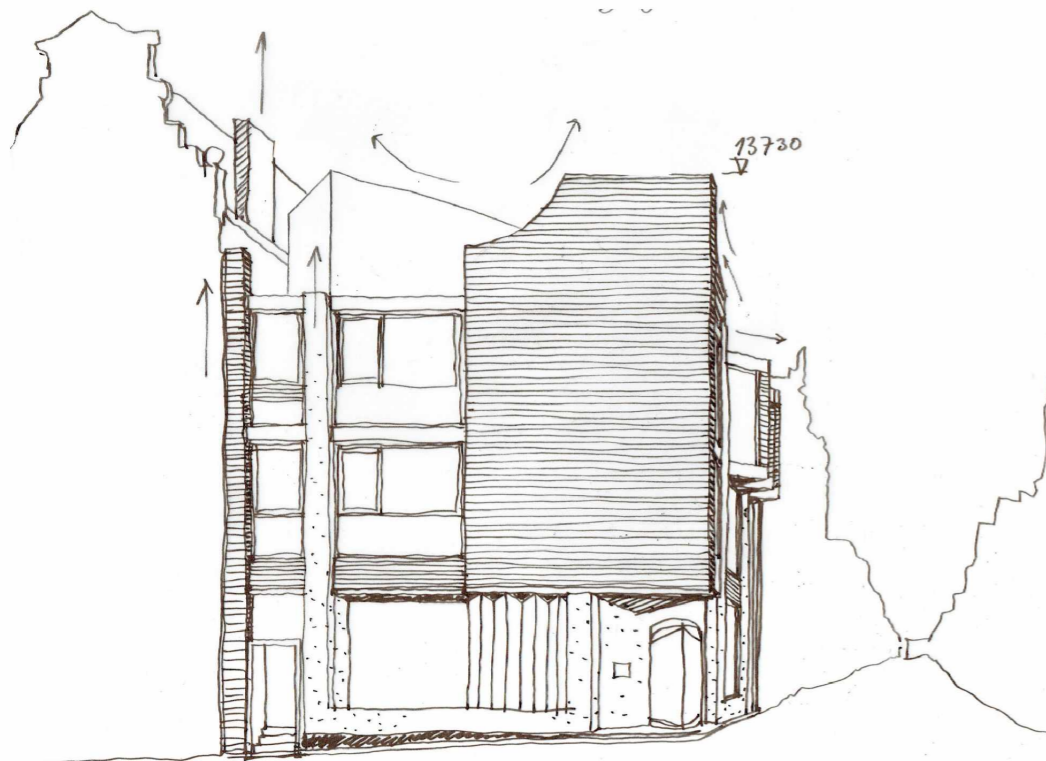
A_Een optopping die morfologisch op het bestaandehoekaccent reageert.

VORM : Zou Arthur Staal de bekroning creëren door een typische of willekeurige vorm toe te passen, zoals een vlinderachtig of kroonachtig volume, dat zelfstandig op het gebouw zou staan?

Of zou hij bijvoorbeeld het aanwezige hoekaccent benadrukken door er een tegenbeweging te introduceren?

In deze optie zou hij een visuele verbinding met de zijkers hebben gemerkt, plus het feit dat de korrelgrote geaccentueerd blijft.

Zou hij dit reagerend element d.m.v. gedraaide gevels of een schuine daklijn creëren?

En zou Arthur Staal deze aanvullende bekroning als een monolietische sculptuur (Schinkel, Metropool, Shell toren) vormgeven om contrast met de bestaande baksteenwanden te zoeken, of zou hij juist het bestaande wandenspel volgen en deze benadrukken?

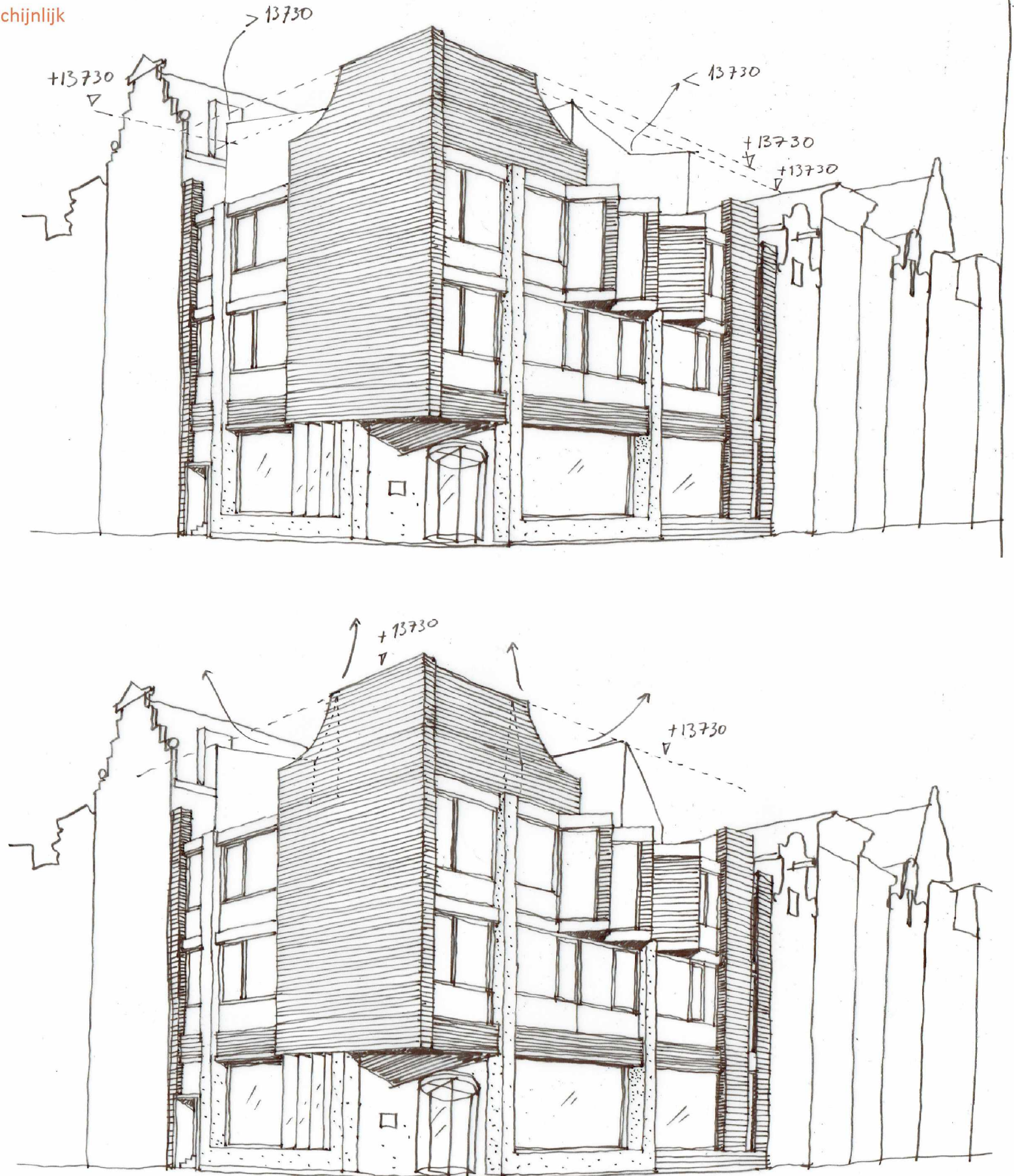
Vormgeven door schuine daklijnen en/of door verdraaide gevels:

Een optopping als die uit het Metropoolgebouw of De Schinkel (monolithische vormen met krachtige, schuine daklijnen) reageert goed, qua beweging, op de huidige opstekende hoekwanden.

Echter, het is de vraag of de optopping van het Haarlemmerplein - gezien de hoogtelimiet, over voldoende hoogte beschikt om door schuine daklijnen expressief te worden. De vormbewegingen worden waarschijnlijk sterker zichtbaar door de gevels van de optopping t.o.v. de bestaande gevels te draaien.

Metropool geb. - beweging is berowning door hoogteverschil.

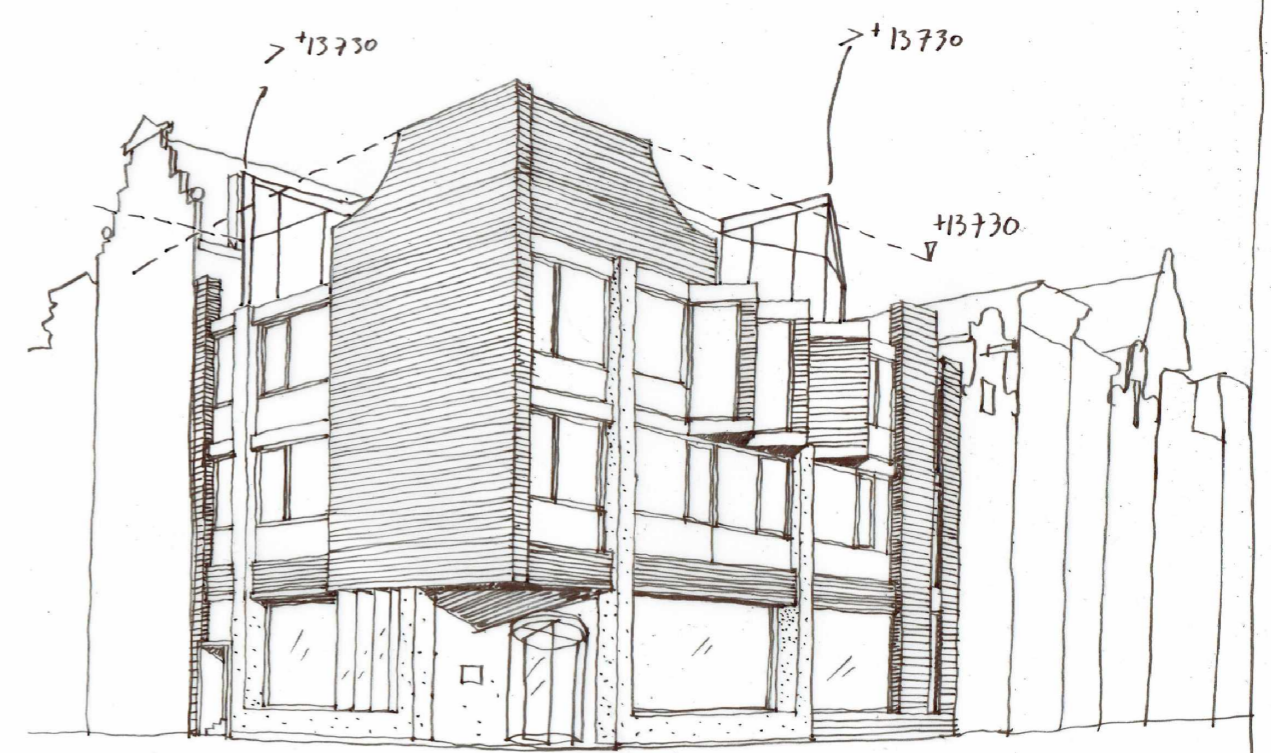
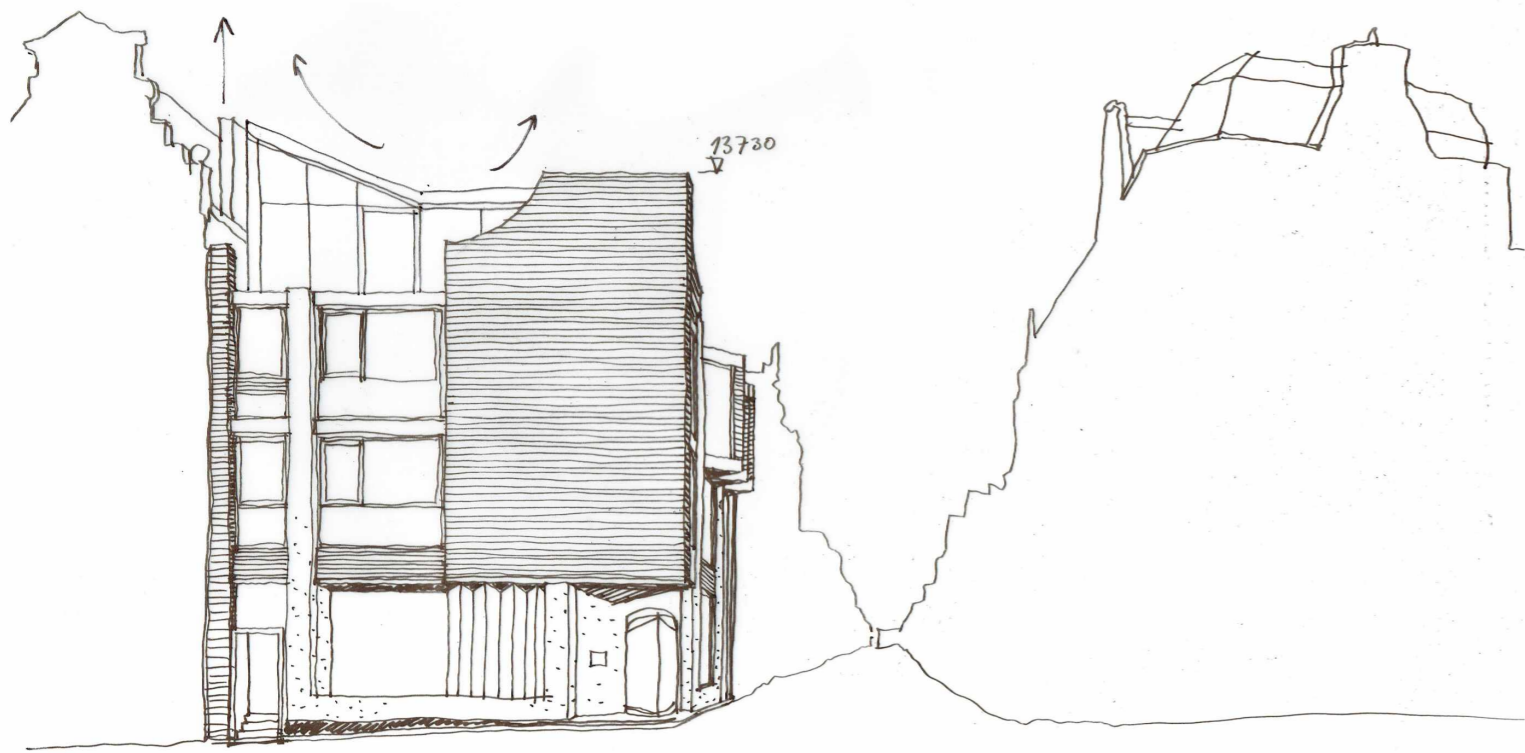
Haarlemmerplein beschikt van max 3m voor a berowning! Optopping = plat dak. Bewegingen dienen in plattegrond te gebeuren.

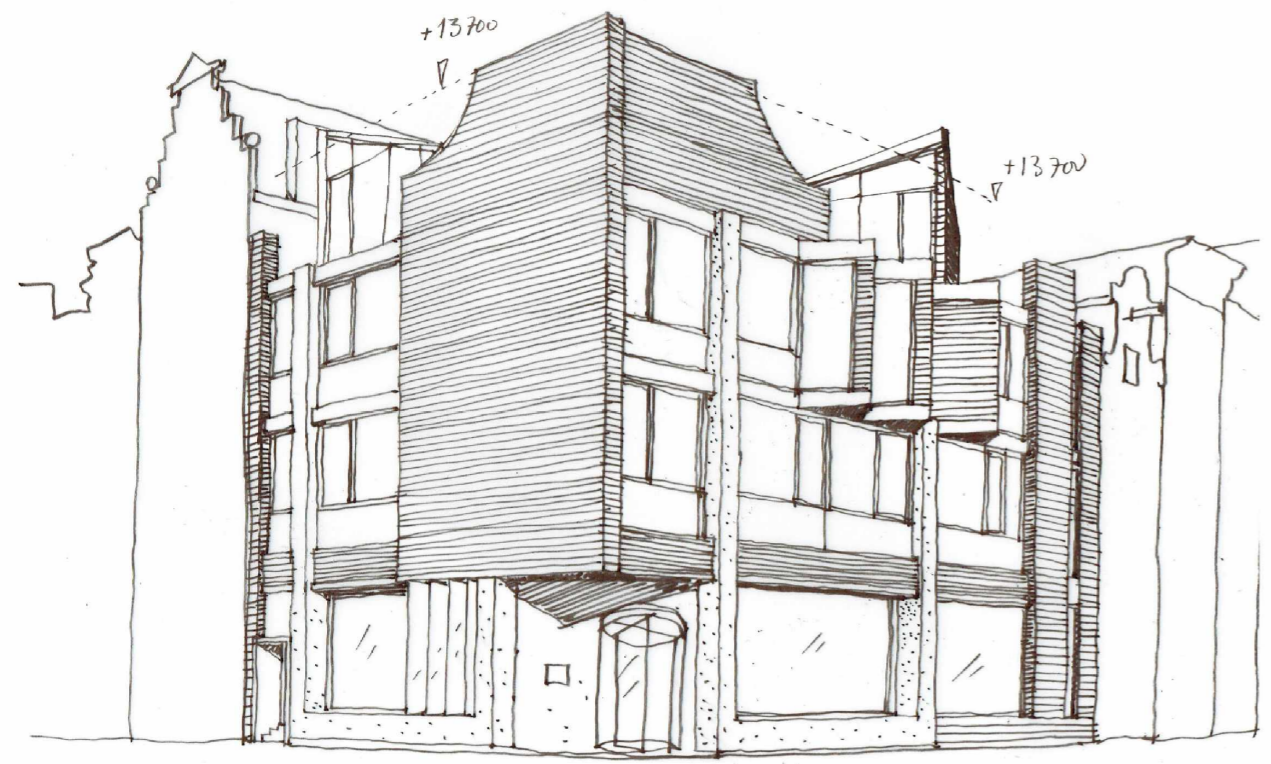
Metropool gebouw, 1960-64, ca. 9 jaar eerder ontworpen dan het Haarlemmerplein.

Tegenaccent d.m.v. extra hoogte / schuine daklijn. Interessant aan het plein, maar aan de dijkkant kan het te veel met de driehoekige erkers concurreren.

Multipool

Tegenaccent d.m.v. schuine daken plus gevelverdraaiingen.

Tegenaccent d.m.v. gevelverdraaiingen. Zo ontstaan ook bewegingen die op de opstekende wanden goed reageren.

MATERIAAL:

De materialisatie en detaillering van deze schuin ogende bekroning is essentieel in de relatie die deze met het bestaande volume aangaat.

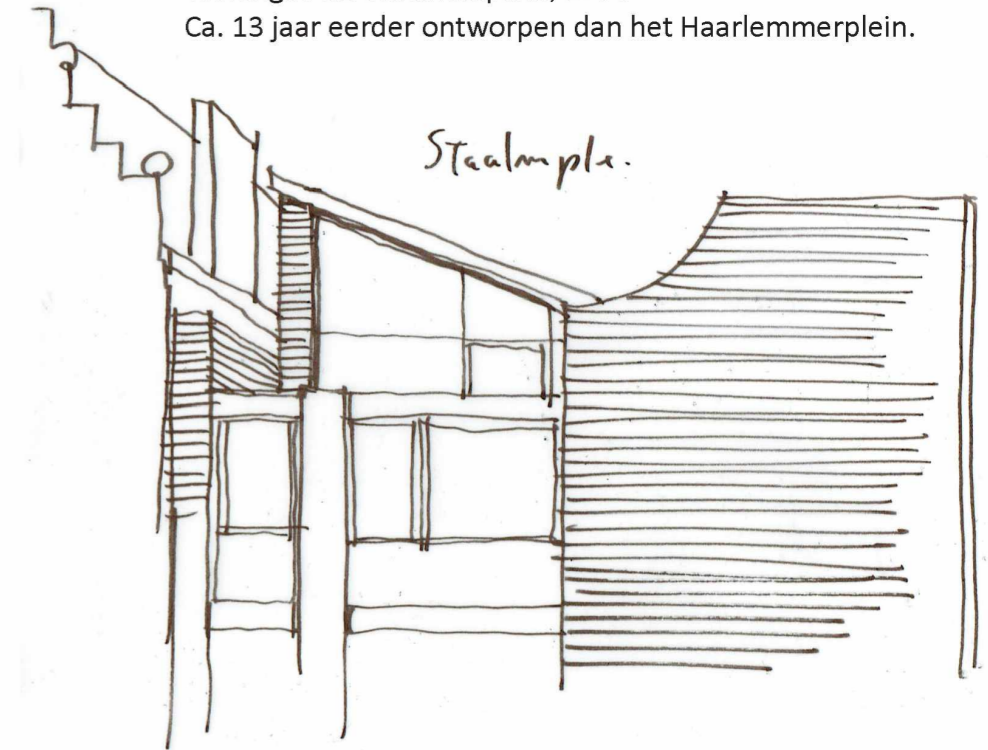
Een bekroning volledig uit glas concurreert met het middendeel van het gebouw en tegelijkertijd kan het, door zijn indeling, een vreemdeling worden.

Baksteenwanden zouden ook sterk reageren op de bestaande accenten, niet door contrast maar juist door een symbiose. Dan zou de bekroning familie van het gebouw worden.

Hoofdrol: dak of wanden

Woningbouw Staalmanplein, 1956
Ca. 13 jaar eerder ontworpen dan het Haarlemmerplein.

Woningbouw Ijmuiden-velsen, 1952-57,
ca. 15 jaar eerder ontworpen dan het Haarlemmerplein.

DETAIL:

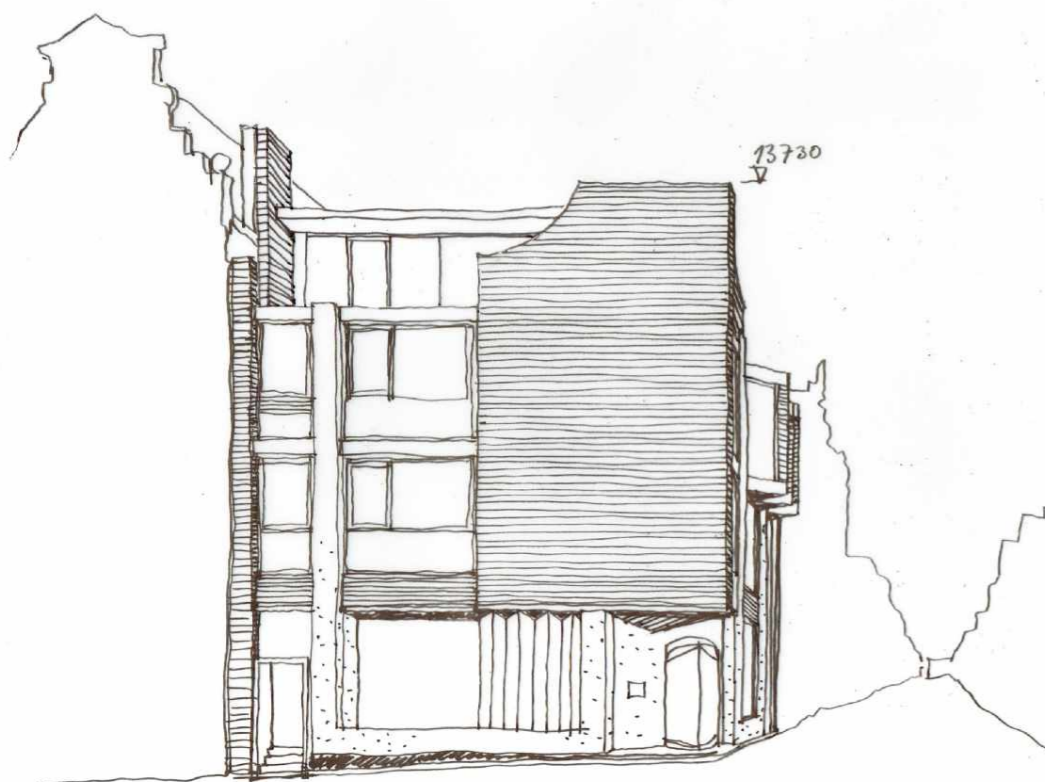
Zou A. Staal het nieuwe volume d.m.v. een prominente (witte) dakrand hebben geaccentueerd, zoals hij het dak van de tweede verdieping ook gedefinieerd heeft?

En welke relatie zou een dakrand met de nieuwe baksteenwanden aangaan?

Het middendeel van het gebouw vertoont nu al gevarieerde relaties tussen baksteenwanden en horizontale (witte) randen.

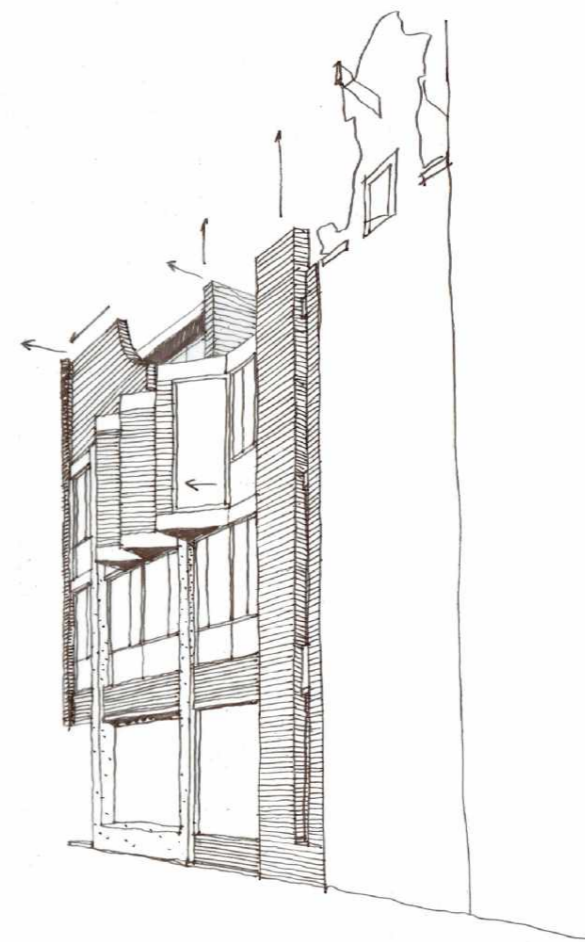
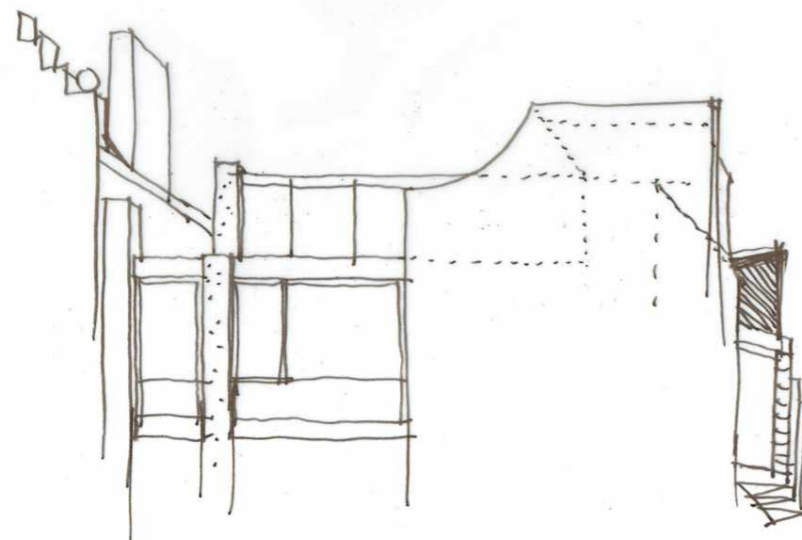
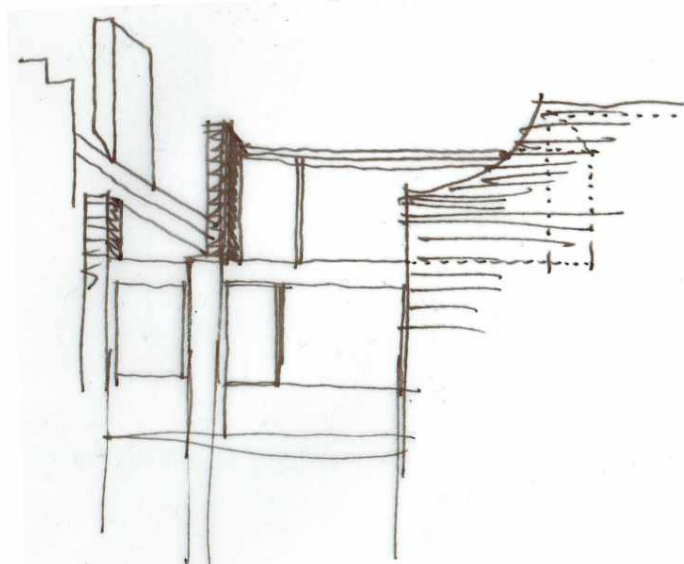
B_Een optopping waar de gevels parallel aan die uit de middendeel van het gebouw lopen.

- optopping parallel aan gevels
waterlooplein - orthogonale interactie baksteenwanden

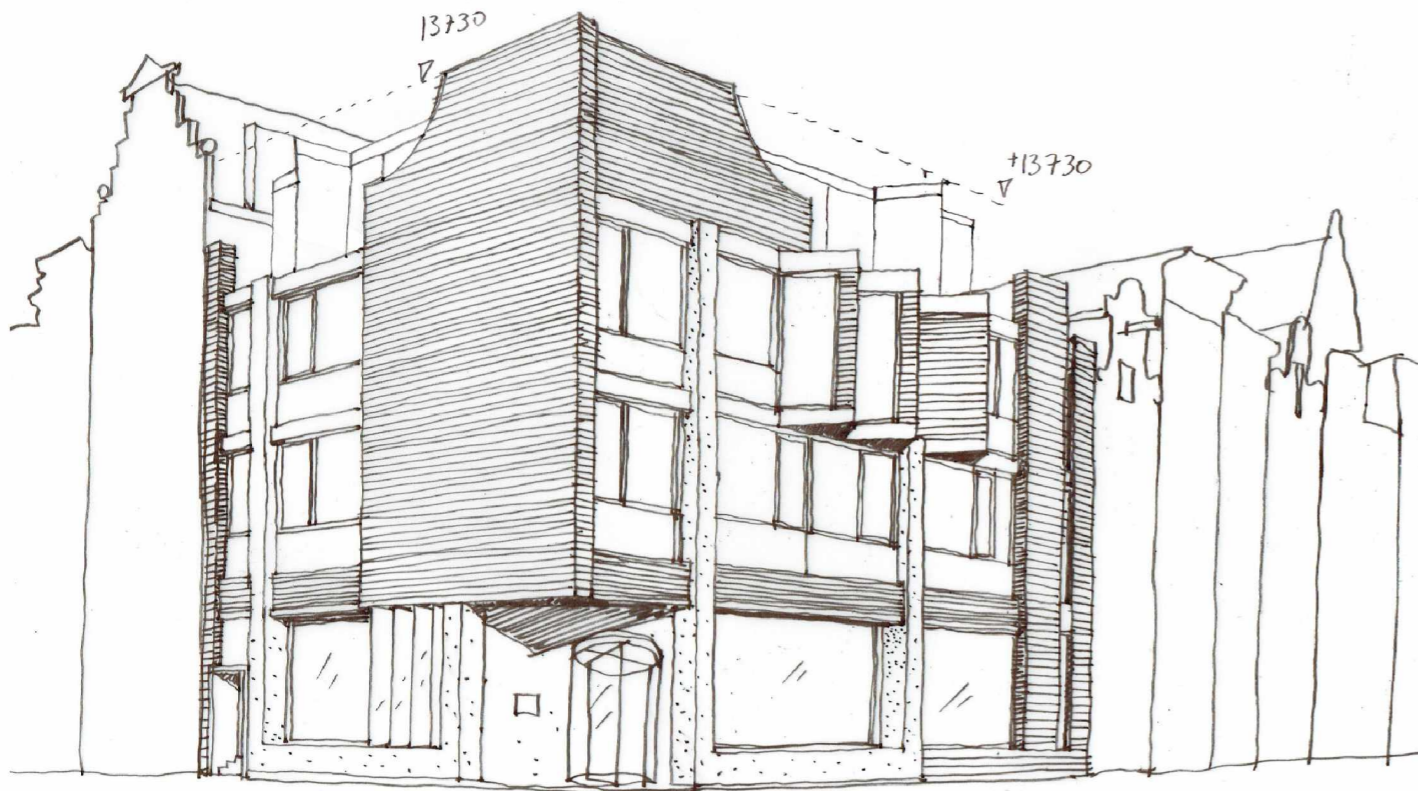
VORM:

A. Staal heeft in de jaren 60 verschillende gebouwen ontworpen waar de bovenste verdieping terug ligt.
Zowel op het Waterlooplein als op het Frederiksplein raakt dit terugliggende volume de uitstekende gevelaccenten aan.
Zou A. Staal dat hier ook gedaan hebben, en de optopping fysiek met het gevelaccent verbonden hebben?

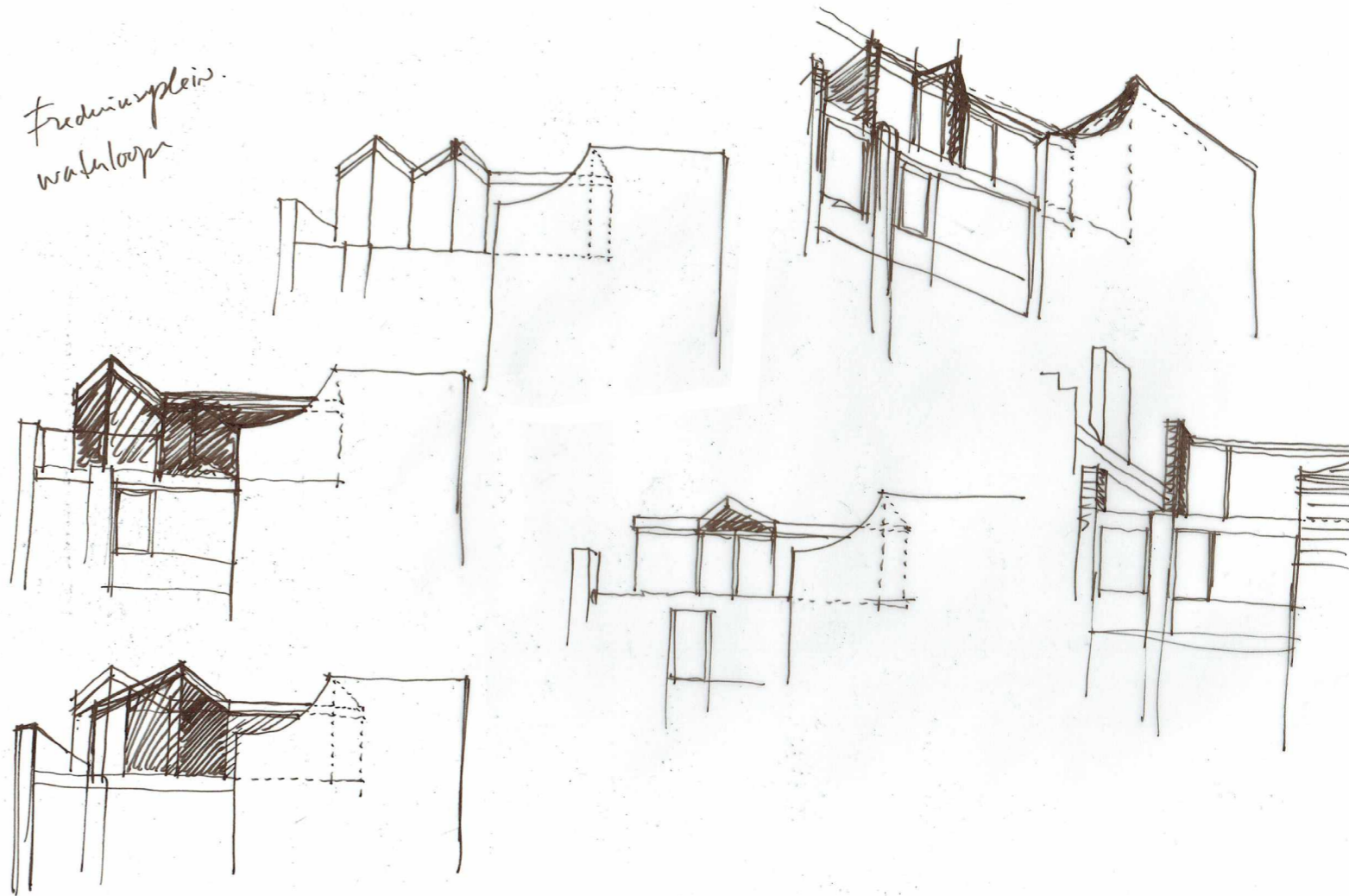

Complex Waterlooplein, 1963,
ca. 6 jaar eerder ontworpen dan het Haarlemmerplein.

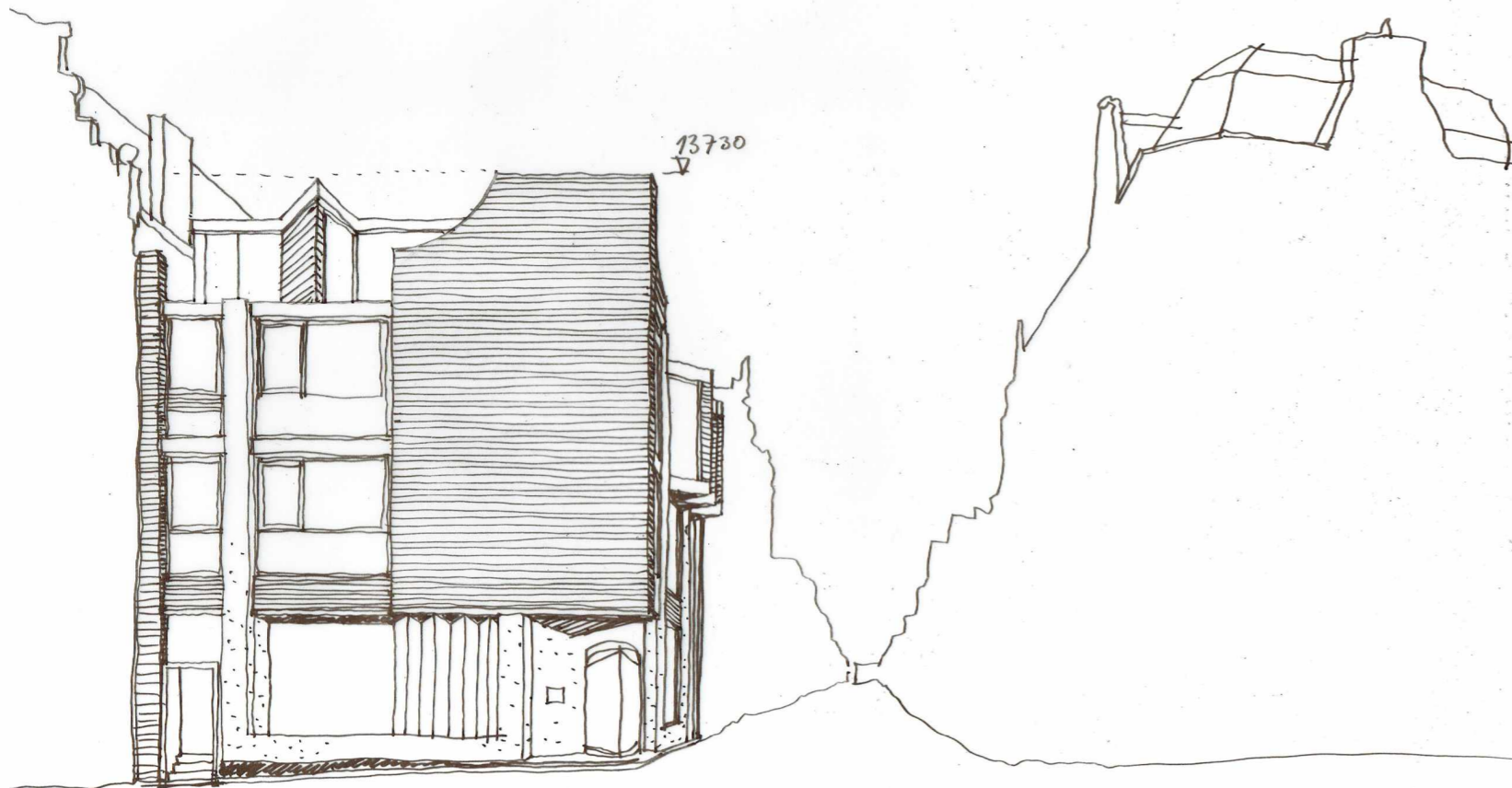
Frederiksplein - Waterloo plein
Tuss liggend op tepping.

Frederiksplein.
Waterloop

De drie driehoekige erkers op de tweede verdieping vormen hier al een speciale uitzondering.
Waarschijnlijk zou A.Staal geen bijzondere elementen hebben herhaald of weer laten uitsteken.
Een vierde erker, aan de pleinkant, zou niet reageren op het al aanwezige hoekaccent,
maar concurreren met de drie al bestaande erkers.

Complex Frederiksplein, 1961-65,
ca. 4 jaar eerder ontworpen dan het Haarlemmerplein.

Na het schetsen van een paar mogelijk gedachten in de geest van projecten van A. Staal hebben wij de ontstane vraagstelling d.m.v. vectortekeningen en maquettes getest en geprobeerd te beantwoorden. Op deze manier zijn er een paar uitgangspunten ontstaan. De uitkomst vormt ons inziens een belangrijke basis voor het toekomstig ontwerp van een optopping.

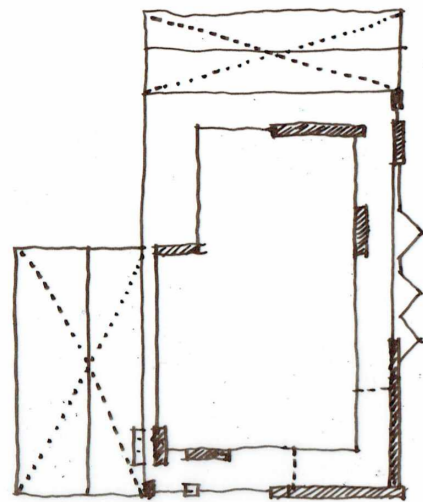
Optopping 1

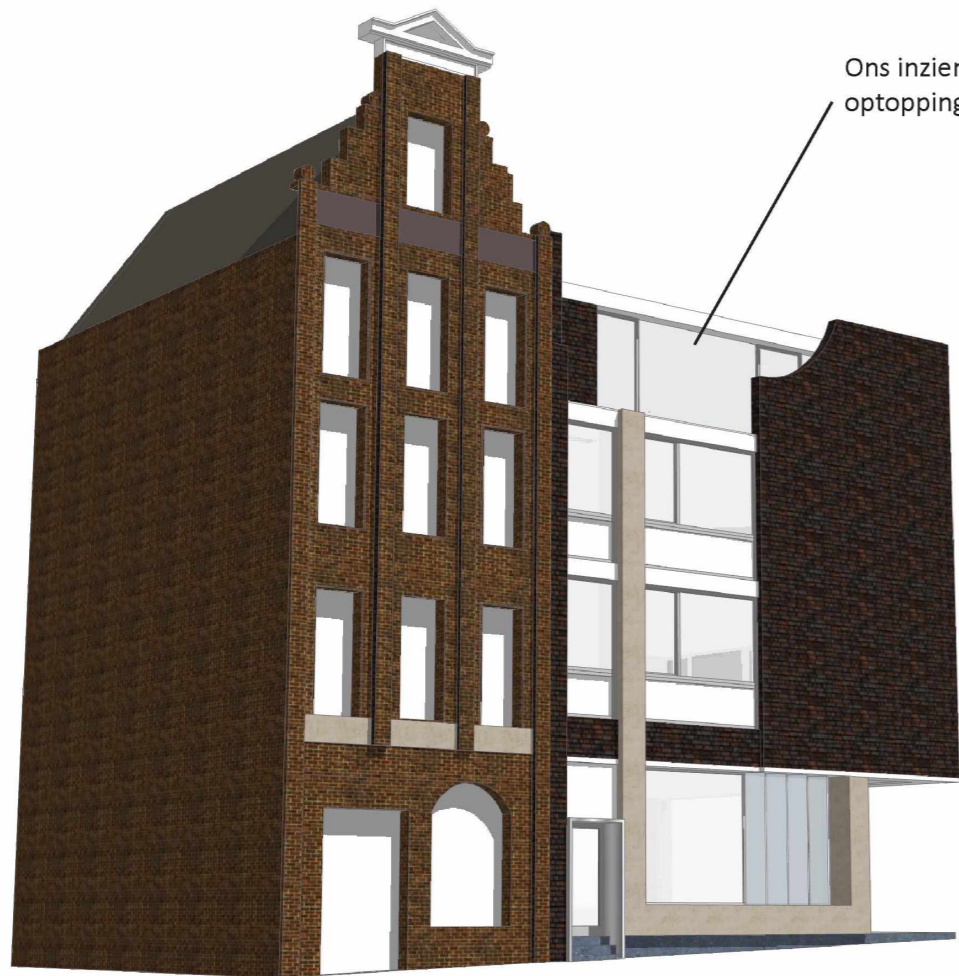
De gevel van de optopping lijkt door vorm en materiaal een verlenging van het middendeel te vormen. Het middendeel bestaat al grotendeels uit glas.

De introductie van baksteenwanden probeert de lange glasgevel en daklijn te doorbreken. Deze taal wordt ook in het middendeel door A. Staal gebruikt, wellicht bieden deze baksteenelementen meer contrast met het middendeel.

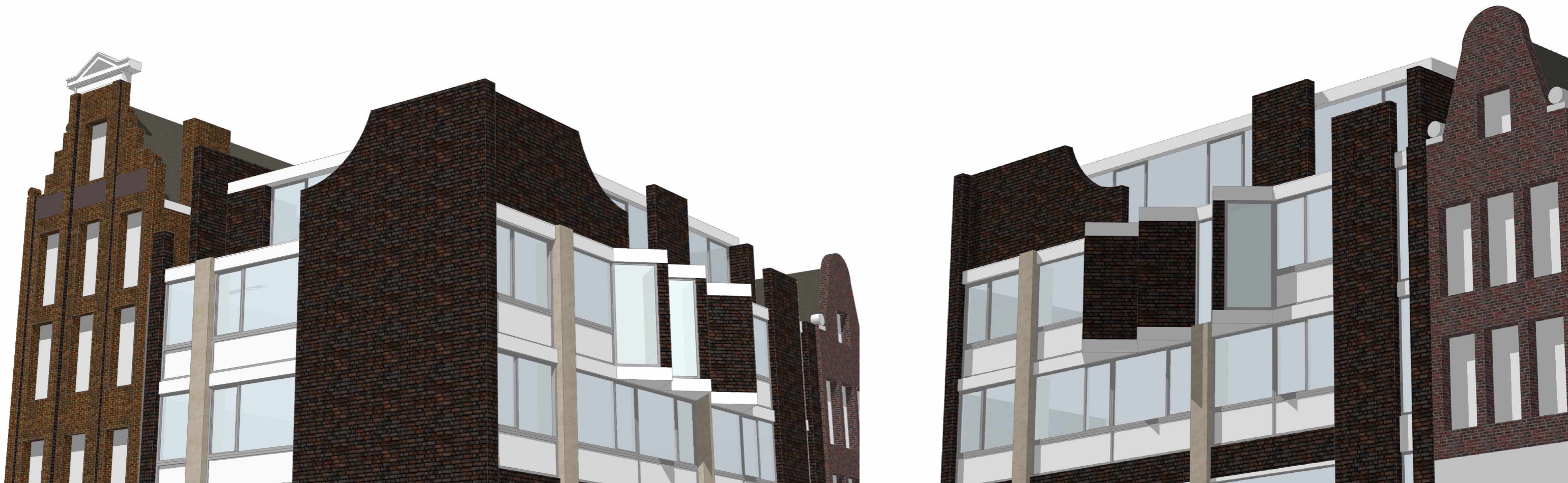

Optopping 1:
Optopping parallel aan gevels, plat dak

Ons inziens mist de morfologie van de optopping een reagerende beweging.

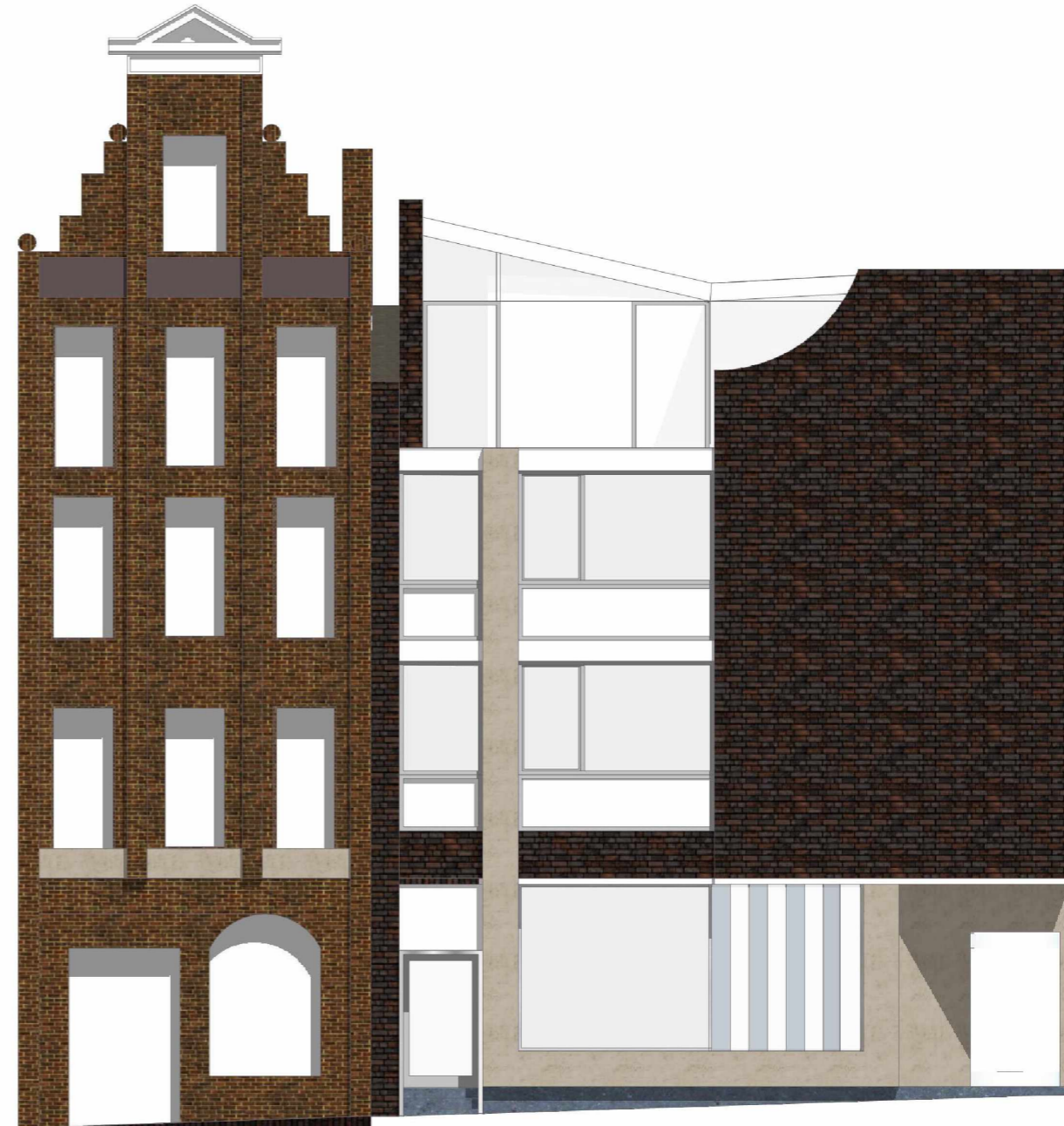
De gevel interacteert niet met de bestaande accenten en lijkt een verlenging van het middendeel te vormen.

Optopping 2

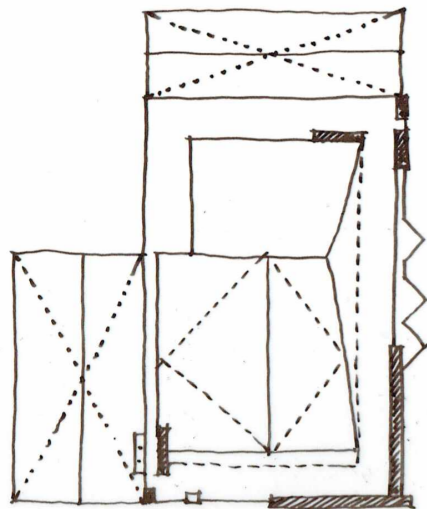

Een sterke dakhelling reageert op de beweging van het bestaande accent, maar een groot overstek concurreert met het hoekaccent ook.

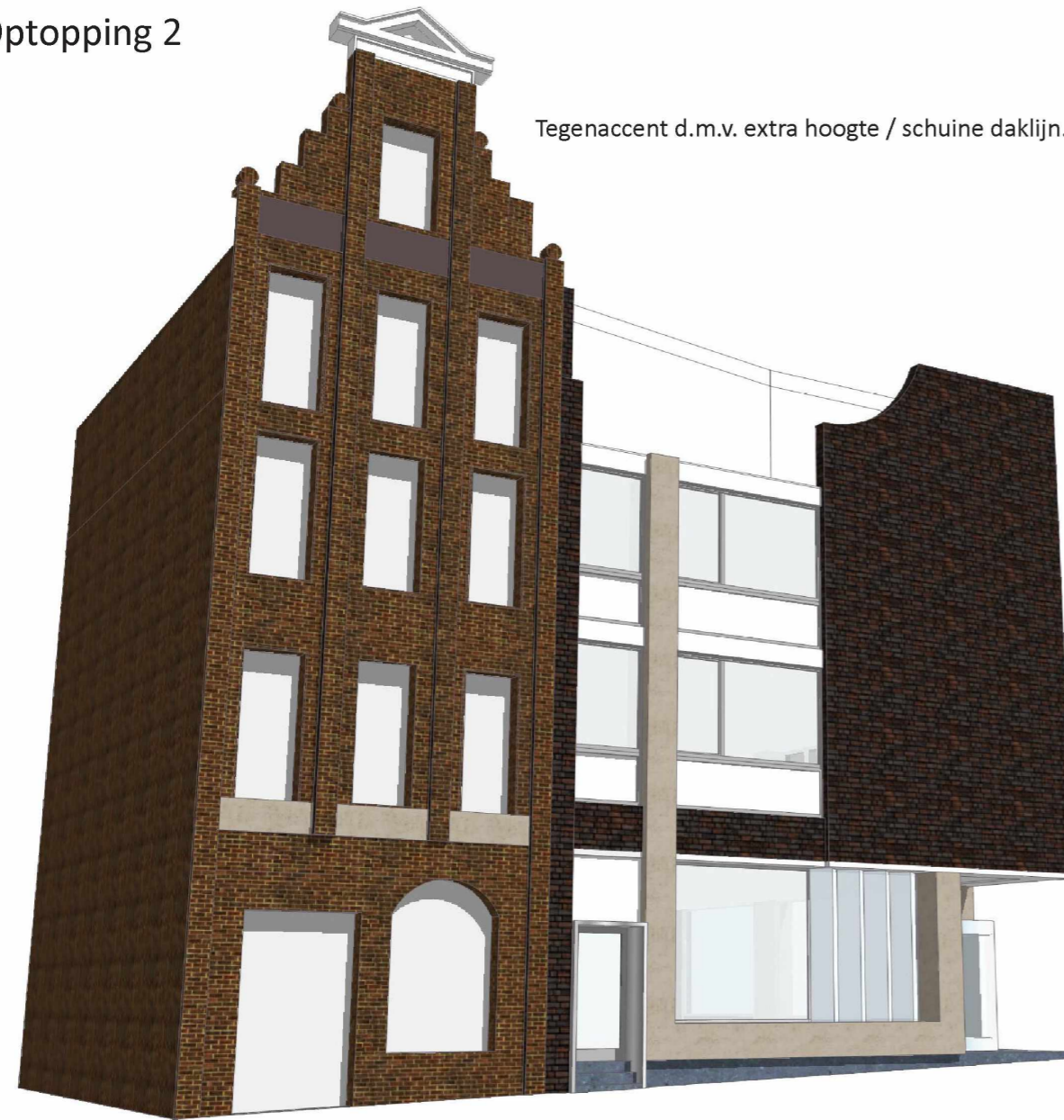
Zonder dakoverstek is de vorm minder expressief, tenzij de dakhelling sterker zou kunnen worden. Dit zou niet met het bestemmingsplan compatible zijn.

Na het bestuderen van verschillende mogelijke hellingen concluderen wij dat het ontwerpen van een reagerende vorm door de gevels van de optopping te draaien waarschijnlijk effectiever is.

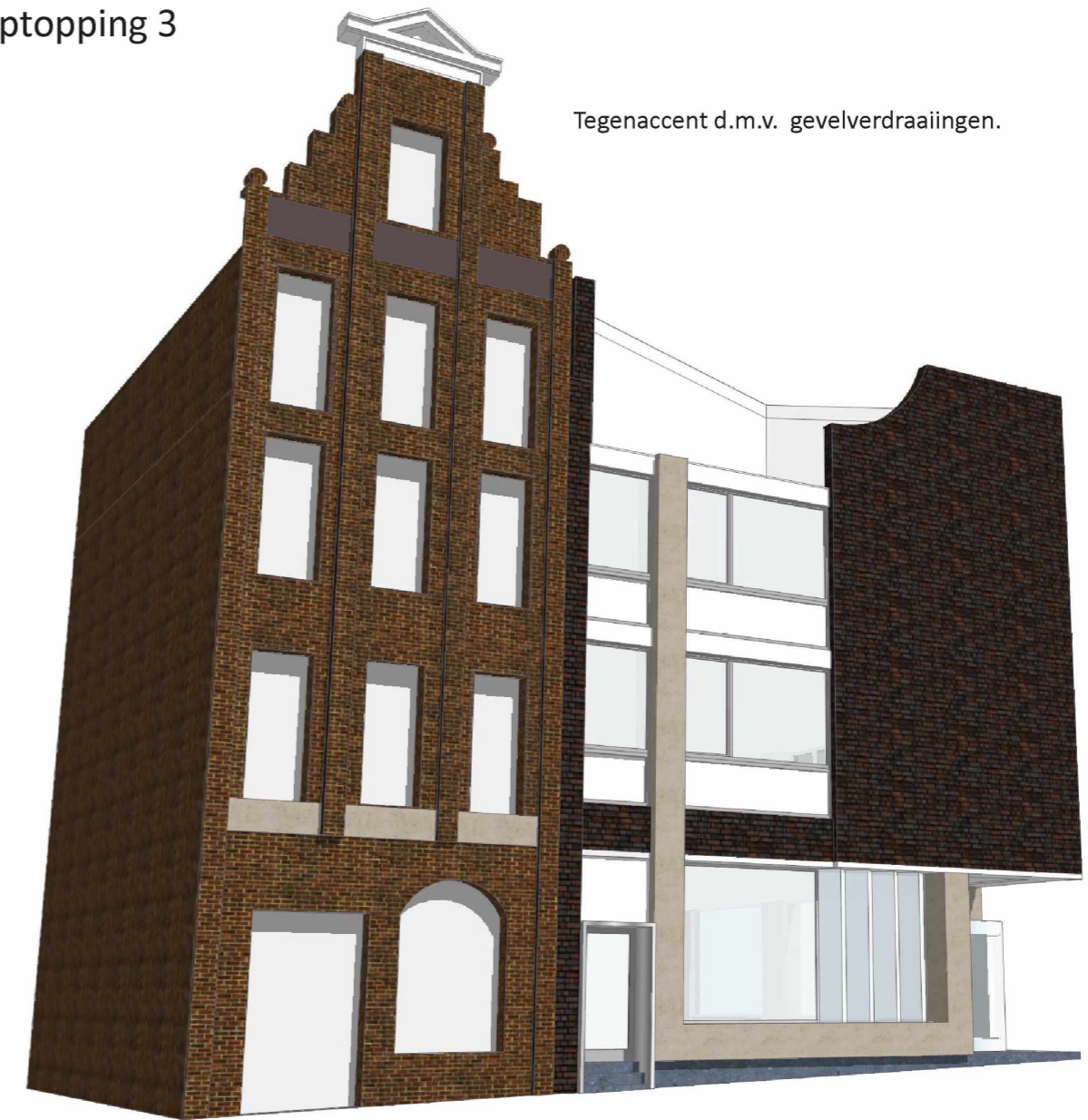
Optopping 2:
Optopping parallel aan gevels.
Reactie op het huidige wandenaccent d.m.v. schuine daklijnen.

Optopping 2

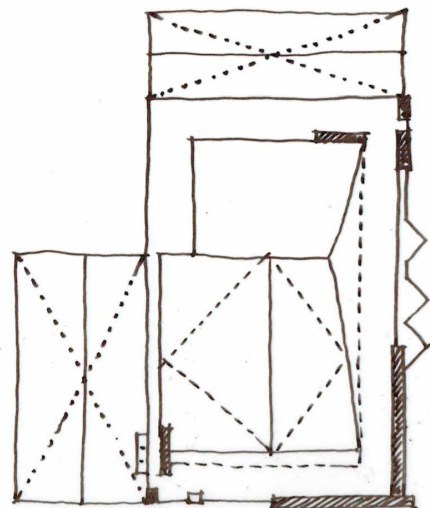
Tegenaccent d.m.v. extra hoogte / schuine daklijn.

Optopping 3

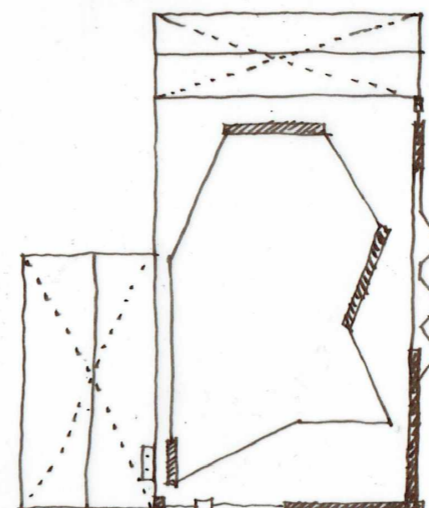

Tegenaccent d.m.v. gevelverdraaiingen.

Na het bestuderen van verschillende mogelijke hellingen concluderen wij dat het ontwerpen van een reagerende vorm d.m.v. de gevels van de optopping te draaien waarschijnlijk effectiever is.

Optopping 2:
optopping parallel aan gevels.
Reactie op het huidige wandenaccent d.m.v. schuine daklijnen.

Optopping 3:
Reactie op het huidige wandenaccent
d.m.v. gevelverdraaiingen.

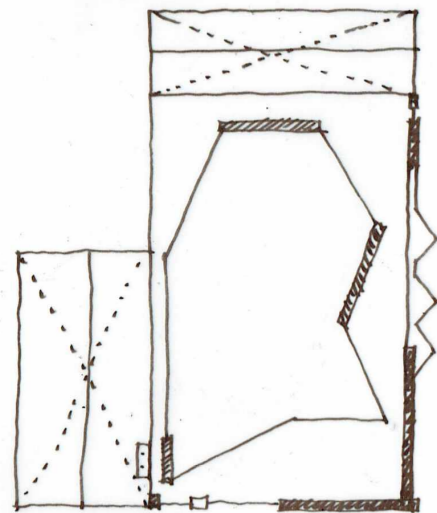
Optopping 3

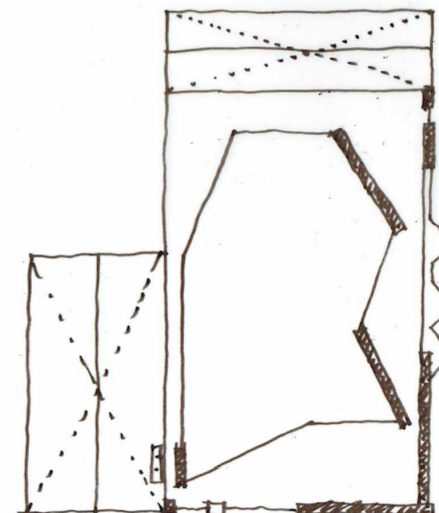
Optopping 3

Door de lange dijkgevel in kortere wanden te delen en deze te draaien lijkt de optopping compacter, en daarom meer op een "kroon". De precieze locatie, draairichting, maar ook materiaal van deze kortere wanden, zijn van grote invloed op het contrast en samenhang met het bestaand hoekaccent en het middendeel: het linkerbeeld vertoont, aan de dijkkant, een bakstenen middenwand die vormtechnisch op het huidige wandaccent reageert. Het rechterbeeld vertoont een glazen middenwand die qua materiaal goed contrasteert.

Dijkgevel: glas / metselwerk / glas.

Dijkgevel: metselwerk / glas / metselwerk.

Optopping 3:
Reactie op het huidig wandenaccent
d.m.v. geveldraingen.

Optopping 3:
Reactie op het huidig wandenaccent
d.m.v. geveldraingen.

Optopping 3

Optopping 3

De linkerbeelden vertonen een bakstenen middenwand, de rechterbeelden een glazen middenwand.

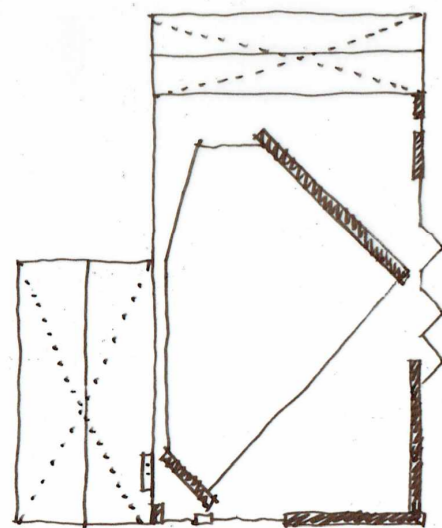
De interactie tussen de bestaande baksteenwanden en de nieuwe baksteenwanden vinden wij interessant. De suprematie van baksteen maakt de optopping meer als een kroon. De optopping hoort in dezelfde familietaal van het gebouw, maar contrasteert met het middendeel. Het lijkt ons belangrijk om de gedraaide gevels (positie en hoek) uitgebreid te bestuderen om een gebalanceerd contrast te bereiken.

Optopping 4

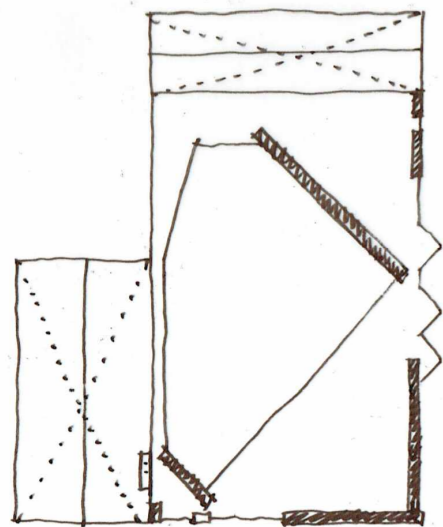
Optopping 4

Omdat de gedraaide gevels goed op de huidige baksteenaccenten lijken te reageren, testen wij nog een optie waarbij de optopping 45 graden draait t.o.v. de bestaande gevels. Ook testen wij een mogelijk verbintenis met de bekleedde verticale constructie door de optopping met dezelfde natuursteen te bekleden.

Optopping 4:
Reactie op het huidig wandenaccent d.m.v. een
45 graden gedraaid volume te introduceren

Optopping 4

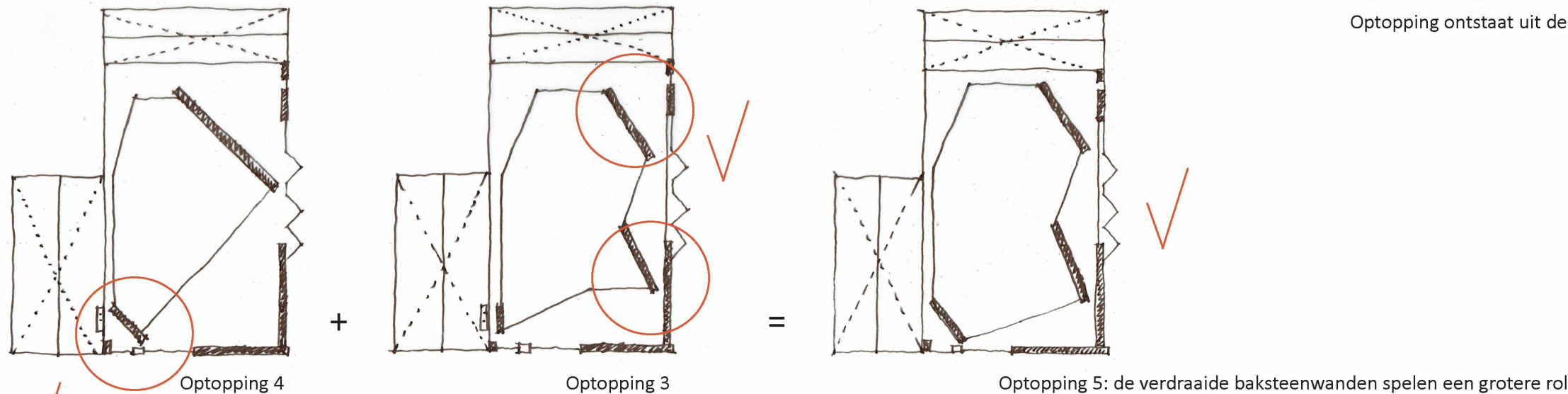

Optopping 4:
Reactie op het huidig gevelaccent d.m.v.
45 graden gedraaid volume te introduceren

De interactie tussen de optopping en de accentwanden is interessant. De bekroning wordt nog compacter ervaren.
De sterke 45 graden hoeken tussen de bestaande en nieuwe wanden in de optopping achten wij een goede methode voor het ontwerpen van een kroon.
Echter, er ontstaat aan de dijkant te veel concurrentie met de drie driehoekige erkers, vooral indien dezelfde materialisering en detaillering wordt toegepast.

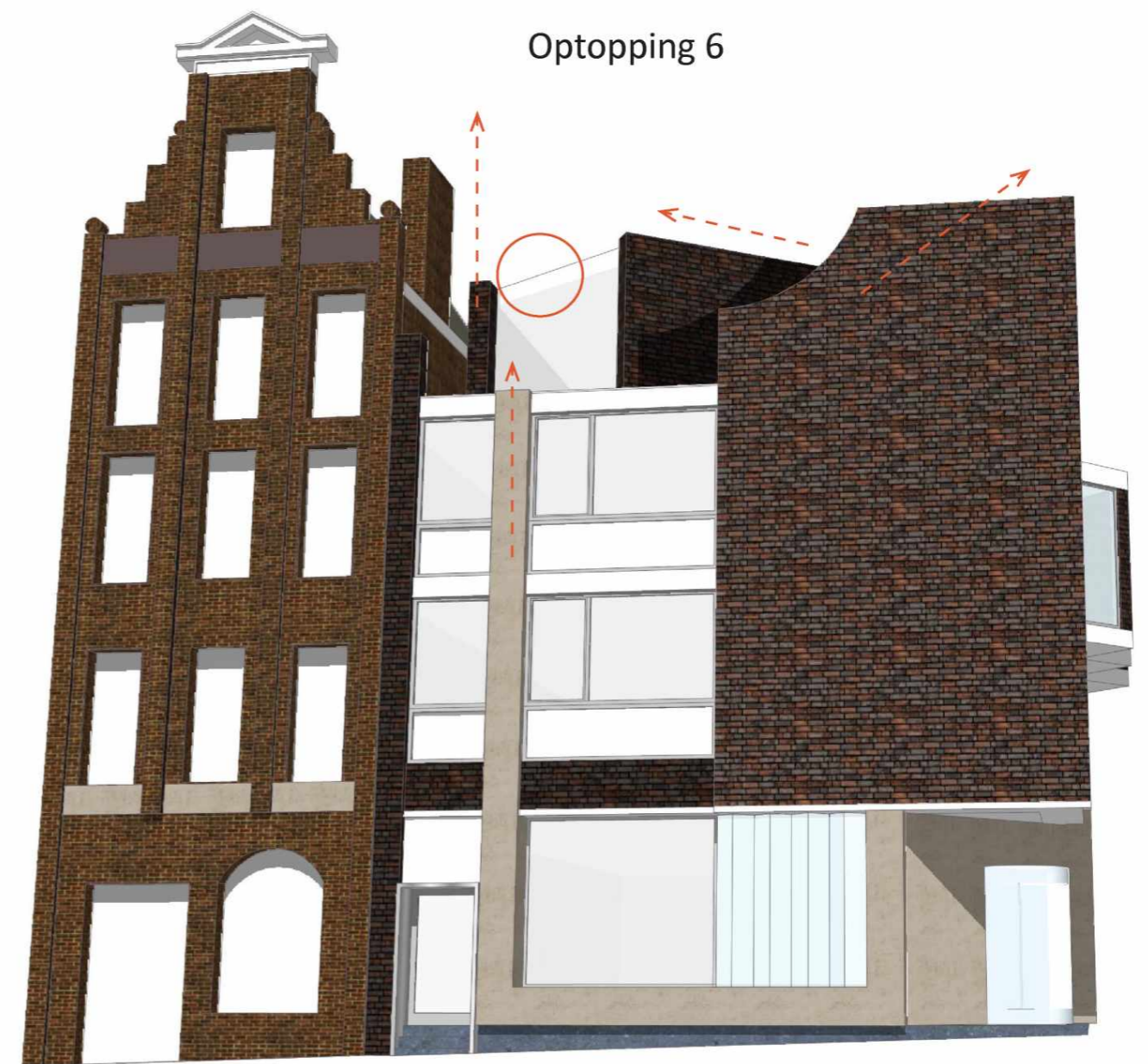
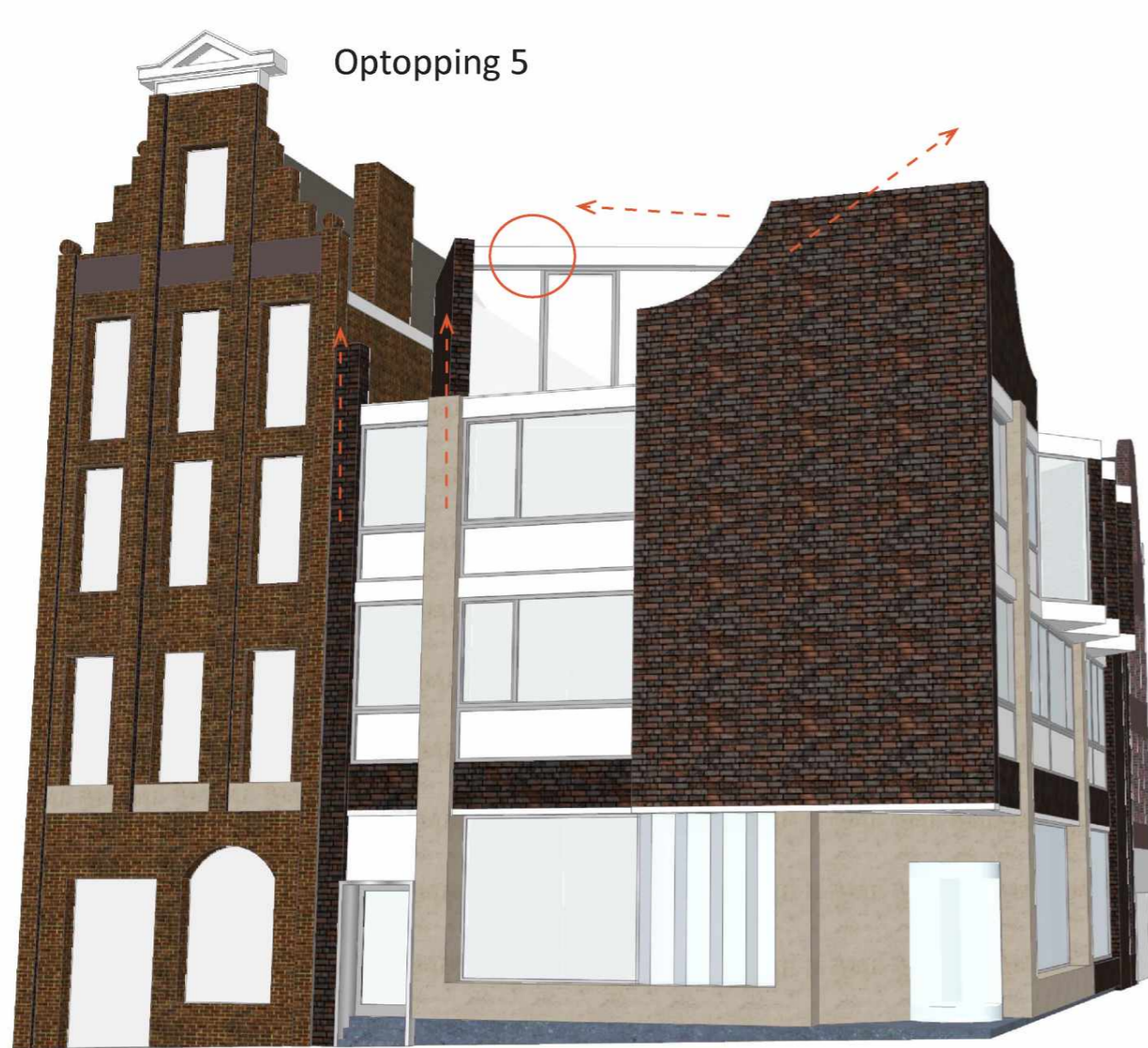
Optopping 5

Optopping ontstaat uit de meeste interessante delen uit opties 3 en 4

De boven genoemde interactie, maar ook de prominentie van baksteen, vinden wij interessante uitgangspunten. De toegevoegde metselwerkwallen reageren goed op het bestaand baksteenaccent omdat dezelfde taal wordt gebruikt. Een bekroning met meer metselwerk bindt meer met het huidige accent van het gebouw, terwijl de glasoppervlaktes, die meer detail en schaal vertonen, meer verbinding met het middendeel vertonen. Aan het plein is in de bekroning hetzelfde wand-dak aansluitingdetail te zien als in de huidige gevel, de wanden krijgen de hoofdrol. Aan de dijk contrasteert dit detail met het erkersdetail, waar de horizontale witte belijning een belangrijke rol speelt..

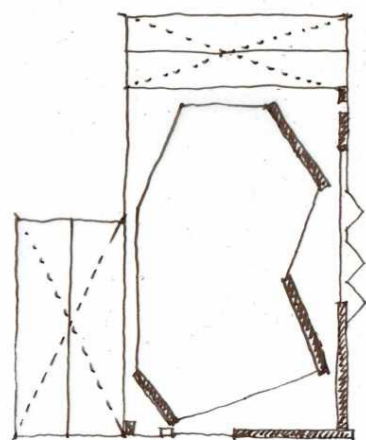
De hoofdrol in de optopping zou door de baksteenwanden gespeeld kunnen worden. Dit is namelijk de taal die A.Staal in de huidige bekroning toepast.

Dit hebben wij geprobeerd door deze wanden nog prominenter t.o.v. de glasoppervlakten te ontwerpen:

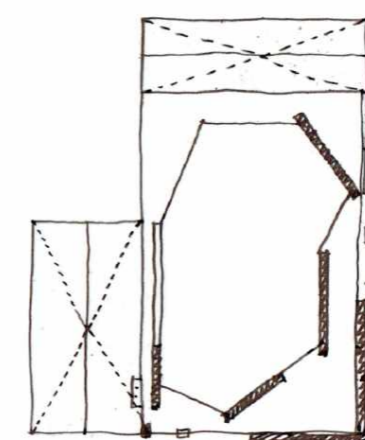
- De positionering van de nieuwe wanden, hun relatie onderling en die t.o.v. de bestaande wanden is scherper gemaakt.
- De afstand tussen de baksteenwanden (glaspuien) volgt niet de taal van het middendeel van het gebouw (witte (dak)belijning en expressieve kozijnenindeling).

De glaspuien krijgen een neutralere rol in de optopping door ze dieper t.o.v. het metselwerk te detailleren, geen sterk zichtbare dakrand toe te passen, en een rustiger kozijnindeling te onderzoeken.

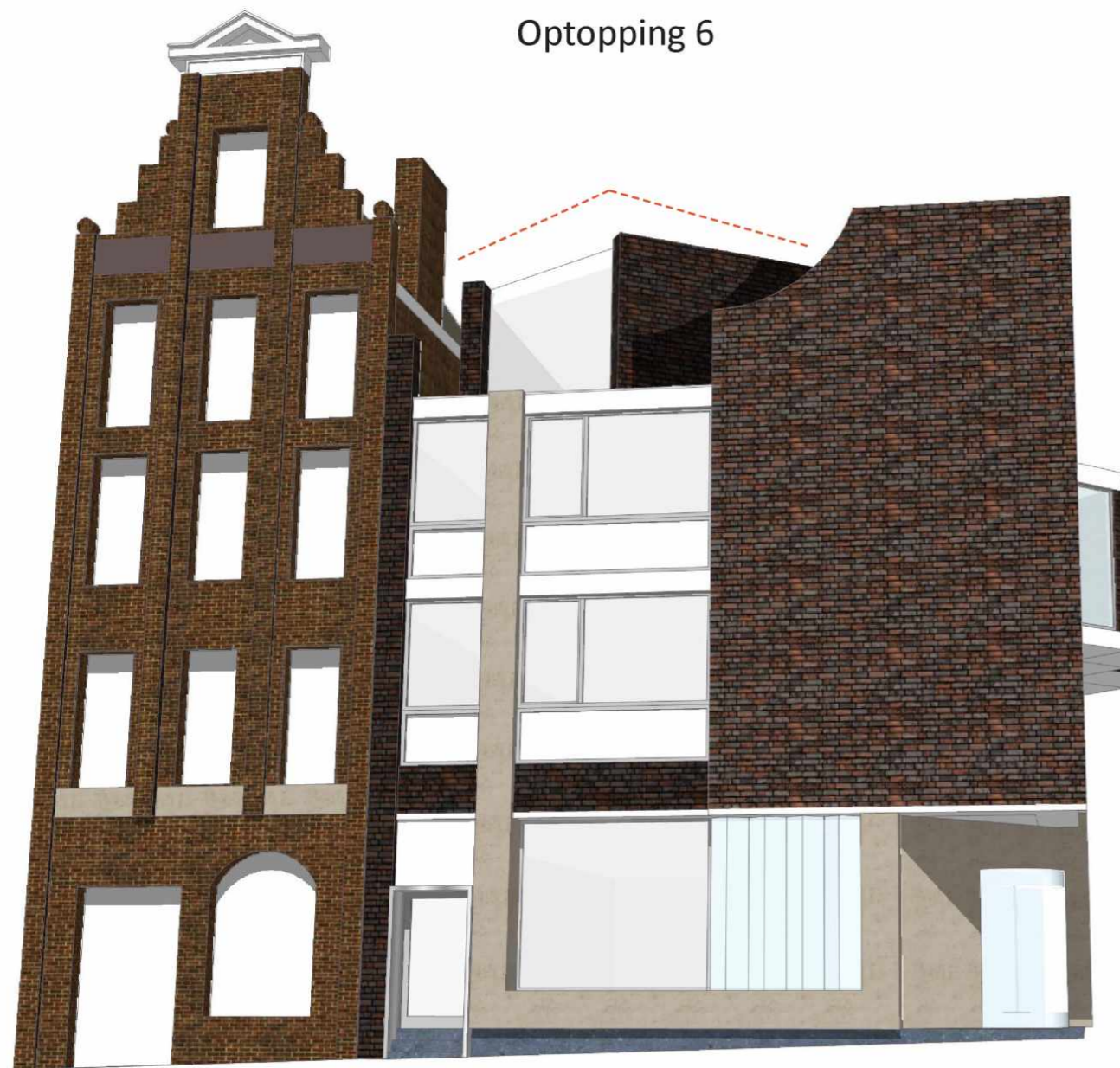
In deze optie proberen wij de baksteenwanden sterk op de bestaande wanden te laten reageren, alsof de optopping, net als die van De Schinkel, alleen uit een baksteenkroon zou bestaan.

Optopping 5

Optopping 6:
Baksteenwanden krijgen, net als het huidig accent, het hoofdrol.

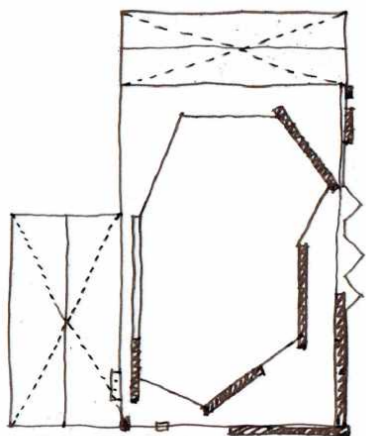

Optopping 6

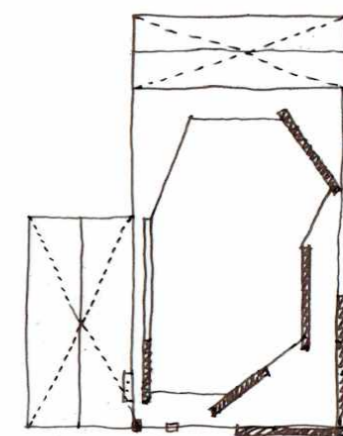

Optopping 6

Een andere methode om de baksteenwanden te “bevrijden” van de glaspuien zou het doorbreken van een doorlopende daklijn zijn. Op deze manier ontstaat hier een vergelijkbare aansluiting tussen metselwerk en glas, als de huidige aansluiting tussen de accentwanden (T-aansluiting).

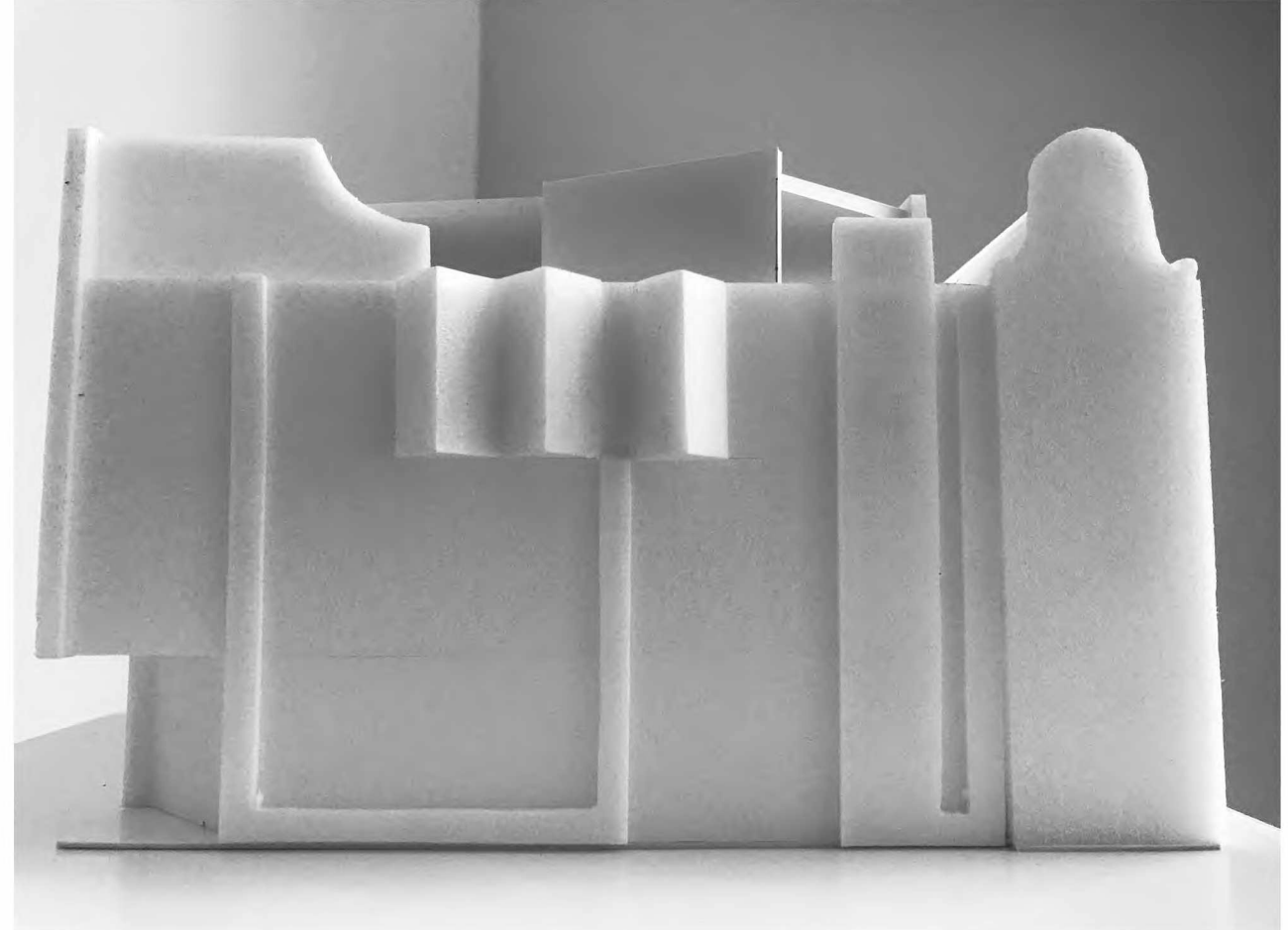
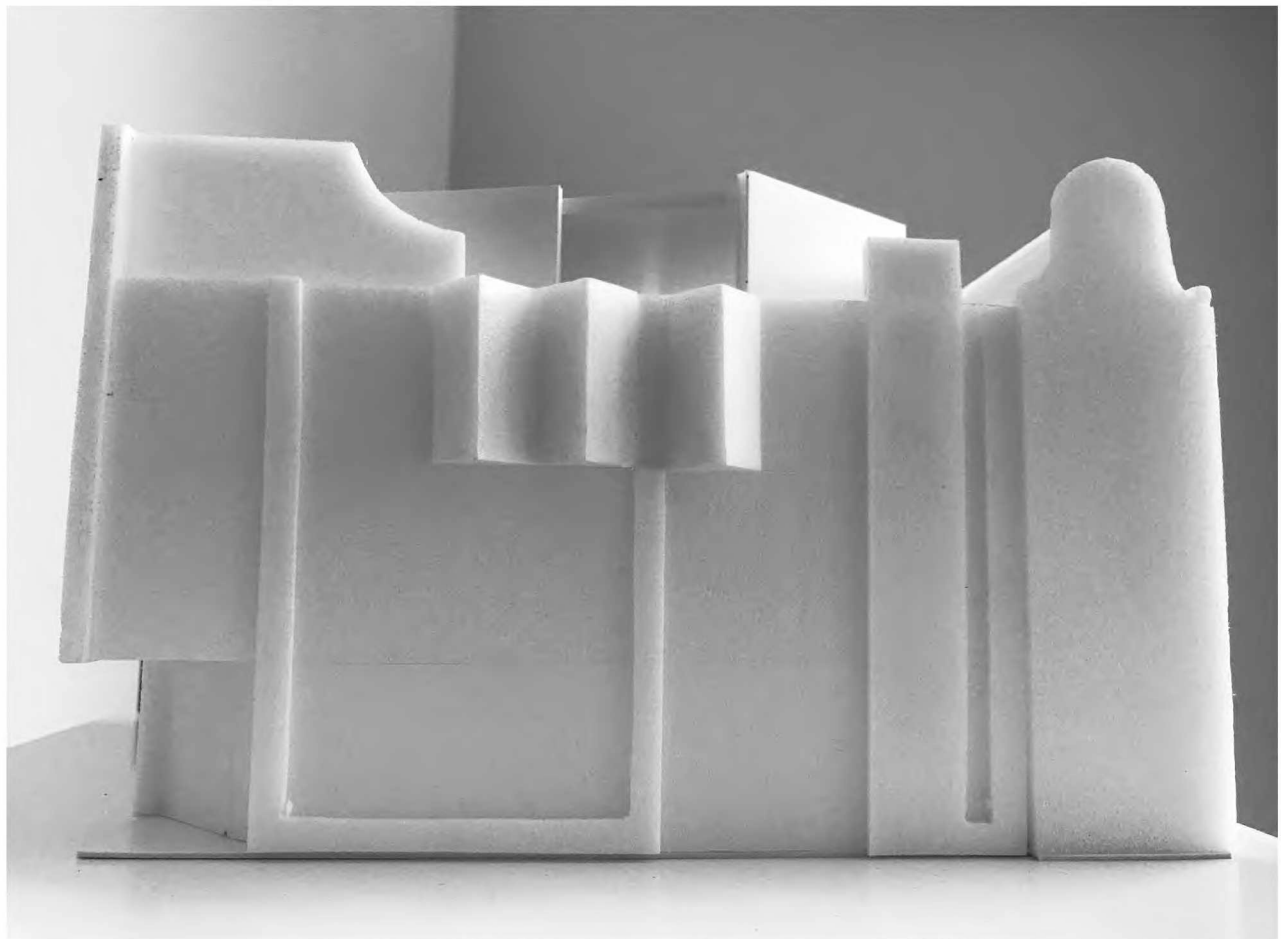
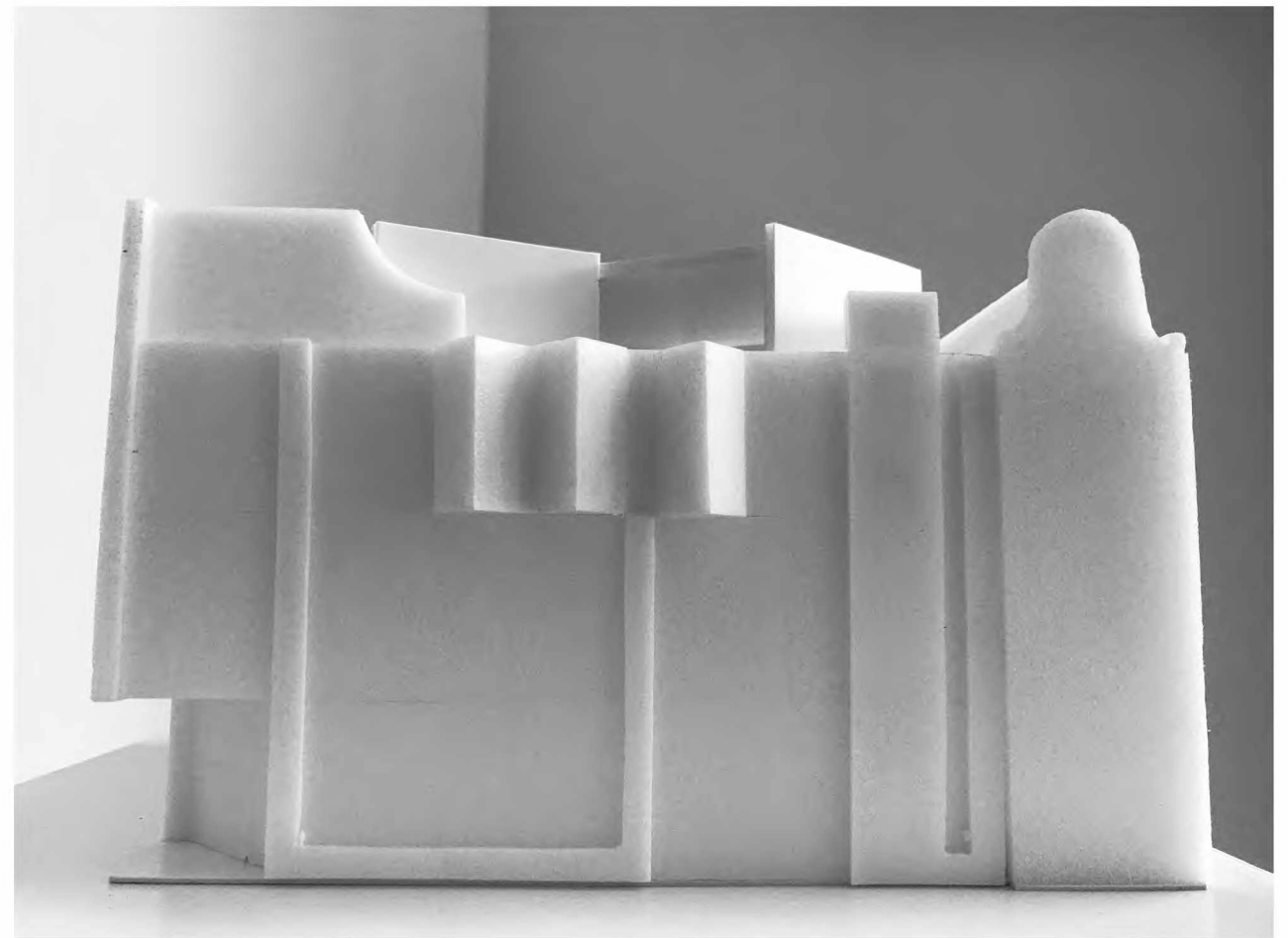
Optopping 6: de verdraaide baksteengevels spelen de hoofdrol.

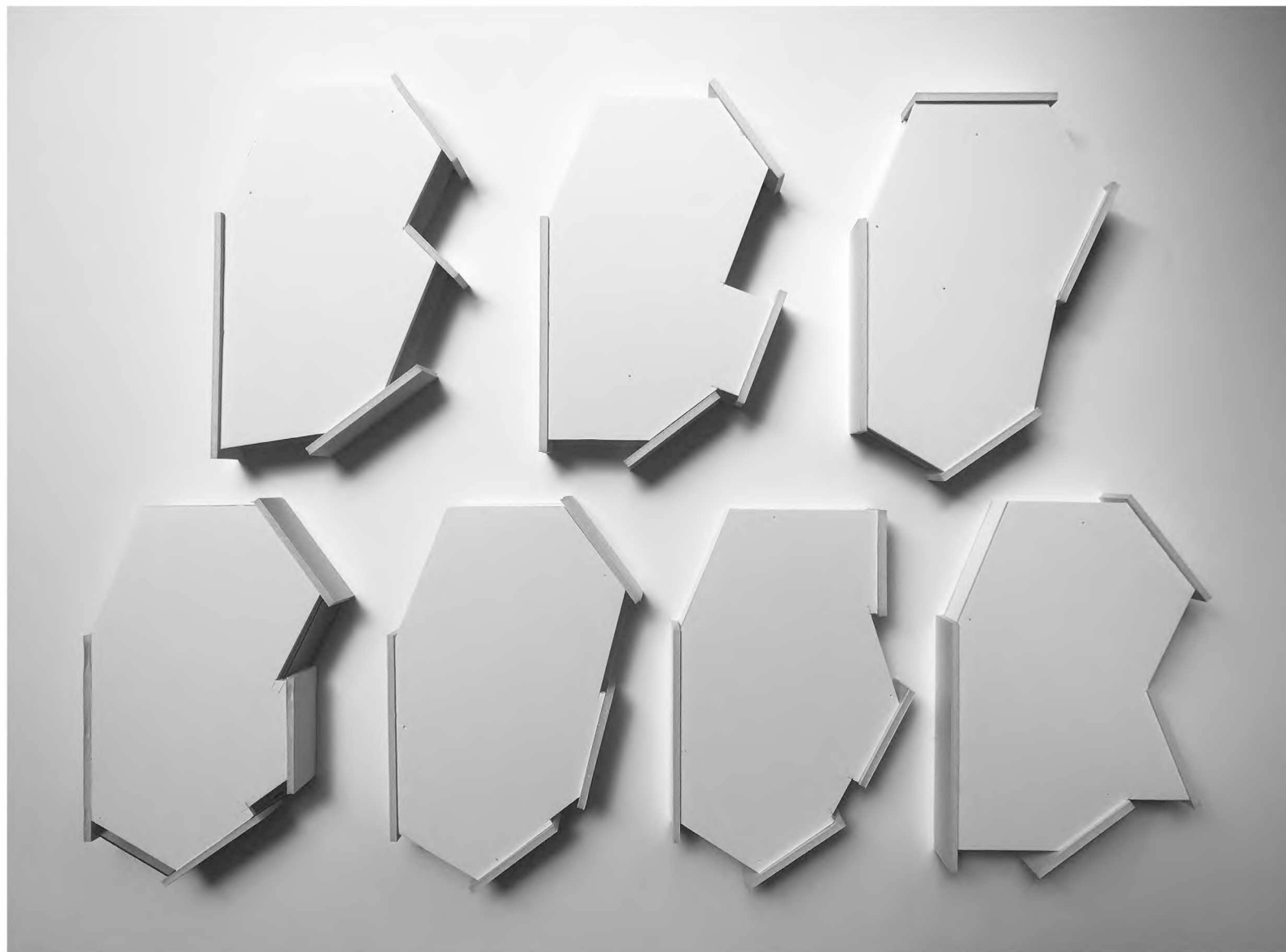
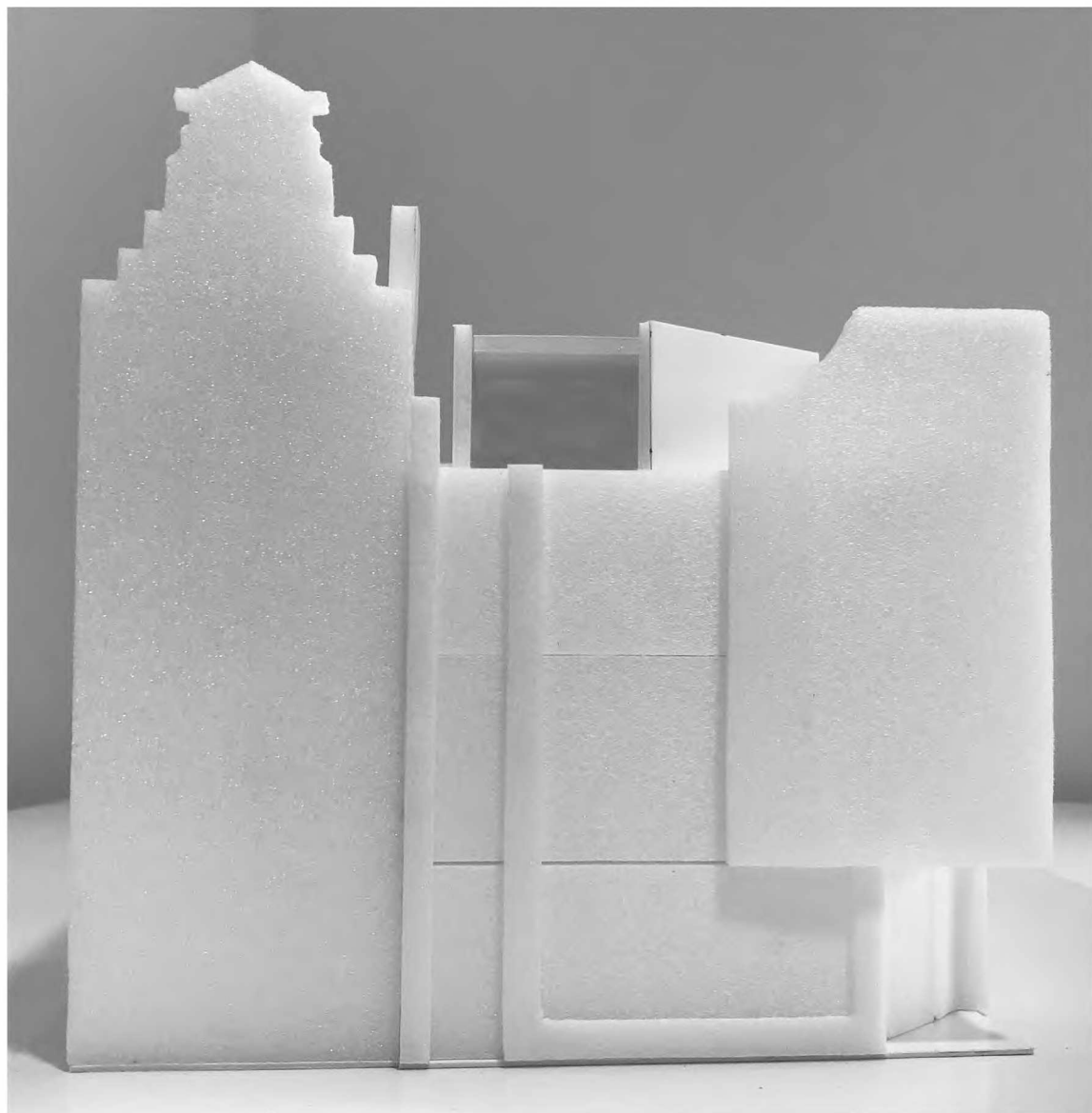

Optopping 6: de verdraaide baksteengevels spelen de hoofdrol.

Optopping 6

Bekroning: onderzoek naar diverse interacties tussen de nieuwe baksteenwanden onderling en met de bestaande baksteenwanden

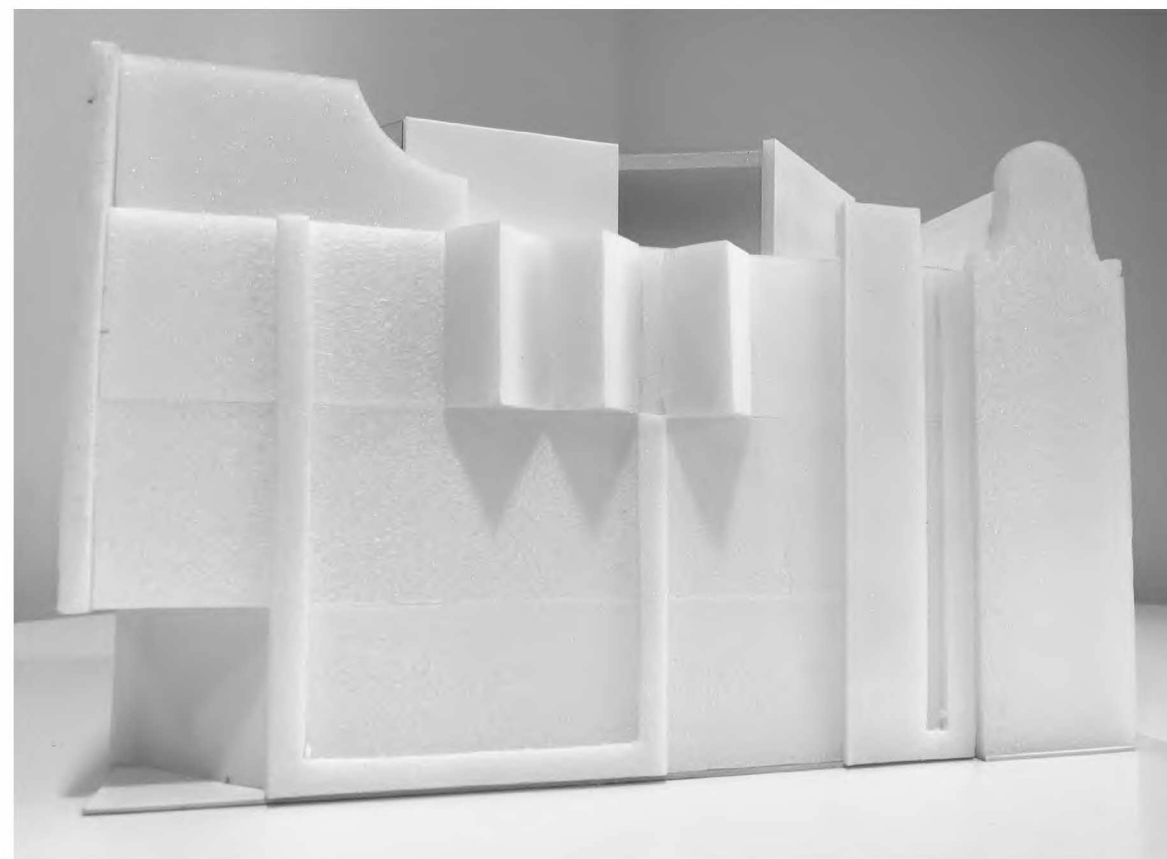

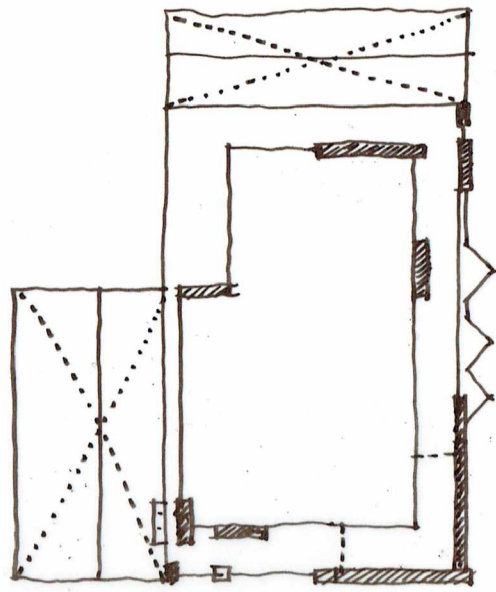

Uitgangspunten:

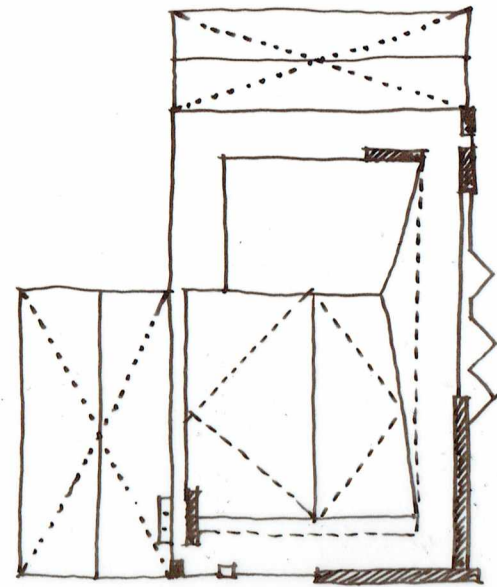
Een paar uitgangspunten die ons inziens een belangrijke basis voor het toekomstig ontwerp van een optopping kunnen vormen:

- In het bestaande gebouw speelt de interactie tussen de baksteenwanden onderling en met de bekleedde constructie en de prominente horizontale elementen een belangrijke rol.
- A. Staal heeft het gebouw met baksteenwanden opgetopt, deze interacteren met elkaar. Dit is waarschijnlijk de taal die hij in een bekroning zou blijven toepassen.
- Om een optopping te creëren die familie van het gebouw is, en het gebouw bekroont i.p.v. het te verlengen, overwegen wij de baksteenwanden de hoofdrol te laten blijven spelen, en niet een eventueel horizontaal element, zoals een daklijn. Dit willen wij zorgvuldig onderzoeken.
- De aansluitingen tussen baksteenwanden en glaspuien, en de aansluiting tussen dak en beide soorten wanden spelen hier een cruciale rol. Naast de verhouding tussen de baksteenwanden onderling en met de huidige accentwanden, zullen deze details onze aandacht krijgen.

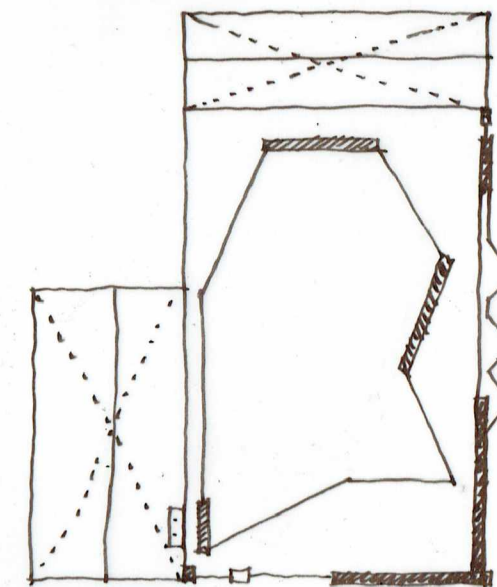

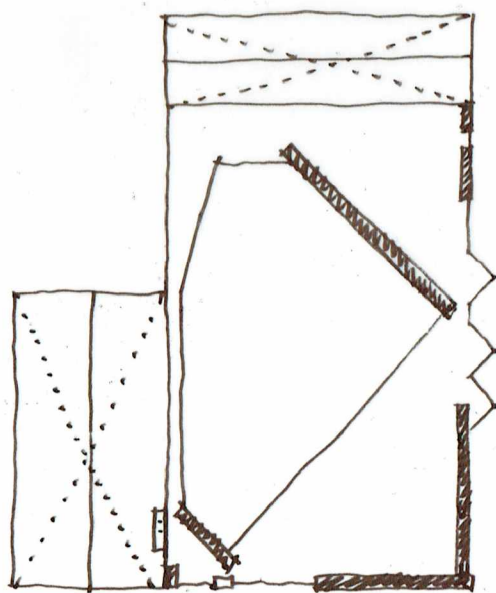
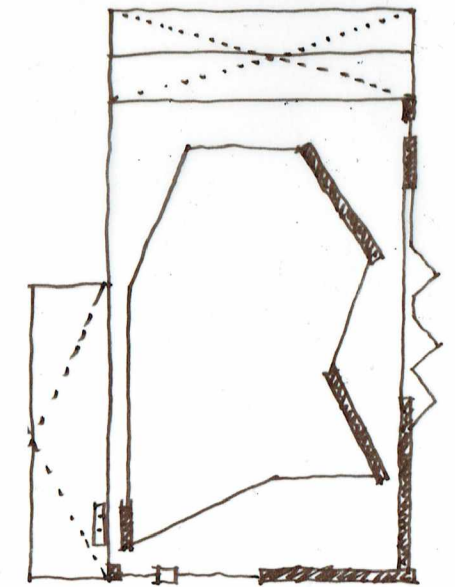
Optopping 1:
Optopping parallel aan gevels, plat dak

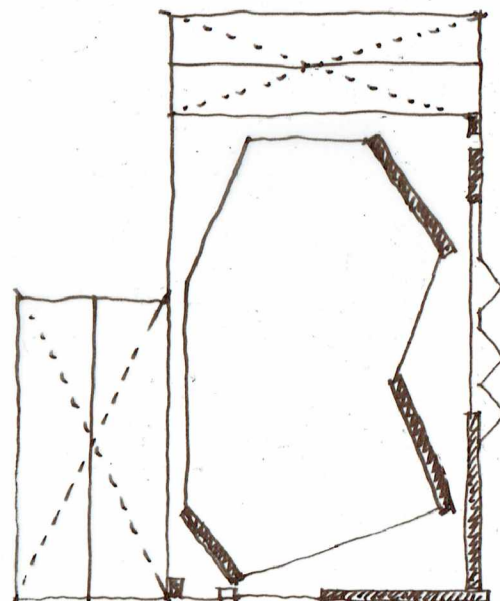
Optopping 2:
optopping parallel aan gevels.
Reactie op het huidig wandenaccent d.m.v. schuine daklijnen.

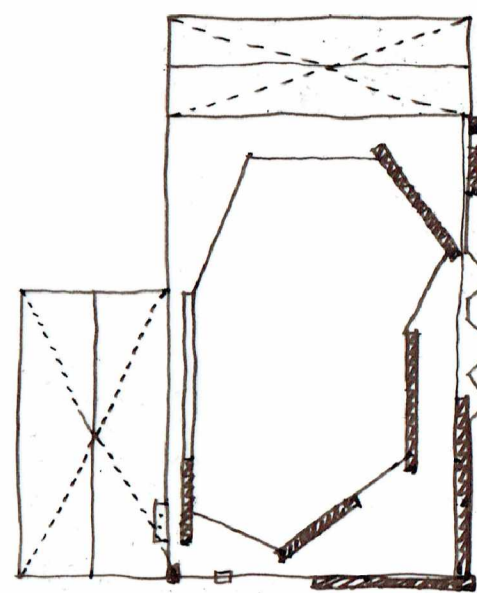
Optopping 3:
Reactie op het huidig wandenaccent
d.m.v. geveldrainingen.

Optopping 4:
Reactie op het huidig wandenaccent d.m.v. een
45 graden gedraaid volume te introduceren

Optopping 5:
De verdraaide baksteenwanden
spelen een grotere rol

Optopping 6:
Baksteenwanden krijgen, net als
het huidig accent, het hoofdrol.

